

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

**KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
CELJE**

Trnoveljska 1, 3000 Celje

LETNO POROČILO O POSLOVANJU ZAVODA ZA LETO 2023

Letno poročilo sestavlja:

- **POSLOVNO POROČILO**
- **RAČUNOVODSKO POROČILO**

Računovodja:
Nataša Menart

Direktor:
Stanko Jamnik, univ. dipl. inž. agr.

I. POSLOVNO POROČILO

1. Osnovni podatki zavoda

- Sedež: Celje;
- Naslov: Trnoveljska 1 3000 Celje;
- Telefon: 03 42 55 500;
- Podračun: 01100-603023 4923;
- Šifra dej: 84.130;
- ID za DDV: SI13468308;
- Registracija: Okrožno sodišče v Celju, št. vložka 1-0019-00;
- Datum reg.: 25. 09. 2001;
- Dop. dej. dne: 13. 01. 2005;

V okviru zavoda so v letu 2023 delovali naslednji oddelki:

- oddelek za kmetijsko svetovanje (v okviru javne službe),
- oddelek za živinorejo (v okviru javne službe),
- nabava in prodaja ušesnih znamk (v okviru javne službe),
- projekti: EIP projekti: Reja različnih pasem drobnice za meso in izdelke vrhunske kakovosti, Optimizacija porabe energije pri reji govedi rjave pasme, Zmanjševanje izpustov toplogrednih plinov z načrtno odbiro plemenskih svinj in merjascev, Inovativne prakse in proizvodi sonaravnega pridelovanja na malih kmetijah v času podnebnih sprememb, Strokovna izhodišča za ekološko pridelavo hmelja (EKOHMELJ), Optimizacija rabe živilskih gnojil, Sledljivost porekla pri pasmi krškopoljski prašič, Razvoj sposobnih analitičnih sistemov v podporo svetovanju na kmetijah z razvojem empirično podprtih panožnih krožkov in razvojem računalniškega sistema za poslovno odločanje na kmetijah, Inovativne rešitve v kmetovanju in varovanje naravnih virov, Vzpostavitev vzdrževalne selekcije čebulnic za pridelavo zdravega semena slovenskih sort česna in šalotke, Pridelava gob na kmetiji in njena vloga v krožnem gospodarstvu pri pripravi kvalitetnega ekološkega gnojila, Vloga industrijske konoplje pri prilagajanju podnebnim spremembam ter varovanju virov v kmetijstvu, Testiranje in selekcija govedil ženskega spola na genotip A2 beta kazeina za pripravo funkcionalnih mlečnih proizvodov višje dodane vrednosti, Oblikovanje trajnostnih kmetijskih praks na priobalnih pasovih površinskih voda, Pospešeno okopavanje zelenjave, Precizno kmetijstvo in digitalizacija za bolj trajnostno pridelavo poljščin in zelenjave in LIFE projekt: LIFE22-NAT-SI-LIFE OrnamentalIAS-101107725 (v okviru javne službe).

- oddelek projektov v kmetijstvu - projektiranje kmetijskih objektov, vodenje FADN knjigovodstva, OE kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije.

- oddelek skupnih služb ter financ in računovodstva (pokriva tako javno službo kot lastno dejavnost KGZS - Zavoda CE).

2. Zakonske in druge pravne podlage, ki pojasnjujejo delovno področje zavoda

Podlaga o delu KGZS- Zavod Celje so naslednji predpisi:

Zakon o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 17/91, 31/2000, 36/2000 in 127/06),
Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/2013, 78/2013-popr., 47/15-ZZSDT, 33/16-PZ-F, 52/16, 15/17-odl. US, 22/19, 81/19, 203/20 – ZIUPOPĐVE, 119/21, 202/21 – odl. US, 54/22-ZUPS-1, 114/23 in 136/23-ZIUZDS),
Zakon o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 63/07 - UPB3, 65/08, 40/12-ZUJF, 158/20, 203/20 – ZIUPOPĐVE, 202/21 – odl. US in 3/22 – Zdeb),
Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 108/09 – UPB13, 13/10, 59/10, 85/10, 94/10, 107/10, 35/11, 40/12-ZUJF, 104/12, 46/2013, 50/14, 95/14, 82/15, 23/17-ZOdv, 67/17, 84/18, 204/21 in 139/22),

Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2023 in 2024 (Uradni list RS, št. 150/22, 65/23, 76/23 – ZJF-1 in 123/23 – ZIPRS2425)

Zakon o uravnoteženju javnih financ (40/12, 90/15, 102/15, 63/16-ZDoH-2R, 77/17-ZMVN-1, 33/19, 72/19, 174/20 – ZIPRS2122 in 139/22-ZSPJS-AA),

Zakon o Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije (Uradni list RS, št. 69/04 - UPB1, 26/08, 7/09 – odl. US, 109/23).

Podlaga delu javnih služb v okviru KGZS-Zavod CE:

Zakon o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdPVHVVR, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 130/22 – ZPomK-2, 18/23 in 78/23),

Uredba o načinu in obveznostih izvajanja javne službe kmetijskega svetovanja (Uradni list RS, št. 60/17),

Pravilnik o pogojih glede prostorov, opremljenosti in kadrov, ki jih mora izpolnjevati izvajalec javne službe kmetijskega svetovanja (Uradni list RS, št. 63/17),

Pravilnik o določitvi cen storitev javne službe kmetijskega svetovanja, ki so za uporabnike plačljive (Uradni list RS, št. 11/18, 10/19),

Zakon o živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02 in 45/04, 90/12 – ZdPVHVVR, 45/15),

Zakon o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 – UPB2, 58/12, 27/16, 27/17-ZKme-1D, 79/17, 44/22 in 78/23 - ZUNPEOVE),

Zakon o zdravstvenem varstvu rastlin (Uradni list RS, št. 62/07-UPB2, 36/10, 21/18),

Zakon o fitofarmaceutskih sredstvih (Uradni list RS, št. 83/12 in 35/23 – odl. US).

Dejavnosti zavoda izhajajo iz Sklepa o ustanovitvi Kmetijsko gozdarskega zavoda Celje (Uradni list RS, št. 122/00, 138/04 in 71/10) in Statuta Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije Kmetijsko gozdarskega zavoda Celje, ki ga je sprejel svet zavoda dne 1. 12. 2017 in je bil dopolnjen dne 24. 4. 2018.

V letu 2023 je bil sprejet Program dela in finančni načrt Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije in kmetijsko gozdarskih zavodov s sklepom ministrice za kmetijstvo z dne 15.3.2023. Pogodbe o rednem letnem financiranju javnih služb pa so bile podpisane 6.4.2023 za delo Javne službe kmetijskega svetovanja in 1.6.2023 za strokovne naloge v živinoreji. Pred podpisom pogodbe je bilo omogočeno začasno financiranje javnih služb. Na tej podlagi smo prva sredstva za JSKS prejeli 31.3.2023 in za živinorejo 29.3.2023.

Dejavnosti javnih služb so bile opredeljene in financirane na osnovi naslednjih aktov:

Pogodba št. 57/06/23 o financiranju izvajanja javne službe kmetijskega svetovanja, Pogodba št. 86/11/23 O financiranju izvajanja Programov za izvedbo skupnega temeljnega rejskega programa na področju govedoreje, prašičereje in reje drobnice Kmetijsko gozdarskega zavoda Celje za leto 2023. Pogodba št. 94/11/23 o sofinanciranju storitev identifikacije in registracije živali.

2. 1. Kmetijsko svetovanje

Dejavnost se izvaja na podlagi 115.b. 118. in 123. člena Zakona o kmetijstvu (ZKme-1) in sicer:

- svetovanje v zvezi s tehnološkimi, gospodarskim in okolje varstvenim področjem opravljanja kmetijske dejavnosti,
- svetovanje in pomoč pri izdelavi razvojnih načrtov za kmetijska gospodarstva,
- svetovanje in pomoč pri uveljavljanju ukrepov kmetijske politike,
- svetovanje in pomoč pri organizaciji in delovanju rejskih organizacij, organizacij pridelovalcev in drugih oblik proizvodnega združevanja kmetijskih pridelovalcev,
- svetovanje na področju kmetijskih in s kmetijstvom povezanih predpisov,
- vodenje, koordinacija, usposabljanje in
- naloge opredeljene s cenikom ministra.

Vsebine in obseg svetovanja po posameznih nalogah so bile opredeljene v Programu dela in finančnem načrtu zavoda za leto 2023.

2. 2. Strokovne naloge v živinoreji

Dejavnost se izvaja na podlagi 21. člena Zakona o Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije (Uradni list RS št. 69/04 - UPB1 in sprem.), selekcijske, kontrolne in rodovniške službe v živinoreji.

Solizvajalec izvaja strokovne naloge v živinoreji, to je selekcijo, kontrolo proizvodnje in rodovništvo, v skladu z Zakonom o živinoreji (Ur. list RS št. 18/02, 45/04, 90/12 – ZdPVHVVR, 45/15) ter 125. členom Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdPVHVVR, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 130/22-ZPomK-2, 18/23 in 78/23).

Naloge se opravljajo na osnovi Odločb za izvajanje posameznih nalog iz potrjenih rejskih programov v govedoreji, prašičereji in rejli drobnice za obdobje 2019 do 2023.

3. Dolgoročni cilji KGZS - Zavoda Celje

Kmetijsko gozdarski zavod Celje deluje kot javni zavod za izvajanje javnih služb kmetijskega svetovanja, strokovnih nalog v rastlinski pridelavi in strokovnih nalog v živinoreji. V oddelku projektov v kmetijstvu opravlja dejavnosti, ki so potrebne za uspešen razvoj in gospodarjenje na kmetijah, niso pa opredeljene v nalogah javnih služb.

Zavod deluje na območju enajstih Upravnih enot (Dravograd, Slovenj Gradec, Ravne na Koroškem, Celje, Laško, Mozirje, Slovenske Konjice, Šentjur, Šmarje, Velenje, Žalec) in se razprostira od avstrijske meje na severu do hrvaške meje na jugu.

Zavod deluje na območju 11 upravnih enot in 40 občin. Po površini obsega 192.475 ha zemljišč. Iz podatkih SURS iz leta 2020 je od tega je 86.475 ha kmetijskih zemljišč. Od teh jih je v uporabi 83.050 ha, ostala so v zaraščanju. Gozdnih zemljišč je 94.614 ha.

Z zemljišči gospodari 12.014 kmetijskih gospodarstev, kar je 19,6 % manj kot leta 2000. Na družinskih kmetijah živi 28.298 družinskih članov.

Na območju zavoda pa je aktivnih okoli 10.500 kmetijskih gospodarstev, ki redno oddajajo zbirne vloge za 78.693 ha kmetijskih površin. V območjih z omejenimi dejavniki se nahaja 94,4 % vseh kmetijskih gospodarstev in 87,8 % vseh kmetijskih površin, kar narekuje specifične pogoje kmetovanja in temu prilagojene svetovalne ukrepe. V območjih z omejenimi dejavniki obstaja večja nevarnost zaraščanja kmetijskih zemljišč.

Povprečna velikost kmetijskega gospodarstva, ki oddaja zbirno vlogo, je 7,56 ha, kar je nekoliko več od slovenskega povprečja (6,9 ha). Obdelava kmetijskih zemljišč je zaradi omejenih pogojev težja, v nižinskem delu pa predstavlja drugačno težavo razdrobljenost parcel in male obdelovalne površine.

3. 1. Oddelek za kmetijsko svetovanje

Oddelek za kmetijsko svetovanje pri svojem delu sledi naslednjim dolgoročnim ciljem:

- nuditi strokovno pomoč vsem, ki se ukvarjajo s kmetijstvom na območju zavoda,
- skrbeti za ohranjanje in razvoj kmetijskih gospodarstev,
- spodbujati razvoj dodatnih in dopolnilnih virov dohodka na kmetijskih gospodarstvih,
- pomagati kmetom pri izpolnjevanju zahtev kmetijske politike in omogočati čim boljše koriščenje razpoložljivih sredstev za kmetijstvo,
- pomagati pri stanovskem in interesnem združevanju kmetov,
- zastopati interese kmetov na lokalnem, regijskem in državnem nivoju,
- aktivno sodelovati pri načrtovanju in izvajanju ukrepov kmetijske, prostorske, socialne in drugih politik, ki posegajo na področje kmetovanja.

3.2. Oddelek za živinorejo

Oddelek je na osnovi odločb MKGP imenovan kot druga priznana organizacija v živinoreji za govedorejo, rejo drobnice in prašičerejo. Na osnovi odločb opravlja naslednje naloge:

- v skladu z zakonodajo izvajati osnovno kontrolo in nad kontrolo ter vsa dela v zvezi s selekcijo na območju zavoda,
- ob sodelovanju z rejskimi organizacijami, rejci in strokovnimi službami dosledno izvajati naloge iz rejskih programov posameznih vrst in pasem živali,
- številitenje živali in registracija živali,
- racionalno, strokovno kvalitetnejše in intenzivno delovanje na vseh nalogah v kontroli in selekciji pri priraji drobnice in prašičereji,
- nudenje rejcem druge strokovne pomoči pri učinkovitejši reji živali na kmetijah.

3.3. Oddelek projektov v kmetijstvu

V okviru projektov v kmetijstvu zaposleni zasledujejo naslednje cilje:

- pomoč kmetom s pripravo projektov za gradnje objektov,
- načrtovanje koriščenja alternativnih virov energije,
- poglobljeno davčno svetovanje,
- pomoč pri vodenju knjig za davčne namene in za potrebe FADN,
- koordinacija in delovanje območnih enot in izpostav KGZS.

3.4. Oddelek skupnih služb ter financ in računovodstva

Naloge oddelka so naslednje:

- kvalitetno servisiranje vseh potreb s finančnimi in računovodskimi storitvami na posameznih oddelkih,
- sodelovanje s strokovnimi službami in vodstvom zbornice,
- organiziranje dela uprave tako, da je usklajeno z vsemi zakonskimi zahtevami.

4. Letni cilji zavoda

4.1. Oddelek za kmetijsko svetovanje

Doseganje letnih ciljev je izraženo v obliki kontrolnih indikatorjev na področju dela Oddelka za kmetijsko svetovanje, ki so bili načrtovani v programu dela v okviru sedmih projektnih nalog: svetovanje v zvezi s tehnološkimi, gospodarskim in okolje varstvenim področjem opravljanja kmetijske dejavnosti, svetovanje in pomoč pri izdelavi razvojnih načrtov za kmetijska gospodarstva, svetovanje in pomoč pri uveljavljanju ukrepov kmetijske politike, svetovanje in pomoč pri organizaciji in delovanju rejskih organizacij, organizacij pridelovalcev in drugih oblik proizvodnega združevanja kmetijskih pridelovalcev, svetovanje na področju kmetijskih in s kmetijstvom povezanih predpisov, naloga vodenje, koordinacija, usposabljanje in naloge po ceniku ministra. V letu 2023 so bili zastavljeni cilji v pretežni meri doseženi, kar je razvidno iz tabele Primerjava načrtovanih in izvedenih ukrepov s kontrolnimi indikatorji za posamezne naloge iz finančnega načrta, ki so predstavljene v nadaljevanju.

4.2. Oddelek za živinorejo

Sledi naslednjim ciljem:

- izvajati kontrolo in nad kontrolo ter vsa dela v zvezi s testom, testom potomstva in dela v zvezi s selekcijo pri rejcih (selekcija znotraj čred) na območju zavoda,
- ohranjanje števila živali in čred v AT4 kontroli,
- vključitev novih čred v kontrolo priraje mesa,
- izvajati delo v kontroli in selekciji reje drobnice,
- ohranjati število rejcev koz in ovac v kontroli priraje mleka,

- tehnična posodobitev pripomočkov za kontrolorje pri izvajanju kontrole mlečnosti pri govedu (računalniki, merilne menzure).

4. 3. Oddelek projektov v kmetijstvu

Zaposleni v okviru projektov v kmetijstvu zasledujejo cilje zadovoljevanja potreb klientov in ustanovitelja na področju dejavnosti, ki jih opravljajo na trgu in zagotavljanje potrebnih prihodkov za pokrivanje stroškov poslovanja.

4. 4. Oddelek skupnih služb ter financ in računovodstva

V oddelku zasledujejo naslednje letne cilje:

- pravočasno in strokovno ustrezno servisirati vse oddelke in vse pristojne institucije,
- spremljati poslovanje oddelkov in pripravljati podatke za odločanje o njihovem delovanju,
- organizirati delo uprave tako, da bo možno zadostiti vsem zakonskim določilom poslovanja javnega zavoda.

5. Oddelek javne službe kmetijskega svetovanja

V skladu s programom dela smo izvajali ukrepe načrtovane v okviru sedmih nalog. Realizacija je razvidna iz preglednic, ki sledijo.

Prioritete v letu 2023 so bile:

- Implementacija Strateškega načrta skupne kmetijske politike za obdobje 2023–2027 za Slovenijo (SN 2023–2027), s poudarkom na vključevanju kmetijskih gospodarstev v intervencije t. l. zelene arhitekture, zlasti SOPO, KOPOP in EK
- Podnebne spremembe
- Spodbujanje mladih za kmetovanje kot horizontalna naloga
- Digitalizacija kmetijstva kot horizontalna naloga

Horizontalna naloga digitalizacija kmetijstva

Sodelovali smo pri uvajanju digitalizacije na kmetijska gospodarstva in v svetovalno delo v najširšem smislu, promovirali dobre prakse pri uporabi digitalnih orodij in naprav ter usposabljali svetovalce in kmete iz poznavanja digitalnih rešitev in opreme z različnih področij praktične rabe (sodobna informacijska in komunikacijska tehnologija - natančna merilna oprema, senzorji, tipala, sistemi geo-pozicioniranja, brezpilotna letala, robotika, Big Data). Kmetijam smo med drugim predstavili sodobne digitalne sisteme oz. orodja za uspešno upravljanje črede (avtomatizirana molža in krmljenje, uporaba dronov, uporaba pametnih ovratnic in ušesnih znamk, nadzor klime v hlevu ipd.), ki pomembno vplivajo na dobrobit živali. Za hmeljarje smo v okviru tehnološkega sestanka organizirali praktični prikaz navigacijskega sistema za samodejno vožnjo FJDYNAMIC ter predstavitev možnosti preciznega kmetovanja. Hmeljarjem smo ponovno predstavili tudi sodobne digitalne sisteme za navlaževanje posušenega hmelja, uporabnikom namakalnih sistemov pa digitalne pristope pri napovedih namakanja.

Sodelovali smo pri razvoju digitalnih orodij za delo JSKS (kot npr. Farm manager, e-izobraževanje in svetovanja) in jih preko različnih aktivnosti (delavnic, predstavitev, izobraževanj, itd.) uvajali v delo tako svetovalcev kot tudi kmetov. Digitalna orodja in aplikacije bomo za zagotavljanje večje kreativnosti, vključenosti udeležencev uvajali tudi v naše delo, predvsem pri usposabljanjih na daljavo.

Horizontalna naloga spodbujanje mladih za kmetovanje

Izvajala se bo v okviru vseh nalog. Ciljni skupini mladih kmetov smo prilagodili tudi načine oz. metode svetovanja, uvedli e-načine svetovanja, vključno z obveščanjem mladih kmetov preko e-novic. Prav tako smo pospešeno nadaljevali z delom v okviru panožnih krožkov, kjer smo skupaj z mladimi kmeti iskali rešitve pri tehnoloških, naravovarstvenih in ekonomskih vsebinah pri posameznih panogah. Udeležili smo tudi vsakoletnega srečanja mladih kmetov, kjer je poleg druženja in strokovnih vsebin zelo pomembno tudi sprejemanje njihovih pobud, na podlagi katerih bomo nadgrajevali svetovalno delo. Sodelovali smo pri pripravi izvedbene uredbe za intervencijo za mlade kmete (IRP24). Na območju zavoda smo predstavljali samo intervencijo ter zagotovili svetovanje mladim kmetom pred kandidiranjem za nepovratna sredstva iz te intervencije.

5.1 Svetovanje v zvezi s tehnološkim, gospodarskim in okoljevarstvenim področjem opravljanja kmetijske dejavnosti

5.1.1 Izvajanje tehnološkega svetovanja za dvig konkurenčne sposobnosti kmetij

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur	24.677	17.874	72

5.1.1.1 Sadjarstvo

Izvedene aktivnosti

Na področju sadjarstva je bilo poleg rednega svetovanja in obveščanja sadjarjev preko elektronske pošte, največ pozornosti namenjene svetovanju o potrebnih ukrepih v nasadih za omilitev posledic spomladanske pozebe, kasneje v avgustu in septembru pa za omilitev posledic poplav. Specialistično svetovanje s tega strokovnega področja je izvajal KGZS-Zavod MB v sodelovanju s terenskimi kmetijskimi svetovalci našega zavoda.

Organizirali smo srečanja krožka sadjarjev na temo zimske rezi, redčenja cvetja in plodičev jablan ter kontrole kakovosti in zrelosti jabolk in optimalnega obiranja predvsem jabolk in hrušk. Za kmete, ki na Koroškem ohranjajo travniške sadovnjake, pa smo izvedli dve delavnici - delovno ocenjevanje sadnih moštov in ocenjevanje sadnih pijač.

	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	5	10	200
Število osebnih svetovanj	200	234	117
Število pripravljenih strokovnih gradiv, strokovnih prispevkov, objav v medijih za uporabnike	3	2	67

5.1.1.2 Vinogradništvo in vinarstvo

Izvedene aktivnosti

Za vinogradnike z območja Izpostave Slovenske Konjice in Šmarja smo izvedli delovne degustacije preverjanja kvalitete vin, ocenitev vin na lokalni ravni ter sodelovali na ocenitvi vin na državni ravni s podelitvijo. Sodelovali smo na dogodku za vinogradnike - prerez letnika vinorodne dežele Podravje. Koordinirali smo pripravo biltena Vinogradniško vinarskega društva Slovenske Konjice in podelitev priznanj ob tej priložnosti.

Preko elektronske pošte in pošte smo vinogradnike redno obveščali o priporočenih tehnoloških ukrepih, vključno s predpisanimi ukrepi v zvezi z ameriškim škrtatkom, trsno rumenico in esco.

Za vinogradnike smo poleg predavanj in delavnic organizirali in izvedli tudi ogled dobre prakse. V aprilu in juniju smo svetovali in vnašali zahteve za obnovo oz. prestrukturiranje vinogradov.

Svetovali smo med drugim tudi v zvezi z: zasaditvijo tolerantnih sort, ki omogočajo manjše obremenitve okolja in prilagajanje na podnebne spremembe, novimi zahtevami glede označevanja vin (hranilne vrednosti, označevanja sestavin, alergenov), varstvom trte po toči, ki je zelo prizadela Šmarsko-Virštanjski vinorodni okoliš, integriranim varstvom in ekološko pridelavo.

Specialistično svetovanje s tega strokovnega področja je izvajal KGZS-Zavod MB.

	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	10	11	110
Število osebnih svetovanj	300	347	116
Število pripravljenih strokovnih gradiv, strokovnih prispevkov, objav v medijih	8	7	88

5.1.1.3 Oljkarstvo

Na območju zavoda ni oljčnikov.

5.1.1.4 Hmeljarstvo

Izvedene aktivnosti

Specialistično svetovanje za področje hmeljarstva zagotavljamo za celotno območje Slovenije. Hmeljarjem smo preko celega leta svetovali glede obnove hmeljnih nasadov s poudarkom na izbiri sort, ki so tržno zanimive in manj občutljive na boleznih in stresne podnebne razmere. Zaradi preprečevanja širjenja hmeljeve uvelosti in še posebej hmeljevega viroida smo pri svetovanju dali zelo velik poudarek kakovosti sadilnega materiala in tekom leta hmeljarjem svetovali o ukrepih, ki preprečujejo širjenje okužb s hmeljevo uvelostjo in hudo viroidno zakrnelostjo hmelja. Velik poudarek pri svetovanju dajemo tudi okoljsko ustrezni izvedbi agrotehničnih ukrepov, ki temelji na usmerjenem gnojenju z dušikom in integriranim varstvom rastlin.

Vedno več pozornosti dajemo uvajanju digitalizacije v hmeljarstvu. Zato smo v okviru tehnološkega sestanka organizirali praktični prikaz navigacijskega sistema za samodejno vožnjo FJDynamic in predstavitev možnosti preciznega kmetovanja. Hmeljarjem smo ponovno predstavili tudi sodobne digitalne sisteme za navlaževanje posušenega hmelja, uporabnikom namakalnih sistemov pa digitalne pristope pri napovedih namakanja.

Tako kot vsa leta do sedaj, smo tudi v letu 2023 navkljub obilici padavin hmeljarjem svetovali glede obnove namakalnih sistemov, gradnje novih namakalnih sistemov in izvedbe usmerjenega namakanja (pričetek namakanja, trajanje namakanja in količine dodane vode).

Ugotavljamo, da je še vedno preveč napak pri spravilu pridelka hmelja, predvsem glede temperatur pri sušenju hmelja in vsebnosti vlage v suhem pridelku hmelja. Zato smo v času spravila veliko pozornosti posvetili svetovanju glede optimalnega pričetka obiranja hmelja ter nastavitvam obiralnih strojev in sušilnic. Z merjenjem vlage posušenega oziroma že pakiranega hmelja pa smo hmeljarjem pomagali pri zagotavljanju ustrezne vlage.

Leto 2023 so zaznamovala tudi neurja s točo, močnim vetrom in poplavami, zato je bil velik del svetovanj v času rasti hmelja namenjen ukrepom za omilitev škode in sanacijo nasadov po neurjih.

Zaradi Strateškega načrta 2023-2027 smo veliko časa posvetili svetovanju glede izvajanja ukrepov, intervencij in operacij, ki so primerni za hmeljarje. Velik poudarek smo dali tudi vodenju evidenc. V marcu smo na temo možnih operacij izvedli izobraževanje samo za hmeljarje. Imeli smo veliko individualnih svetovanj in se tudi na vsakem tehnološkem sestanku dotaknili aktualnih zahtev posameznih ukrepov. Na to temo smo pripravili tudi članek za Hmeljarja in za spletno stran zavoda. Pri svetovanju smo bili zelo uspešni, saj so kmetje v IPH in BVR vključili cca. 80 % vseh slovenskih površin s hmeljem (v IPH 1.312 ha hmeljišč in v BVR 1.357 ha hmeljišč).

Tudi v letu 2023 smo nadaljevali z zelo dobrim in intenzivnim sodelovanjem z javno službo v hmeljarstvu ter drugimi raziskovalnimi in strokovnimi institucijami. V okviru krožka smo izvedli osem rednih tehnoloških sestankov s hmeljarji, pripravljali članke, delavnice, ogledе dobrih praks in poskusov ter sodelovali pri pripravi vsebin za strokovni list Hmeljarske informacije ter Hmeljarja.

Kot člani smo sodelovali v Odboru za žlahtnjenje in tehnologije pridelave hmelja na IHPS, prav tako pa tudi v organizacijskem odboru 60. seminarja o hmeljarstvu, ki ga vsako leto organizira Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije. Na seminarju smo sodelovali tudi s prispevkom.

	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj za kmete	2	4	200
Število svetovanj	200	244	122
Število tehnoloških sestankov	7	8	114
Število pripravljenih strokovnih gradiv, strokovnih prispevkov, objav v medijih	12	17	142

5.1.1.5 Vrtnarstvo (zelenjadnice, zelišča in okrasne rastline)

Izvedene aktivnosti

V okviru svetovalnega dela za vrtnarstvo smo pridelovalce intenzivno informirali in jim svetovali o tehnologijah pridelave sveže zelenjave preko celotne rastne dobe in tudi izven nje. Podajali smo informacije o sortnem izboru zelenjadnic za pridelavo na prostem in v rastlinjakih ter o primernosti glede na letni čas. Poudarek je bil zato na kolobarju, prehrani in varstvu rastlin ter ohranjanju in izboljšanju rodovitnosti tal tudi preko objav na FB strani zavoda in You Tube kanalu. Z vsemi aktivnostmi smo sledili cilju za več pridelane zelenjave, na več površinah ali na povečanju izkoristka obstoječih površin s pridelavo zelenjadnic v več terminih. Zato smo izvajali osebna svetovanja na terenu, preko elektronskih medijev in usposabljanja, s čimer smo dvigovali strokovno usposobljenost pridelovalcev. Mednje smo prenašali sodobna strokovna znanja in primere dobrih praks tudi preko objavljenih člankov na spletni strani zavoda in kmetijskih nasvetov na VTV, s članki v lokalnih tiskanih medijih in preko radia ali TV. Specialist za vrtnarstvo je med drugim v intervjuju za Kmečki glas spregovoril o aktualnostih s področja pridelave zelenjave. Cilj vseh svetovalnih aktivnosti je bil izboljšanje kakovosti v pridelavi sveže in predelane, ekološke in integrirane zelenjave. Zato smo v Celju v januarju in potem še v novembru 2023 organizirali in izvedli ocenjevanje vzorcev kislega zelja in repe iz cele Slovenije.

Izvedli smo celodnevno usposabljanje pridelovalcev zelenjadnic s tematiko o novostih in trendih pridelave zelenjave, o pomenu žvepla in dušika v prehrani rastlin, skrbni rabi sredstev za biostimulacijo v stresnih pridelovalnih razmerah. Velik poudarek smo dali skrbi za zmanjševanje zavržkov hrane v vrtnarstvu in nadaljevali s pospešenim usmerjanjem pridelovalcev v uporabo biotičnega varstva zelenjadnic. Vseskozi informiramo in učimo kmete o osnovnih načelih integriranega varstva rastlin in jih spodbujamo k preusmeritvi v integriran ali ekološki način pridelave zelenjave. Na kmetiji v Spodnji

Savinjski dolini smo izvedli praktični preskus petih novih, slovenskih hibridov zelja, na kmetiji v okolici Dobrne pa preskus osmih slovenskih sort krompirja s Kmetijskega inštituta Slovenije (med njimi 2 zgodnji sorti krompirja).

V specifičnih vremenskih razmerah v letu 2023 smo pridelovalcem svetovali krepitev zelenjadnic zaradi stresnih pogojev (mokrota, prehladno vreme, pozeba, poletne poplave). V hladnem poletju smo pridelovalce zelenjave informirali o oskrbi toplotno zahtevnih zelenjadnic v zavarovanih prostorih, vse od presajanja do spravila. Pridelava je bila zaradi vremenskih ekstremov zelo zahtevna, zato smo s pridelovalci delali tudi na izmenjavi znanj in uporabnih izkušenj v primeru poškodb posevkov po toči in vetru ter predvsem o primernem ravnanju z zelenjadnicami do spravila in po spravilu pridelkov. Prizadetim pridelovalcem zelenjave na Koroškem in v Zgornji Savinjski dolini smo po avgustovski ujmi zagotovili svetovanje v zvezi s priporočili o ravnanju s poplavljenimi posevki zelenjave.

Prenašali smo znanja in spoznanja o pridelavi zelenjadnic iz poskusov javne službe za vrtnarstvo (poudarek na plodovkah in stročnicah), informacije iz preskusov osnovnih sredstev in drugih sredstev za varstvo rastlin ter informacije iz prakse o načinih in pogojih v okviru metod z nizkim tveganjem, ki jih je predstavljala javna služba za varstvo rastlin.

Pri pridelovalcih zelenjave in okrasnih rastlin smo svetovali uvajanje in uporabo digitalnih naprav pri avtomatskem uravnavanju parametrov pridelave v rastlinjakih z namenom kontrole o potrebah vode za namakanje, nadzora in izbiri ustrezne temperature za pridelavo sadik in gojenje zelenjadnic in okrasnih rastlin ter nadzora nad svetlobo in hranili.

	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj	8	14	175
Število osebnih svetovanj	995	1326	133
Število pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	15	25	167

5.1.1.6 Semenarstvo in ohranjanje rastlinskih genskih virov

Izvedene aktivnosti

Pridelovalce kmetijskih rastlin smo spodbujali k nabavi in uporabi potrjenega (certificiranega) semena poljščin, zelenjadnic in krmnih rastlin in jih vzpodbujali, da se vključijo v pridelavo semena pri semenarjih v Sloveniji (npr. česen, šalotka, krompir...). V agronomsko prakso smo prenašali potrebna znanja o primernih tehnologijah pridelave semena, ki smo jih pridobili od raziskovalnih institucij v poljedelstvu in vrtnarstvu. Še posebej pozorno smo kmetovalce osveščali o pomenu ohranjanja rastlinskih genskih virov na vseh področjih kmetijske pridelave (npr. sadne rastline, zelenjadnice, poljščine) predvsem z osebnim svetovanjem in jih pozivali k prijavi ohranjenih starih genskih virov (sort) za vpis takšnih sort sadja, poljščin in vrtnin v ustrezno gensko preverbo za gensko banko. Na področju monitoringa rastlinskih genskih virov smo sodelovali z Javno službo rastlinske genske banke. O pomenu rastlinskih genskih virov in ohranjanju le-teh za naslednje generacije - z vidika ohranjanja posebnosti (npr. prilagojenost na visoke temperature, barva, okus plodov ali delov rastlin, sposobnost za pridelavo v višjih nadmorskih legah ipd.). Preskušali smo tudi nekatere novosti npr. nove sorte krompirja in nove hibride glavnatega zelja.

	Program	Poročilo	Indeks
Število kmetij, ki se vključujejo v evidentiranje in ohranjanje rastlinskih genskih virov na kmetijah	15	21	140
Število osebnih svetovanj	30	43	143
Število izobraževanj	1	1	100
Število pripravljenih tehnoloških navodil, gradiv in objav v medijih	1	1	100

Za vpis v operacijo lokalne sorte smo motivirali 238 kmetij, ki ohranjajo avtohtone in tradicionalne sorte na 586 hektarjih.

5.1.1.7 Poljedelstvo

Za strokovni napredek v pridelavi poljščin smo poljedelce usmerjeno in intenzivno informirali, jim individualno osebno svetovali ter jih usposabljali za izvajanje nekaterih sodobnih in na spremenjene razmere v poljedelstvu prilagojenih agrotehnoških pristopov, ki smo jih spoznali na ogledih dobrih praks doma in v bližnji tujini, kjer z njimi dosegajo ustrezno kakovost pridelkov in primerno visoke hektarske pridelke.

Pri svetovanju je bil poudarek na izboljšanju kakovosti pridelkov krušnih in krmnih žit (npr. vsebnost beljakovin in ustrezno število padanja (FN) v pšenici), pomenu setve potrjenega semena, preskrbi s hranili in vodo in prilagojenem zdravstvenem varstvu poljščin. Seznanjali smo jih z ukrepi za ohranjanje in dvig rodovitnosti tal, vključno z vsemi variantami alternativnih načinov obdelave tal (npr. minimalna obdelava tal), svetovali pogojem pridelave ustrezen in vrstno pester kolobar, vključevanje večjega deleža krmnih metuljnic in tudi stročnic (npr. grah, soja) ter redno uporabo strniščnih dosevkov za krmno ali ozelenitev strnišč za namen zelenega gnojenja in izboljševanja tal. Poljedelce smo usmerjali k uporabi sort iz priporočenih sortnih list krompirja, žit in koruze, ki so preizkušene v okviru javne službe za poljedelstvo in prilagojene na različne klimatske razmere po Sloveniji.

V okolici Velike Pirešice pri Žalcu smo zasnovali preskus sort ozimnih žit (pšenica na polju kmetije Grobelnik in ječmen na polju kmetije Čretnik). Preskus devetih sort ozimnega ječmena in trinajstih sort pšenice je bil pripravljen z namenom izvedbe tradicionalnega dneva žit s spremljajočimi strokovnimi predavanji za pridelovalce žit z območja zavoda.

Pridelovalcem z območij, ki so jih v zgodnjem poletju prizadela neurja s točo in viharim vetrom, smo z nasveti o ravnanju s poškodovanimi posevki pomagali pri omejevanju nastale škode in pri kreptvi poškodovanih posevkov.

Pri strokovnem delu smo dali poudarek sodobnim tehnologijam in rezultatom najnovejših raziskav tako iz Slovenije (npr. EIP in CRP projekti) kot iz tujine. Svetovali smo strokovno utemeljeno gnojenje in varstvo rastlin pred škodljivimi organizmi, uporabo in uvajanje osnovnih načel integriranega varstva rastlin in s tem povezano varovanje blotske pestrosti, voda in tal. Poleg tega smo z nasveti, objavljenimi članki in video filmi (na spletu, YT in FB) kmetom pomagali pri izbiri primernejših in pogojem na njivah ustrežnejših tehnologij obdelave tal pred setvijo in v času vegetacije posevkov (npr. okopavanje, česanje, zastiranje tal, ...), gnojenju z duškom in varstvom pred škodljivimi organizmi. Še posebej aktivno smo poljedelce, ki imajo svoje njivske površine ob vodotokih, usmerjali v napravo in nadaljnjo vzdrževanje po pogojenosti zahtevanih varovalnih pasov, kjer sta dovoljeni obdelava tal brez oranja in setev dovoljenih vrst kmetijskih rastlin. Pri vseh navedenih strokovnih aktivnostih smo uporabljali domače izkušnje in znanja pridobljena pri javni službi za poljedelstvo, na BF, FKBV, IHPS ter znanja pridobljena na ogledih primerov dobrih praks v Sloveniji in v sosednjih državah.

Izvedene aktivnosti

	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj	8	7	88
Število osebnih svetovanj	1050	1288	123
Število pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	15	13	87

Nekoliko manjša realizacija pri usposabljanjih in objavah je posledica avgustovskih ujm, kar smo nadomestili z večjo realizacijo na področju osebnega svetovanja.

5.1.1.8 Pridelovanje krme

Izvedene aktivnosti

Po e-pošti, z osebnim svetovanjem po telefonu in tudi na terenu na kmetijah smo nudili nasvete v zvezi s tehnologijami pridelave rastlin za pridelavo krme, setve trav, lucerne in drugih metuljnic, travno deteljnih mešanic s poudarkom na pomenu dosejavanja v travno rušo, o vplivih na sestavo travne ruše, setvi krmnega graha, siliranju žit. Po žetvi žit smo svetovali setev primernih strniščnih dosevkov za pridelavo krme. Svetovali smo tudi glede postavitve ograje in ureditve pašnikov za govedo ter drobnico, vzdrževanja pašnikov, o tehnologiji paše perutnine. Kmete smo spodbujali za vključevanje v operacije KOPOP in Intervencijo dobrobit živali, svetovali v zvezi z izvajanjem zahtev ter vodenjem potrebnih evidenc. Svetovali smo, kako zatrei pasje zelišče v posevku koruze, o pomenu analize tal in o gnojenju na podlagi gnojilnega načrta, o pomenu apnenja tal, odmerku in izbiri različnih vrst apnenca za spremembo pH tal in o škodi zaradi divjadi. Svetovali smo tudi na temo preprečevanja širjenja invazivnih rastlin in preprečevanja zaraščanja kmetijskih površin.

Kot vsako leto, smo tudi v letu 2023 izvedli regijski poskus z različnimi hibridi koruze za silažo (v Šmarju) in koruze za zrnje (v Braslovčah). Koordinirali smo izvedbo setve, oskrbe posevka in žetve pridelkov regijskega poskusa, v katerega je bilo vključenih 13 različnih hibridov koruze za siliranje in 9 hibridov koruze za zrnje; oba poskusa smo preko celotne rastne sezone spremljali in v jeseni ovrednotili rezultate.

V začetku avgusta je pridelovalce v Zgornji Savinjski dolini in na Koroškem prizadelo hudo neurje s poplavami in plazovi, zato smo z nasveti o tehnologiji pridelave in ravnanju s poplavljenimi posevki in travinjem pomagali prizadetim kmetom pri omejevanju nastale škode ter iskanju novih virov prepotrebne krme za živali, saj je bilo veliko travnikov in pašnikov zaradi nanosov naplavin ali plazov neuporabnih za košnjo ali pašo.

Za objave v lokalnih in nacionalnih medijih ter na spletnih straneh zavoda in KGZS smo pripravili strokovne članke s področja pridelovanja krme za živali na njivah in na travnikih, med drugim o setvi krmnega graha, lucerni, travno deteljnih mešanicah, travah in koruzi. Pisali smo tudi o spravi krme s travinja - siliranju trave. Kmetom smo predstavili pomen naknadnih dosevkov, ki naj bi jih posejali, da bi dvignili rodovitnost tal in si hkrati izboljšali krmno bilanco na kmetiji. Posneli smo tudi kratek poučen video o paši govedu z vidika zagotavljanja dobrega počutja živali.

	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj	2	2	100
Število osebnih svetovanj	800	782	98
Število pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	8	8	100

5.1.1.9 Adaptacija in novogradnja kmetijskih objektov

Izvedene aktivnosti

Glavne aktivnosti so bile na področju dobrobiti živali in zmanjšanju izpustov toplogrednih plinov in amonijaka. Svetovali smo tehnologije, ki so usmerjene v večjo dobrobit živali, kot so prehod iz vezane v prosto rejo, ureditev izpustov, ukrepe za obogatitev okolja v hlevu, učinkovite sisteme prezračevanja in rešitve za zmanjšanje vročinskega stresa, nove učinkovite sisteme za odstranjevanje seča in blata, ki blažijo izpuste TGP in amonijaka... V ta namen smo na kmetijah izdelali 120 tehnoloških rešitev (skic).

Naložbe v gradnjo objektov so povezane tudi s prostorsko in gradbeno zakonodajo, zato smo za potencialne investitorje izvedli izobraževanje s področja gradbene, prostorske in okoljske zakonodaje. Na temo dobrobiti živali smo pripravili objavo na spletni strani zavoda, v kateri smo predstavili tudi videoposnetke primerov dobre prakse s treh kmetij. Povezavo na objavo smo preko direktne e-pošte poslali kmetom na območju zavoda. Z objavo smo rejce ozaveščali in jih spodbujali, da prepoznajo pomen dobrega počutja živali, ustreznih pogojev, oskrbe in ravnanja, ki prispeva k dobremu počutju živali.

	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj	2	2	100
Število osebnih svetovanj	130	201	155
Število pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	1	100

5.1.1.10 Govedoreja

Izvedene aktivnosti

Veliko pozornosti smo namenili svetovanju o pomenu optimizacije prehrane govedi in pridelavi kvalitetne osnovne krme. V ta namen so bila pripravljena strokovna priporočila in objave. Na kmetijah smo sodelovali tudi pri odvzemu vzorcev krme za potrebe izvedbe analiz. Vsem zainteresiranim smo interpretirali rezultate analiz krme in jih upoštevali pri optimizaciji prehrane govedi. Prav tako smo sledili novitetam na področju priraje govejega mesa, s poudarkom na povečevanju dnevnih prirastov.

Z optimizacijo krmnih obrokov in boljšim ravnanjem z živalskimi gnojili prispevamo k zmanjševanju izpustov toplogrednih plinov. Glede na omenjeno smo rejce vzpodbujali k vstopu v Intervencijo Kmetijsko okoljska podnebna plačila – Podnebne spremembe (KOPOP_PS).

Pri vseh svetovanjih za optimizacijo prehrane so bila vključena tudi svetovanja v zvezi z dobrobitjo živali: uvajanje in vodenje paše, pomen izvajanja biovarnostnih ukrepov, prilagoditev hlevov (velikost stojišč, ležišč, prehod iz vezane na prosto rejo, osvetlitev in klima v hlevih, ureditev skladiščnih kapacitet za živinska gnojila).

Svetovali smo najboljše razpoložljive tehnologije za rejo govedi, ki v največji možni meri vplivajo na zmanjšanje izločenega dušika, emisij metana in amonijaka.

Mladim kmetom je bila nudena pomoč in svetovanje o nadaljevanju kmetovanja na prevzetih kmetijah. Svetovano jim je bilo o preusmeritvi rej (reja krav molznic, krave dojilje, pitanje goved), preureditvi hlevov, uvajanju paše, optimizaciji prehrane.

Nudili smo pomoč pri implementaciji zakonodajnih predpisov v prakso. Ozaveščali smo o pomenu promocije v sektorju govejega mesa in mleka in posledično o pomembnosti plačevanja prispevka za promocijo. Kmetijam smo preko različnih izobraževanj (tudi v sklopu nekaterih projektov) predstavili sodobne sisteme oz. orodja za uspešno upravljanje črede (avtomatizirana molža in krmljenje, uporaba

dronov, uporaba pametnih ovratnic in ušesnih znamk, nadzor klime v hlevu ipd.), ki pomembno vplivajo na dobrobit živali. Predstavljeni so bili primeri domačih in tujih rešitev.

	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj za kmete	10	16	160
Število svetovanj	1200	2305	192
Število pripravljenih gradiv, objav v medijih.	10	14	140
Število krmnih obrokov	120	174	145

Večja realizacija od plana je rezultat interesa rejcev govedi za optimizacijo prehrane in izvedbo laboratorijskih analiz krme.

5.1.1.1.1 Drobница

Izvedene aktivnosti

Rejce drobnice smo v začetku leta obveščali o nujnosti registracije drobnice v skladu z novim pravilnikom. Opozarjali smo jih na ugotovljene nepravilnosti v registru in jim svetovali kako naj le-te odpravijo. Konec leta pa smo jim svetovali v zvezi z obveznostmi operacije dobrobit živali v povezavi s koprološkiimi analizami. Prav zato je realizacija pri svetovanjih nekajkrat večja.

Sodelovali smo tudi pri izvedbi strokovnega programa na prireditvi Dan drobnice na kmetiji Macerl, ki jo vsako leto organizira Društvo rejcev drobnice Cekin. Poleg tega smo sodelovali pri organizaciji ogledov dobrih praks za rejce, povezane v društvu Raduha, in pri organizaciji ogledov dobrih praks v Posočju, ki jih je izvedla lokalna akcijska skupina.

Rejce smo osveščali o prehrani drobnice, ki mora temeljiti na doma pridelani kvalitetni voluminozni krmi. Danes so novi in boljši načini za izmenjavo strokovnega znanja ključnega pomena za ohranjanje konkurenčnosti kmetijstva in proizvodnje hrane ter živečih podeželskih območij, zato smo vseskozi sledili tudi trendom inovacij v tehnologijah reje in spodbujali izmenjavo znanja preko vseh pomembnih akterjev. Pri prenosu znanja in izkušenj v prakso smo sodelovali s strokovnimi, raziskovalnimi, izobraževalnimi in znanstvenimi institucijami. Rejcem smo svetovali s področja dobrobiti živali, zdravstvenega varstva živali s poudarkom na aktualnih boleznih. Nadalje smo aktivnosti usmerili tudi na področja povezana s promocijo mesa in mleka drobnice, predvsem v luči prepoznavnosti lastnosti mleka in mesa drobnice.

	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj za kmete	2	2	100
Število svetovanj	120	655	546
Število pripravljenih gradiv, objav v medijih.	1	2	200
Število krmnih obrokov	0	4	

V operacijo KOPOP Podnebne spremembe drobnica sta se vključili dve kmetiji, ki smo jima izdelali obroke. Pri izvajanju aktivnosti sta sodelovali tudi sodelavki z Oddelka za živinorejo.

5.1.1.12 Prašičereja

Izvedene aktivnosti

Rejce smo seznanjali in osveščali glede zaščite živali v reji in novih standardih. Glede na trenutno stanje razširjenosti APK, smo ključni del posvetili osveščanju, prenosu znanja o preventivnih biovarnostnih ukrepih, ki jih morajo rejci izvajati, da bi zaščitili lastne reje in preprečili prenos kužnih bolezni. Rejce smo informirali in spodbujali k čim večji vključitvi v skupine, v povezovanje in dolgoročno sklepanje dogovorov, saj je povezanost nuja za novo programsko obdobje.

Sodelovali smo pri implementaciji inovativnih tehnoloških ukrepov v prašičereji, s poudarkom na dobrobiti, varovanju okolja in biovarnosti. Pri izbiri tehnologije smo svetovali najboljše razpoložljive tehnologije (Best Available Techniques – BAT) za vzrejo in pitanje prašičev, ki bo v največji možni meri vplivala na zmanjšanje izločenega dušika in emisij amonijaka.

Spodbujali smo naslednje tehnologije: večji delež uporabe lesa pri gradnji, sisteme reje z zunanjo klimo brez prisilnega prezračevanja in brez ogrevanja, ogrevanje samo gnezd v prasilišču in dela počivalnega prostora pri odstavljenih pujskih. Zaradi naštetega so emisije toplogrednih plinov bistveno manjše kot pri standardnih hlevih za rejo prašičev v Sloveniji.

	Program	Poročilo	Indeks
Število svetovanj	20	68	340

5.1.1.13 Reja ostalih živali (perutninarstvo, konjereja, kunčjereja, polžjereja)

Izvedene aktivnosti

Vsem svetovalcem in kmetom na zavodu so bile podane aktualne informacije glede ukrepov za preprečevanje aviarne influence. Svetovano je bilo tudi o preventivnih ukrepih preprečevanja povzročiteljev bolezni pri reji perutnine.

Pri investicijah v nove hleve smo sodelovali pri tehnoloških rešitvah za živalim prijazno rejo pisanja piščancev, ki jo poznamo pod imenom PPR-posebej prijazna reja, ki jo trži Perutnina Ptuj. To pomeni, da so v tehnologiji upoštevani nadstandardi za pitanje piščancev (po smernicah *Besonders tierfreundliche Stallhaltung*).

Glede na priporočila zaključkov BAT za rejo perutnine-pitanje piščancev smo za investicije v nove hleve svetovali tiste tehnološke rešitve, ki preventivno vplivajo na zmanjšanje izločenega skupnega dušika in skupnega fosforja v izločkih ter na zmanjšanje emisij amonijaka in prahu, ki sta ključna dejavnika, ki povzročata nesoglasja z okoliškimi prebivalci.

Svetovali smo manjšim rejcem perutnine s področja dobre rejske prakse ter jih ozaveščali o pomenu povezovanja. Poudarek smo dali tudi svetovanju o pravilnem skladiščenju jajc, saj je od tega odvisna kakovost in varnost živila, o ustreznem postopku registracije hleva za rejo kokoši nesnic, o vpisu v register pakirnih centrov za razvrščanje jajc po kakovosti in masnih razredih, o načinu označevanja jajc ter o odobritvi pakirnega centra.

Rejce perutnine smo osveščali tudi o pomenu promocije v sektorju perutninskega mesa in posledično o pomembnosti plačevanja prispevka za promocijo. V okviru zmožnosti smo zainteresiranim rejcem nudili tudi svetovanje s področja reje divjadi v oborah, saj se le-ta v slovenskem prostoru vse bolj razvija.

	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj za kmete	2	2	100
Število svetovanj	50	71	142

5.1.1.14 Ribogojstvo

Izvajata KGZS-Zavod Kranj

5.1.1.15 Ekološko kmetovanje

Izvedene aktivnosti

V začetku leta 2023 smo veliko časa namenili svetovanju kmetijam glede možnosti vključevanja v nove intervencije Strateškega načrta 2023-2027, s poudarkom na intervenciji ekološko kmetovanje in ekološko čebelarjenje. Svetovali smo s področja možnih kombinacij Intervencije EK z ostalimi intervencijami, pri tem pa zaradi podaljšane obdobja možne prijave v ekološko kmetovanje k prljavi spodbujali kmete, ki bi še želeli vstopiti. Kot vsako leto smo kmetom pomagali pri prijavi v kontrolo ekološkega kmetovanja (izpolnitev obrazcev, spletno podaljšanje prijave, itd.). Tekom leta smo razpoložljiv čas namenili predvsem svetovanju s področja tehnologij, nakupa semen in sadik ter pomagali pri razreševanju določenih tehnoloških in drugih težav na terenu. Kmetom smo pomagali, da so postopoma osvojili novosti s področja nakupa in prodaje živali v ekološkem kmetovanju, saj je bil vzpostavljen register ekoloških živali. Tako smo svetovali glede prodaje pitancev in drugih pridelkov, ureditve stanja po zabeleženih kršitvi na kmetiji. S terenskim svetovanjem in ogledi kmetij smo kmetom predstavili možnosti za vstop v ekološko kmetovanje in jih seznanili z vsemi možnimi spremembami in potrebnimi investicijami, možnostmi pridobivanja sredstev in prodaje ekoloških proizvodov ter vodenjem evidenc o delovnih opravilih. Svetovali smo jim tudi s področja ureditve hlevov, vzpostavitve in priglasitve dopolnilne dejavnosti na kmetiji, tudi za področje predelave mesa, in jih usmerjali k obstoječim odkupovalcem ekološko vzrejenih govedi na terenu. Poleg tega smo ekološkim kmetijam svetovali tudi na področju poslovnega povezovanja, uporabe blagovnih znamk, sodelovanja v javnih naročilih javnih ustanov (vrtci, šole, bolnice ...), pri pripravi vlog za razvojna sredstva, reševanju različnih izzivov na kmetijah (zaradi posledic neurij in avgustovskih poplav, težkih kovin v tleh) itd.

Poleg svetovanja smo za ekološke kmete pripravljali tudi obvestila o aktualnih zadevah na področju ekološkega kmetovanja in članke z različno strokovno vsebino.

Med letom smo kmetom pomagali tudi pri njihovih predstavitev na raznih prireditvah, predvsem pri organizaciji dogodkov. Svetovalec specialist za področje ekološkega kmetovanja je pri organizacijskih zadevah pomagal Združenju ekoloških pridelovalcev in predelovalcev deteljica (skupščine, sestanki, prazniki, vloge). V letu 2023 smo pomagali tudi pri izvedbi skupščine Zveze društev ekoloških kmetov Slovenije.

V prid povečevanja znanja na ekoloških kmetijah in v strokovnih javnih službah v kmetijstvu, smo v sodelovanju s Čebelarstvo Slovenije organizirali srečanje ekoloških čebelarjev na Lukovici, kjer so bili prisotni tako že delujoči ekološki čebelarji, kot tudi ostali zainteresirani čebelarji. Predvsem smo s svetovanjem ekološkemu čebelarjem predstavili možnosti pridobivanja neposrednih plačil, ostalim pa smo poleg tega predstavili tudi pogoje za vstop v ekološko čebelarjenje. V okviru izobraževanj je bilo na Šolskem centru Šentjur izvedeno predavanje o osnovah ekološkega kmetovanja. Zaradi podaljšanja obdobja možnosti vstopa v ekološko kmetovanje smo z Radiom Ognjišče posneli prispevek, s katerim smo kmete motivirali k vključevanju v EK in predstavili možnosti in izzive v ekološkem kmetovanju. Pomagali smo pri izvedbi delavnice za ekološke pridelovalce haskap jagode v Rimskih Toplicah. V sodelovanju z združenjem Deteljica smo za kmete organizirali ogled dobre prakse ekološkega kmetovanja v Italiji.

Svetovalec specialist za ekološko kmetovanje je član programskega sveta v Javnem zavodu Kozjanski park, zato je s predlogi prispeval k opredelitvi ekološkega kmetovanja tudi v njihovem programu dela.

V letu 2023 smo izvajali poskus na ekološki kmetiji mladega prevzemnika in mu pri tem svetovali s področja tehnologije ekološke pridelave in gnojenja na travinju. Za lokalne akcijske skupine na območju smo pripravili podatke o ekološkem kmetovanju, saj so jih potrebovali pri izvedbi določenih projektov. Pri reševanju težav z rejo govedi v ekološkem kmetovanju – v povezavi z zahtevami glede paše oziroma proste reje, smo sodelovali z avstrijskimi svetovalci. Sodelovali smo tudi z izvajalci projekta Brojler.Net in jim pripravili podatke o proizvodnji na ekoloških kmetijah, ki se ukvarjajo s pitanjem piščancev.

Zelo aktivni smo bili tudi v okviru javnega naročila Pospeševanje ekološkega kmetijstva v Sloveniji, kjer smo izven javne službe kmetijskega svetovanja sodelovali pri izvedbi številnih aktivnosti (delavnic, predavanj, prikazov, ogledov dobrih praks doma in v Avstriji, pripravi poslovno preusmeritvenih načrtov).

	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj za kmete	10	14	140
Število svetovanj	1300	1605	123
Število pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	10	9	90
Število svetovalcev, ki so specializirani oz. imajo specialistična znanja za ekološko	16	16	100

Velik indeks pri svetovanjih je povezan z nudenjem nasvetov na začetku novega programskega obdobja v zvezi z možnostmi vključevanja v intervencije, kombinacijami med intervencijami s poudarkom na intervenciji ekološko kmetovanje in ekološko čebelarjenje, novostmi pri dokupu in prodaji živali. Še posebej veliko je bilo svetovanj ekološkim kmetom, ki so jih prizadele naravne ujme – avgustovske poplave in poletna neurja z vetrom in točo.

5.1.1.16 Varovanje vodnih virov

Izvedene aktivnosti

Svetovali smo kmetijam, ki ležijo na VVO in kmetijam, ki imajo zemljišča v priobalnem pasu. Tako smo jim svetovali s področja gnojenja, omejitev uporabe gnojil, tehnologije pridelave, varstva rastlin. Kmetijam, ki imajo zemljišča na priobalnih pasovih, smo svetovali glede obveznosti, ki izhajajo iz pogojenosti in so povezane z ozelenitvijo teh zemljišč z dovoljenimi rastlinami.

Svetovali smo tehnologije, ki so skladne z zahtevami vodovarstvenega režima. Poudarjali smo nujnost stalne pokritosti tal z zeleno odejo in uvedbe tehnologij obdelave tal, ki bodo omogočale izboljšanja teksture tal in zvišanje deleža humusa. Svetovali smo tudi s področja nadomestil in za kmete na območju vodovarstvenega območja Letuš izvedli izobraževanje glede nadaljnega kmetovanja na tem območju. Svetovali smo tudi s področja kmetovanja na poplavljenih vodovarstvenih območjih in zemljiščih ob vodotokih.

	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj za kmete	2	2	100
Število svetovanj	100	96	96
Število pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	2	2	100
Št. KMG vključenih v operacijo NV1 Vodni viri KOPOP intervencije in v intervencijo ekološko kmetovanje iz strateškega načrta 2023 - 2027	829	832	100

V KOPOP operacijo NV1 Vodni viri je vključenih 49 kmetij s 790 hektarji, v intervencijo ekološko kmetovanje pa 783 kmetij z 8.184 hektarji.

5.1.1.17 Ohranjanje okolja in biotske pestrosti v kmetijski krajini

Izvedene aktivnosti

Kmete smo med letom seznanjali z omejitvami pri kmetovanju na območjih s posebnim naravovarstvenim pomenom in jih spodbujali k vključevanju v operacije KOPOP, ki prispevajo k varovanju okolja in ohranjanju biotske pestrosti. Svetovali smo jim glede izvajanja operacij KOPOP, jih seznanjali z obveznostmi iz tega naslova ter jim svetovali glede izbora kmetijske panoge, kmetijskih kultur in tehnologij pridelave oziroma reje živali v smislu ohranjanja okolja in biotske pestrosti. Svetovali smo tudi glede ohranjanja mejic ob kmetijskih površinah, pridelave medovitih kmetijskih rastlin ter kmetije spodbujali k odstranjevanju zarasti in tujerodnih invazivnih rastlin.

Po e-pošti, z osebnim svetovanjem po telefonu in na terenu, smo nudili nasvete v zvezi z: gnojenjem, apnenjem travinja, pravočasno ter pravilno košnjo, ki jo izvajamo tako, da ohranimo čim bolj pester travnik/pašnik. Svetovali smo tudi o postavitvi ograj in pravilni tehnologiji paše, da ne prihaja do prepašenosti travinja.

Ekološko pomembna območja posebnih travniških habitatov so na območjih Boč – Haloze – Donačka gora, Boletina – velikonočnica (odkupljene površine s strani ZRSVN), Dobljica, Dravinja s pritoki, Ličenca pri Poljčanah, Huda luknja, Kozjansko, Vitanje – Oplotnica, Vzhodni Kozjak, Čemšeniška planina, Kum, Menina, Mrzlca, Kamniško-Savinjske Alpe, Pohorje. Ekološko pomembna območja travniških habitatov metuljev pa se nahajajo na zelo majhnem območju naše regije, in sicer so to: Cerovec, Dravinja s pritoki, Ličenca pri Poljčanah in Volčeke. Kmetije, ki ležijo na teh območjih, smo z informiranjem v času vnosa zbirnih vlog spodbujali, da se s površinami vključijo v KOPOP BK.2 Travišni habitat metuljev in BK.1 Posebni travniški habitat. Za 18 zainteresiranih kmetij smo pripravili načrte aktivnosti s popisom stanja in proučitev možnosti za vključevanje v naravovarstvene operacije. Tiste kmetije, ki se zaradi različnih vzrokov ne želijo vključiti v ciljne naravovarstvene operacije KOPOP, smo spodbujali k ohranjanju suhih travnišč in travniških sadovnjakov.

Terenski kmetijski svetovalci in specialistka za področje varstva narave smo sodelovali s predstavniki Zavoda RS za varstvo narave, v skupni želji po večjem vključevanju kmetij v naravovarstvene operacije KOPOP.

	Program	Poročilo	Indeks
Število ciljnih usposabljanj za kmete z naravovarstveno tematiko	1	2	200
Število svetovanj z naravovarstveno tematiko	150	191	127
Število pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	2	6	300

5.1.1.18 Varstvo rastlin - svetovanje

Izvedene aktivnosti

V letu 2023 smo z osebnimi svetovanji uporabnikom svetovali o ustreznem ravnanju ob pojavu različnih škodljivih organizmov, s poudarkom na pravilni izbiri in varni rabi FFS ter vključevanju integriranih pristopov varstva rastlin, vključno z ukrepi varstva rastlin v ekološki pridelavi in na območjih s posebnim režimom varstva okolja. Povečan obseg svetovanj je bil ob pojavu neugodnih vremenskih razmer, zaradi prilagajanja uporabe sredstev za varstvo rastlin tem razmeram. Svetovanja in izobraževanja smo namenili tudi pomenu prepoznavanja in odstranjevanja invazivnih tujerodnih rastlin.

Velik poudarek smo namenili izobraževanju in obveščanju uporabnikov FFS o možnih negativnih vplivih FFS na zdravje ljudi, okolje ter čebele, ostale necljne členonožce in druge prosto živeče živali z namenom zmanjšanja tveganja za vse vpletene. Skupaj s strokovnjaki iz IHPS Žalec smo pripravili in izvedli strokovna srečanja na temo integriranih pristopov k varstvu rastlin. Za vinogradnike smo pripravili in izvedli predavanji na temo novosti v varstvu vinske trte. Predavali smo tudi pridelovalcem vrtnin.

Aktivnosti smo izvajali preko telefonskega svetovanja, osebnega svetovanja ob ogledu stanja na terenu ter vzorčenja rastlin in škodljivih organizmov, kot tudi preko pisnega obveščanja o pravočasnem in pravilnem ukrepanju ter pravilni rabi FFS. Pripravili in objavili smo tudi informativno gradivo in strokovne članke, ki smo jih objavili na spletu in posredovali uporabnikom po elektronski pošti.

	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj za kmete	5	5	100
Število svetovanj	1000	1155	116
Število pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	8	10	125

5.1.1.19 Varnost in zdravje pri delu na KMG

Izvedene aktivnosti

	Program	Poročilo	Indeks
Število osebnih svetovanj	40	108	270

5.1.1.20 Podnebne spremembe

Izvedene aktivnosti

Po e-pošti, z osebnim svetovanjem po telefonu in tudi na terenu na kmetijah ter z usposabljanji smo na področju vseh panog kmetijstva (pod-podnaloge od 1 do 18) nudili nasvete v zvezi s/z: setvljo rastlin, ki lažje prenašajo različne podnebne spremembe, tehnologijami reje živali, ki prispevajo k blažitvi in prilagajanju podnebnim razmeram, namakanjem in gospodarno rabo vode, tehnologijami obdelave tal, ki preprečujejo erozijo in izboljšujejo rodovitnost tal, pridelavo v zaščitnih prostorih. Pri pridelavi krme smo svetovali o pravilni višini košnje, da se rastline lažje prilagodijo na spremenjene podnebne spremembe (npr. lažje prenesejo sušo). Svetovali smo tudi glede izboljšanja produktivnosti travne ruše in kje je glede kolobarja in talnih površin še priporočljivo sejati koruzo.

	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj za kmete	1	1	100
Število svetovanj	200	235	118
Število pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	2	2	100

Praktično vsa usposabljanja izvedena po panogah (na podnalogah od 1.1.1 do 1.1.18), so vključevala tudi vsebine povezane s podnebnimi spremembami, kar je opisano tudi v okviru omenjenih podnalog.

5.1.2 Zmanjševanje izgub hrane in odpadne hrane

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur	882	201	23

Izvedene aktivnosti

Nekaj svetovalcev z našega oddelka se je 8. 12. 2023 udeležilo spletne predstavitve strategije in akcijskega načrta za manj izgub hrane in odpadne hrane v verigi s preskrbo s hrano, ki ga je izvajalo MKGP. Na kolegiju strokovne skupine za razvoj dopolnilnih dejavnosti v decembru smo za svetovalke pripravili kratek povzetek vsebine usposabljanja in jim posredovali Strategijo in Akcijski načrt za zmanjševanje izgub hrane in odpadne hrane. Dogovarjali smo se za izvedbo delavnice za nosilce dopolnilnih dejavnosti na kmetiji na temo uporabe različnih kosov govedine za pripravo v gospodinjstvu in s tem o možnostih zmanjševanja izgub hrane in količin odpadne hrane ter izboljšanja tehnologij predelave.

Za društva kmetič in spletno stran smo pripravili priporočila glede zmanjševanja izgub hrane in odpadne hrane. V okviru dveh predavanj za kmete smo poleg osnovne teme usposabljanja izvedli še predstavitev o količini odpadne hrane ter podali nekaj praktičnih nasvetov za zmanjševanje odpadne hrane v predelavi in v gospodinjstvih.

	Program	Poročilo	Indeks
Število priporočil v pisni obliki, objavljanje na spletni strani KGZS oz. KGZ	3	3	100
Število usposabljanj in udeležencev usposabljanj	2	2	100

Število ur je manjše od načrtovanega, kar je posledica nujnosti vseh nalog povezanih z avgustovsko ujmo in nujnosti izvajanja nalog na področju svetovanja kmetom glede črpanja sredstev iz preteklega programskega obdobja.

5.1. 3 Aktivnosti na področju zemljiških operacij in varstva kmetijskih zemljišč

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur	2.096	1.646	79

Izvedene aktivnosti

Tudi v letu 2023 je bila glavna svetovanj izvedena na področju namakanja. Lastnikom individualnih namakalnih sistemov smo v januarju svetovali pri pripravi poročil za DRSV za monitoring o namakanju v letu 2022. V januarju je bilo zelo intenzivno tudi svetovanje društvom in posameznikom z območja na katero se je nanašala pobuda na Državno prostorsko načrtovanje za zagotavljanje poplavne varnosti v Spodnji Savinjski dolini. Posredovali smo jim povezave do pobude in jim svetovali pri pripravi pripomb.

Skozi vse leto smo pridelovalce na območju zavoda spodbujali k izgradnji namakalnih sistemov, jih izobraževali in jim svetovali uvajanje okoljsko sprejemljivih tehnik namakanja (manjša poraba vode, manjše spiranje hranil, manjša poraba energije, itd.).

Svetovali smo pri pridobivanju potrebne dokumentacije (vodna dovoljenja, vodna soglasja, odločbe o uvedbi namakalnih sistemov, presoje vplivov na okolje,...) za uvedbo novih namakalnih sistemov in

možnostih pridobivanja sredstev iz programa PRP za izgradnjo oziroma obnovo namakalnih sistemov okviru SN 2023-2027.

Pridelovalce in uporabnike namakalnih sistemov z več uporabniki na območju Spodnje Savinjske doline smo spodbujali k novogradnji namakalnih sistemov na območjih, kjer le-teh še ni in k posodobitvi obstoječih namakalnih sistemov z več uporabniki, kjer je to potrebno. Svetovali smo pri urejanju dokumentacije za uvedbo novega namakalnega sistema z več uporabniki na območju Gomilskega (cca 300 ha), ki ga upravlja Namakalno društvo Bolska. Kmetijski zadrugi Braslovče in Namakalnemu društvu Orla vas smo svetovali pri urejanju dokumentacije za posodobitev namakalnih sistemov z več uporabniki Brije in Šentrupert. Društvom namakalnih naprav Breg Roje, Novo Celje in Kaplja vas ter KZ Braslovče pa smo svetovali pri izvajanju posodobitev v okviru odobrenih vlog na javnem razpisu za podukrep 4.3.

Sodelovali smo na sestankih s potencialnimi uporabniki namakalnih sistemov, ki jih je v Spodnji Savinjski dolini kot možen investitor organiziral in izvedel Sklad kmetijskih zemljišč Sloveniji (Tabor, Levec). V Mislinjski dolini smo za hmeljarje izvedli sestanek s predstavitvijo možnosti gradnje namakalnih sistemov. Sestanek smo organizirali tudi s predstavniki MKGP, kjer so jim bile možnosti še bolj natančno predstavljene. Svetovali smo uvedbo namakalnega sistema z več uporabniki z vključitvijo tudi ostalih pridelovalcev.

Naše delo je temeljilo na osebnem svetovanju, predavanjih, prikazih in ogledih dobrih praks, pisanju člankov in objavah v medijih.

	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj za kmete	2	2	100
Število svetovanj	250	228	91
Število pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	3	2	67
Število predstavitev kmetijstva v posamezni občini za potrebe priprave strokovne podlage s področja kmetijstva za določitev predloga trajno varovanih kmetijskih zemljišč	4	0	0

Odstopanje od plana pri svetovanjih in objavah je posledica avgustovske ujme s katastrofalnimi poplavami. V letu 2023 od nobene občine z območja delovanja zavoda nismo dobili poziva za pripravo predstavitve kmetijstva za potrebe priprave strokovnih podlag, zato pri tem indikatorju ni realizacije.

5.1.4 Integrirano varstvo rastlin

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur	2.466	2.366	96

Izvedene aktivnosti

Terenski kmetijski svetovalci in svetovalci specialisti smo spremljali razvojne faze gojenih rastlin na območju zavoda. Vizualno in s pomočjo različnih vab smo spremljali pojave boleznih in škodljivcev.

Na področju sadjarstva smo spremljali razvojne faze sadnega drevja na Koroškem. V intenzivnih in travniških sadovnjakih smo s feromonskimi vabami spremljali jabolčnega zavijača (7 lokacij) in češpljevega zavijača (3 lokacije), breskovega zavijača (3 lokacije) in breskovega molja (3 lokacije), plodovo vlnsko mušico (breskve 3 lokacije) ter marmorirano smrdljivko (4 vabe, 2 lokaciji). V maju smo začeli spremljati pojav leskove pepelovke in rjavenja listnih pecljev, ovojev in plodov leske na

dveh lokacijah ter nalet muhe v enem nasadu ameriških borovnic. Julija smo na štirih lokacijah začeli s spremljanji orehove muhe.

V vinogradništvu smo spremljali razvojne faze različnih sort vinske trte ter pojav bolezni in škodljivcev. V enajstih vinogradih smo s pomočjo feromonskih vab spremljali številčnost ulova križastega in v sedmih vinogradih pasastega grozdnega sukača, na eni lokaciji pa bionomijo ameriškega škržatka. V dvanajstih vinogradih smo z rumenimi lepljivimi ploščami spremljali ulove ameriškega škržatka. Na treh lokacijah pa smo s štirimi prehranskimi vabami spremljal plodovo vinsko mišico. V avgustu smo v sodelovanju z javno službo zdravstvenega varstva rastlin opravili preglede in vzorčenje v vinogradih za prisotnost zlate trsne rumenice in Piercove bolezni vinske trte.

V poljedelstvu smo spremljali razvojne faze, pojav bolezni, škodljivcev ter zapleveljenost v posevkih ozimnih in jarih žit, oljne ogrščice, koruze, krompirja ter oljnih buč. Spremljali smo tudi razvojne faze, pojav bolezni, škodljivcev ter zapleveljenost v nasadih hmelja na Koroškem. V juliju smo s feromonskimi vabami na sedmih lokacijah začeli spremljati koruznega hrošča.

Na področju vrtnarstva smo spremljali razvojne faze, pojav bolezni, škodljivcev ter zapleveljenost v posevkih česna, čebule, kapusnic, plodovk (slednje v zavarovanih prostorih) ter v posevkih fižola in kumar za vlaganje.

	Program	Poročilo	Indeks
Število opravljenih pregledov	1700	1697	100
Število poročil pojava bolezni, škodljivcev in škodljivih rastlin	50	54	108
Število vab/opazovalnih mest	150	159	106

5.1.5 Preprečevanje in obvladovanje tveganj v povezavi z naravnimi in drugimi nesrečami, boleznimi živali in škodljivimi organizmi na rastlinah

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur	1.258	4.208	335

Izvedene aktivnosti

Z Upravo Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin in Inštitutom za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije smo aktivno izvajali aktivnosti za omejevanje širjenja zlate trsne rumenice v RS. Vinogradnike smo obveščali o potrebnih ukrepih in jih izobraževali.

Na obiskanih kmetijah, na katerih smo opravili svetovanje glede prehrane goved, smo zagotovili tudi informacije glede afriške prašičje kuge. Tem kmetijam je bilo svetovano tudi o preventivnih ukrepih za preprečevanje povzročiteljev bolezni pri reji prašičev in perutnine in glede bio varnostnih ukrepov za preprečevanje kužnih bolezni in afriške prašičje kuge.

Po hudih neurjih s točo in vihnim vetrom v poletnih mesecih smo svetovalci na terenu opravili ogleda, zbrali podatke o obsegu škode in oddali skupno poročilo o škodi. Kmetom smo svetovali ukrepe za zmanjšanje posledic zaradi toče, vetra. V začetku avgusta (4.8.) so obsežne poplave na Koroškem in v Zgornji Savinjski dolini povzročile trajne posledice za kmetijstvo. Kmetom smo zelo aktivno pomagali z nasveti za odpravo posledic poplav in plazov, pri zbiranju krme in prehranskih izdelkov za člane prizadetih KMG, pri prijavi in popisih škod tako na kmetijskih zemljiščih, ob izgubah rejenih živali, ter pri stavbah in oprehi. V skladu z navodili MKGP so svetovalci podatke o nastali škodi vpisovali v posebno aplikacijo, čemur smo v avgustu posvetili zelo veliko delovnega časa, saj je bilo potrebno podatke vnesti do 1. septembra. Pogosto smo svetovalci na terenu kmetom nudili pomoč kot

ljudje in ne zgolj kot kmetijski strokovnjaki, saj smo imeli velikokrat z njimi prvi stik ob nastalih osebnih stiskah, ko so mnogi ostali popolnoma brez vsega, tudi lastnih domov. Teren smo si ogledovali tudi s predstavniki ministrstva, občin in kasneje ocenjevalnih komisij in o vsem poročali na pristojne institucije (npr. MKGP in KGZS).

S predstavniki Ministrstva za naravne vire in prostor in predstavniki MKGP smo sodelovali tudi pri aktivnostih za vzpostavitev monitoringa onesnaženosti tal v Mežiški dolini.

Vsa poročila o škodah po vseh neurjih in avgustovski ujmi smo pošiljali na KGZS. Ob teh škodnih dogodkih smo prizadetim kmetom svetovali o ukrepih in prilagoditvah tehnologij pridelave kmetijskih rastlin po teh škodah, ukrepih za zmanjšanje posledic zaradi toče in ravnanju s poplavljenimi pridelki. To smo izvedli z osebnim svetovanem na terenu ali po telefonu, s pomočjo člankov, prispevkov in tehnoloških navodil po poplavih.

Za rejce drobnice, ki jim je v avgustu ujma vzela živali, smo priskrbeli plemenske živali, ki so jih donirali člani društva rejcev drobnice Raduha.

	Program	Poročilo	Indeks
Število osebnih svetovanj	200	3285	1642
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	12	1200

Prej opisani številni škodni dogodki so vplivali na bistveno večjo realizacijo.

5.1.6 Sodelovanje v LIFE integriranem projektu za okrepljeno upravljanje NATURE 2000 v Sloveniji.

Nismo partnerji tega projekta.

5.2 Svetovanje in pomoč pri izdelavi razvojnih načrtov za kmetijska gospodarstva

5.2.1 Pomoč pri pripravi razvojnih načrtov kmetij, posodabljanja, preusmeritve, sanacije

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur	2.846	1.225	43

Izvedene aktivnosti

Izvajali smo svetovanja:

- za razpise Slovenskega regionalno razvojnega sklada Ribnica; predfinanciranje kmetijskih in gozdarskih projektov AGRO PF, AGRO investicije, AGRO zemlja in gozd, AGRO kmetijska zemlja, AGRO Dopolnilne, AGRO FI mikro za male kmetije in AGRO FI mikro za mlade kmete,
- za pridobitev finančne spodbude za invalidnost in izvajali razlage razpisa za dolgotrajno nezmožnost za delo,
- za pridobitev nagrad za spodbujanje zaposlovanja invalidov in plačilo prispevkov,
- za razpis za ukrep II Finančna pomoč ob smrti, invalidnosti ali nezmožnosti za delo v letu 2023,
- o načrtovanju proizvodnje na kmetiji tudi z uporabo spletnega orodja Farm Manager,
- o različnih virih nepovratnih in povratnih sredstev za investicije na kmetij,
- kmetijam, ki so jih prizadele naravne nesreče ali pa so se znašle v finančnih težavah.

Izvedli smo delavnice za tri panožne krožke rejcev krav molznic in panožni krožek hmeljarjev; štiri srečanja panožnih krožkov smo beležili v podnalogo FADN in štiri pa v podnalogo razvojni načrti za kmetijska gospodarstva, skupaj smo izvedli 8 srečanj.

Poleg tega smo za svetovalce izvedli delavnice na katerih smo jim predstavili javne razpise SRRS ter delavnico o izdelavi poslovnih načrtov, pripravi načrtov preusmeritve v Farm managerju.

Poleg številnih predstavitev s strani MKGP, ARSKTRP in SRRS smo se udeležili tudi posveta AGROBIZNIS na temo učinkovitih digitalnih orodij.

Sodelavki našega oddelka sta v januarju, skupaj s kolegi s KGZS-Zavoda MB, za kmete organizirali in izvedli delavnico, na kateri so kmetje, s pomočjo digitalnega orodja Strategic Management Tool in ob strokovnem vodenju kmetijskih svetovalk/svetovalcev, pripravili strateški načrt za svojo kmetijo.

	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	4	8	200
Število osebnih svetovanj	200	337	169
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	2	3	150

Velik indeks pri osebnih svetovanjih kaže na povečano zanimanje kmetov za posodabljanje kmetij tudi s pomočjo ugodnih kreditov SRRS. Prav tako smo zaradi povečanega zanimanja izvedli več usposabljanj (srečanj krožkov in predstavitev javnih razpisov SRRS), kot je bilo načrtovano.

5.2.2 Diverzifikacija gospodarskih dejavnosti kmetijskih gospodarstev ter uvajanje, razvoj in izvajanje dopolnilnih dejavnosti na kmetijah

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur	7.613	6.490	85

Izvedene aktivnosti

Aktivnosti so izvajale terenske svetovalke za področje dopolnilnih dejavnosti, svetovalka specialistka za področje predelave mesa na kmetiji ter svetovalka specialistka za področje turizma na kmetijah.

Svetovalke za razvoj dopolnilnih dejavnosti so izvedle številna svetovanja o povišani obdavčitvi dohodka iz dopolnilne dejavnosti za kmetije, obdavčene po normiranih odhodkih, ki je stopilo v veljavo v 2023. Kmetje so imeli zelo veliko vprašanj, koliko bo ta način obdavčitve še ugoden za kmetije z dopolnilnimi dejavnostmi. Izvedle so svetovanja in več usposabljanj o: novostih na davčnem področju, davčnem potrjevanju računov, uporabi portala E-davki, potrjevanju računov preko FURS aplikacije mini blagajna in pripravi računov iz vezane knjige računov.

Precejšnjemu številu kmečkih zavarovancev, ki so istočasno imeli priznano invalidnost, so svetovalke z osveščanjem in informiranjem omogočile, da so si preko Javnega štipendijskega, razvojnega, invalidskega in preživninskega sklada RS uredili delno oprostitve plačevanja pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter upravičenost do prejemanja mesečne nagrade za preseganje kvot za zaposlovanje invalidov. Bile so presenečene nad številom ljudi, ki izpolnjujejo pogoje, vendar niso vedeli za to možnost.

Izvedle so svetovanja in izobraževanje s področja vključitve v zavarovanje iz naslova opravljanja kmetijske dejavnosti (kmečki zavarovanci), o pravicah, ki jih to zavarovanje prinaša, postopku ugotavljanja invalidnosti in s tem povezanih socialno varstvenih prejemkih, o opravljanju dopolnilne dejavnosti na kmetiji in uživanju pokojnine, zaposlovanju na kmetiji in opredelitvi dela na črno. Mladim kmetom so svetovale v zvezi s pridobitvijo dodatne kmetijske izobrazbe - nacionalne poklicne kvalifikacije.

Svetovale so glede ureditve prostorov za nastanitev na kmetiji, o kampiranju na kmetiji, ureditvi plknik prostora ter drugih oblik nastanitvev v okviru dopolnilne dejavnosti na kmetiji. V 2023 so zaznale veliko zanimanje za ureditev nastanitvev na kmetiji v že obstoječih objektih, z namenom zvišanja prihodkov na kmetiji.

Vsem zainteresiranim za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji so svetovale o osnovnih pogojih za prigrasitev dopolnilne dejavnosti, o naboru možnih dejavnosti, jih motivirale za inovativne pristope k opravljanju dejavnosti ter za iskanje tržnih niš, ki so zaznane na trgu.

Od februarja do maja so svetovalke za razvoj dopolnilnih dejavnosti zbirale vzorce za ocenjevanje izdelkov na prireditvi Dobrote slovenskih kmetij, jih dostavljale na Ptuj in sodelovale v komisijah. Na razstavnem prostoru te prireditve so poskrbele za predstavitev območja, ki ga pokriva zavod, soorganizirale kulturni program... Na akcijo S kmetije za vas so prijavile tri kmetije z območja Mozirja in Koroške.

Sodelovale so tudi pri organizaciji lokalnih prireditev in ocenjevanju tradicionalnih krušnih izdelkov (prireditve Dobrinska noč v Dobrini pri Loki pri Žusmu- ocenjevanje *pršjač*, prireditev Likof na taberhi v Muzeju na prostem v Rogatcu- ocenjevanje *sirovih zavihank*...).

Mlade kmete so obvestile o razpisu za Inovativnega mladega kmeta ter skupaj z lokalnim društvom podeželske mladine in kmetom Antonom Grobelnikom oblikovale njegovo prijavo za kandidaturu, ki je bila izjemno uspešna, saj je kljub močni konkurenci zmagal.

Zaradi katastrofalnih poplav na območju Zgornje Savinjske doline in Koroške je bilo veliko svetovanja namenjenega reševanju situacije zaradi poplav, in sicer glede obratovanja turističnih kmetij, izpada prihodkov iz dopolnilnih dejavnosti, problemov prodaje in trženja s kmetij s predelavo mleka, mesa, peko kruha in peciva. Svetovale so tudi, kako ravnati s poplavljenimi živili in s poplavljenimi pridelki na vrtu in njivah. Nosilcem dopolnilnih dejavnosti so zagotovile pomoč pri izpolnjevanju različnih obrazcev za prijavo škode.

Svetovalke so tekom leta za društva kmetov pripravljale programe ogledov dobrih praks dopolnilnih dejavnosti na uspešnih kmetijah širom Slovenije. Poleg tega so društvom kmetov zagotovile pomoč pri organizaciji pogostitve na vseslovenskem shodu kmetov na Ponikvi.

Koordinatorica za področje dopolnilnih dejavnosti in obe specialistki so se redno udeleževale sestankov koordinatorjev in specialistov za dopolnilne dejavnosti in kmečko družino na KGZS. Prav tako se je redno sestajala strokovna skupina svetovalk za to področje na našem zavodu. Na tradicionalnem slovenskem posvetu na temo dopolnilnih dejavnosti je koordinatorica aktivno sodelovala s predstavitvijo razvoja dopolnilnih dejavnosti na območju zavoda.

Za področje predelave mesa na kmetijah smo zagotavljali specialistično svetovanje za območje celotne Slovenije.

- Kmetijam, ki iščejo priložnost v ustvarjanju dodatnega dohodka v predelavi mesa, smo svetovali pri iskanju tehnološko tehničnih in higienskih rešitev za ureditev živilskega obrata.
- Velik poudarek pri svetovanju obstoječim kmetijam s predelavo mesa in zakolom živali je bil pri odpravljanju neskladij, ki so jih pri uradnem nadzoru v njihovih obratih zaznali uradni

veterinarji (največkrat je bila to nepopolno in pomanjkljivo vodena dokumentacija v sklopu lastnih kontrol, ki temeljijo na načelih HACCP).

- Na zakonodajnem področju smo s pripombami in predlogi sodelovali pri pripravi predlogov zakonodaje, ki zadeva kmetijstvo in varno hrano.
- Na demonstracijah in prikazih, ki smo jih izvajali, smo udeležencem prikazali, kako se lahko iz manj vredne surovine naredi nove izdelke, ki so všeč potrošniku, posledično pa se zato zmanjša količina odpadkov, oziroma odpadne hrane in poveča dohodek na kmetiji.
- V okviru procesa za certifikacijo produktov (Zaščiten geografska označba) smo v Podkumu na osnovi ocenjevanja določili optimalni, tipični okus in izgled »zasavske jetrnice« in sodelovali pri pripravi proizvodne specifikacije.
- Nosilec dejavnosti smo svetovali, kako zadostiti vsem zahtevanim in zahtevnim higiensko tehničnim pogojem pri ponudbi mesa in mesnin v javne zavode in na trgovske police ter vzpodbujali vzpostavitev kratkih nabavnih verig.

Prav tako smo za območje celotne Slovenije zagotavljali specialistično svetovanje za turizem na kmetiji. Svetovalka specialistka za področje turizma na podeželju je svetovala tako obstoječim nosilec turizma kot tistim v razvoju ter komunicirala s člani upravnega odbora Združenja turističnih kmetij Slovenije, s KGZS in MKGP na temo aktualnih problemov. Prav tako je koordinirala in zaključila s prenovo sedmih kriterijev za specializirano ponudbo turističnih kmetij z nastanitvijo (znak specializirane ponudbe se podeljuje v okviru KGZS) ter koordinirala sodelovanje predstavnikov ZTKS pri pripravi kriterijev za peto jabolko v okviru kategorizacije kmetij z nastanitvijo s predstavniki MGTŠ RS.

Posebno pozornost je namenila usposabljanju nosilcev turizma na kmetijah v Sloveniji. Organizirala je tri spletne delavnice z aktualnimi vsebinami o: zagotavljanju varnosti na turistični kmetiji, urejanju podatkov v rezervacijskem sistemu za turistične kmetije, učinkovitem vodenju družinskega posla in istočasnih osrečujočih odnosih v družini, pripravi brezglutenske hrane ter tridnevno ekskurzijo z ogledi primerov dobrih praks na Salzburškem za 57 udeležencev.

Za potrebe promocije slovenskega podeželja je za slovenske novinarje koordinirala in izvedla dve dvodnevni študijski potovanja po turističnih kmetijah, in sicer v maju na Primorsko, ter oktobra na Koroško. Odziv novinarjev je bil nad pričakovanji, saj se je obeh potovanj udeležilo skupaj 19 novinarjev, v medijih pa je bilo objavljenih več kot 20 prispevkov oz. reportaž.

Obe specialistki sta v sodelovanju s svetovalkami in svetovalci na kmetijsko-gozdarskih zavodih po Sloveniji in KGZS izvajali delavnice, predavali in izvajali ocenjevanja izdelkov. Pripravili sta tudi strokovne članke in v povezavi s svojim strokovnim področjem sodelovali v intervjujih za medije.

	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj (predavanja, tečajji, seminarji, delavnice, krožki)	40	65	163
Število osebnih svetovanj	1300	1768	136
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	50	60	120

5.2.3 Ekonomsko, davčno svetovanje, FADN

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur	5.122	4.232	83

Izvedene aktivnosti

Posvetili smo se vprašanju davka na dodano vrednost, kmetijam z dopolnilno dejavnostjo pa smo zagotavljali osnovne informacije o načinu vodenja knjigovodstva pri normiranem načinu obdavčitve in o potrebnih evidencah.

Na štirih lokacijah smo izvedli predavanja o novostih v davčni zakonodaji, ki je udeležencem omogočilo pridobivanje aktualnih informacij.

Opravljali smo svetovanja o oddaji obračuna akontacij dohodka iz dejavnosti (NDD) ter kmete informirali o novi vrednosti pavšalnega zdravstvenega prispevka.

Izvajali smo davčno svetovanje, vključno v zvezi s pripravo e-računov in svetovali pri prehodu iz normiranega načina obdavčitve v knjigovodstvo. Zaradi spremembe na področju davčne zakonodaje, ki je stopila v veljavo v začetku letu 2023, smo za kmetije z dopolnilnimi dejavnostmi svetovalke skupaj s specialistko za vodenje DDV na kmetijah, izvedle več predavanj za kmete.

Kmetijam, ki vodijo FADN, smo zagotovili pomoč pri pravilnem vpisovanju podatkov v mesečna poročila in pri pripravi podatkov za popisne liste ter jih spodbujali k podpisu pogodbe z MKGP (vzorec poročevalskih kmetij). Izvedli smo tudi spletno izobraževanje o FADN.

Na temo vodenja FADN smo izvedli tudi izobraževanja za kmetijske svetovalce s poudarkom na pripravi popisnega lista ter na najpogostejših napakah in novostih popisnega lista za 2022/2023. Prav tako smo organizirali izobraževanje o vnosu celotnega popisnega lista.

Pripravljali smo se na izvedbo srečanj panožnih krožkov (hmelj in mleko) ter izvedli delavnice za tri panožne krožke rejcev krav molznic in za panožni krožek za hmeljarje. Štiri srečanja panožnih krožkov smo beležili pod podnalogo 2.3 in štiri pod podnalogo 2.1. Skupaj smo izvedli 8 srečanj.

Aktivno smo sodelovali na sestankih strokovnih skupin v okviru KGZS in konferenci FSDN. Prav tako smo se udeležili usposabljanja o predračunu za uvedbo investicije na kmetiji, izobraževanja za svetovalce o izdelavi poslovnega načrta za kmetijo, delavnice o vnosu podatkov v aplikacijo FADN evidence ter predstavitve MKGP o prehodu v FSDN in izzivih, ki nas čakajo v zvezi s tem.

	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	5	16	320
Število osebnih svetovanj	800	2531	316
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	2	3	150

Povečano število osebnih svetovanj in usposabljanj je predvsem posledica spremembe davčne zakonodaje, ki se nanašajo na kmetije z dopolnilnimi dejavnostmi ter izredno velikega zanimanja za objavljene javne razpise v tem letu.

5.2.4 Kratke verige, sheme kakovosti in promocija

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur	1.977	1.678	85

Izvedene aktivnosti

Aktivnosti so izvajale terenske svetovalke za področje dopolnilnih dejavnosti, svetovalka specialistka za področje predelave mesa na kmetiji, svetovalka specialistka za področje hmeljarstva, svetovalca specialista za področje pridelave zelenjave in ekološkega kmetovanja, nekateri terenski svetovalci ter svetovalka specialistka za področje turizma na kmetijah.

Kmetom smo svetovali v zvezi z vstopom v shemo Izbrana kakovost in vpisom v katalog Dobrote slovenskih kmetiji, ki zajema tudi katalog živil za javno naročanje.

V začetku marca je v Kongresnem centru Thermana Laško potekala četrta borza lokalnih živil v občini Laško, ki so jo sodelavke v Laškem izvedle v sodelovanju s Stikom in s Thermano Laško. Srečanju ponudnikov (povečini kmetov) in potencialnih odkupovalcev (predstavnikov šol, vrtcev, drugih javnih zavodov, gostincev) v obliki borze, je sledil strokovni del, v katerem so udeleženci najprej prisluhnili predstavitev novitet na področju ponudbe lokalno pridelane in predelane hrane.

Svetovalke so v okviru *Svetovnega dneva zdravja* z javnimi zavodi sodelovale pri osveščanju šolskih otrok o pomenu lokalne hrane (predstavitve na osnovni šoli Žalec). V novembru smo zainteresiranim javnim zavodom posredovali informacije in promocijsko gradivo o tradicionalnem slovenskem zajtrku.

Izvedli in koordinirali smo pripravljalne aktivnosti in sodelovali pri certificiranju zgornje savinjskega želodca - sodelovali pri zunanji kontroli kontrolne službe KON-CERT-a iz Maribora pri izdelovalcih in na Združenju izdelovalcev zgornje savinjskega želodca. Kmetijam, ki so vključene v certificiranje zgornjesavinjskega želodca smo svetovali pri izpolnjevanju obrazcev za pridobitev certifikata. Hmeljarje smo tudi v letu 2023 spodbujali k povezovanju in enotnemu nastopu na ter pomagali pri ohranitvi certifikata zaščitenega geografska označba Štajerski hmelj. Na tem področju smo zelo uspešni, saj imajo pridobljen certifikat vsi pridelovalci, ki pridelujejo slovenske sorte hmelja. Združenju hmeljarjev smo svetovali glede izvedbe notranje ter zunanje kontrole, ki je bila 5. in 6. junija 2023 ter glede priprave dokumentacije za te presoje za ZGO Štajerski hmelj.

S posameznimi občinami in odbori LAS smo sodelovali pri pripravi projektnih idej za naslednje razpisno obdobje, s ciljem povečanja lokalne hrane v javnih zavodih.

Kmetije smo obveščali o odprtju razpisa Dobrote slovenskih kmetij ter jih motivirali za prijavo izdelkov na ocenjevanje z namenom dviga kakovosti izdelkov s kmetij. Turističnim kmetijam pa smo v decembru svetovali glede promocije na sejmu za turizem in prosti čas v Stuttgartu v Nemčiji, kamor so bile kmetije povabljene preko Razvoje agencije SAŠA.

Zagotovili smo svetovanje in pomoč kmetijam pri verifikaciji programov dobrih higienskih praks ter svetovali glede vodenja evidenc za potrebe predelave in priprave hrane za goste. Kmetom smo svetovali tudi glede poslovanja z javnimi zavodi in podjetji pri prodaji izdelkov za poslovna darila in glede izdaje E-računov za porabnike proračunskih sredstev.

	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj/delavnic/ogledov dobrih praks	8	13	163
Število osebnih svetovanj	150	213	142

5.2.5 Informiranje in svetovanje vlagateljem pri izvajanju ukrepov kmetijske politike Programa razvoja podeželja 2014–2020 in Strateškega načrta 2023–2027 (ne IAKS ukrepi)

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur	7.539	16.042	213

	Program	Poročilo	Indeks
Število oddanih vlog	30	65	216
Število oddanih zahtevkov	70	1291	1844
Število oddanih poročil	150	314	209
Število izvedenih svetovanj	2000	2828	141
Število informiranj oz. izvedenih delavnic	4	5	125
Število vzpostavljenih partnerstev operativnih skupin EIP	2	3	150
Število vključenih kmetovalcev v partnerstva operativnih skupin EIP	10	65	650

5.2.5.1 PRP 2014-2020

Izvedene aktivnosti

- Izjemno veliko delovnih ur (okrog 5.500) smo posvetili svetovanju upravičencem iz 2. javnega razpisa za podukrep 6.3 (majhne kmetije). Pregledovali smo dokumente in svetovali pri pripravi zahtevkov ter pripravljali prošnje za spremembe upravičenih stroškov in razvojnih ciljev. Delo v zvezi z vnosom 1.103 zahtevkov za podukrep 6.3 je svetovalcem zelo oteževalo počasno delovanje aplikacije, na kar smo večkrat opozorili sodelavce SKS na KGZS, ki so težave predstavili na ARSKTRP.
- Svetovali in predstavljali smo pogoje in obveznosti ter točkovanje za 27. in 28. javni razpis za pod ukrep 4.1 za leto 2023 in za 10. javni razpis 4.2 za leto 2023;
- Pripravili smo spletne predstavitve za 27. in 28. javni razpis za pod ukrep 4.1 za leto 2023 in za 10. javni razpis za pod ukrep 4.2 Podpora za naložbe v predelavo in trženje za leto 2023.
- Izvajali smo svetovanja vlagateljem, ki so prejeli pozive na uskladitev vlog, poslanih na razpise 4.1 in 4.2.
- Vlagateljem, ki so prejeli pozitivne odločbe o pravici do sredstev, smo svetovali o pravilni izvedbi investicije.
- Pregledovali smo dokumente in svetovali pri pripravah zahtevkov za odobrene vloge za podukrepe 6.1, 4.1, 4.2, 6.4 in 8.6 ter pripravljali prošnje za spremembe obveznosti za omenjene javne razpise. Pripravljali smo tudi dopolnitve oddanih zahtevkov.
- Izvajali smo svetovanja in pripravljali poročila o izpolnjevanju obveznosti za vlagatelje, ki so bili uspešni na razpisih 4.1, 4.2, 6.4 in 8.6.
- Na ARSKTRP smo pošiljali dokazila o vzpostavitvi knjigovodstva na kmetijah mladih prevzemnikov kmetij, ki so v letu 2022 uspešno kandidirali na JR podukrepa 6.1.

- Izvajali smo svetovanja za pripravo in oddajo zahtevkov za podukrep 6.1.
- Seznanili smo se z Izračuni SO (standardni prihodek) v RKG in o izračunih SO svetovali tudi kmetijam.
- Izvajali smo svetovanje za ukrep M22 in začeli z oddajo vlog na javni razpis ukrepa Izredna začasna podpora kmetom ter MSP, ki jih je vpliv ruske invazije na Ukrajino še posebej prizadel iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020, za nosilce kmetijskih gospodarstev.
- Kmetijam, ki so utrpeli škodo po poplavih 2023 smo svetovali glede prijavljanja višje sile in glede obveznosti, ki jih imajo v odločbah o pravici do sredstev.
- Svetovali smo tudi tveganim kmetijam.
- Udeleževali smo se sestankov strokovnih skupin v okviru KGZS in imeli redne sestanke ožje strokovne skupine za razvoj podeželja in ekonomiko.
- Sodelovali smo z Mrežo za razvoj podeželja pri pripravi ogledov dobrih praks.

5.2.5.2 SN 2023 – 2027

Izvedene aktivnosti

- Izvajali smo svetovanja in informiranja o odprtih javnih razpisih iz novega strateškega načrta 1. JR IRP24 in 1. JR IRP30.
- Svetovali in predstavljali smo pogoje in obveznosti ter točkovanje za IRP24 in IRP 30 za leto 2023 ter pripravili spletno predstavitev za IRP 24 in IRP 30 za leto 2023.
- Izvajali smo svetovanja vlagateljem, ki so prejeli pozive na uskladitev vlog, poslanih na razpise IRP 24 in IRP 30.

5.2.5.3 Izvajanje nalog inovacijskega posredništva

Izvedene aktivnosti

- V preteklem letu smo se aktivno posvečali povezovanju kmetov, podjetij in raziskovalcev in spodbujali sodelovanje okoli inovativnih idej.
- Zagotovili smo pomoč pri vzpostavljanju partnerstev za kandidiranje na javni razpis za 16.2.
- S kmeti smo delili naše znanje in izkušnje, nudili osebno svetovanje ter omogočili ogled dobre prakse EIP projektov, spodbujajoč inovativnost na kmetijskih gospodarstvih.
- Skozi različne dejavnosti smo aktivno spodbujali ozaveščenost širše javnosti o ključnem pomenu inovacij za napredek v kmetijskem sektorju.
- V Laškem smo organizirali regijsko delavnico, kjer smo skupaj z deležniki iskali inovativne rešitve za aktualne probleme kmetov in spodbujali povezovanje med partnerji.
- O aktualnih razpisih in možnostih sodelovanja v evropskem inovativnem partnerstvu (EIP) smo informirali deležnike v sistemu za kmetijsko znanje in inovacije (AKIS) in tudi javnost.
- Udeležili smo se strokovnega usposabljanja svetovalcev na temo izvajanja delavnic za zbiranje idej in vsebin za EIP projekte, spletne predstavitve razpisa Interreg Slovenija Avstrija in predstavitve 6. javnega razpisa za podukrep 16.2, podpora za pilotne projekte.
- Udeležili smo se dogodka v okviru razširjanja rezultatov EIP projekta Pridelava gob na kmetiji in njena vloga v krožnem gospodarstvu pri pripravi kakovostnega gnojila, primerne za ekološko pridelavo ter drugih zaključnih dogodkov razširjanja rezultatov nekaterih EIP projektov.

5.3 Svetovanje in pomoč pri uveljavljanju ukrepov kmetijske politike

5.3.1 Informiranje in svetovanje vlagateljem pri izvajanju ukrepov kmetijske politike iz Strateškega načrta 2023–2027 (IAKS ukrepi)

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur	6.310	15.416	244

Izvedene aktivnosti

Novo programsko obdobje je prineslo številne zelo kompleksne novosti, ki smo jih kmetom predstavili že pred izvajanjem vnosa zbirnih vlog na 53 usposabljanjih, od katerih je bilo 51 usposabljanj izvedeno na terenu, čim bližje kmetom. Preko spleta smo imeli dve usposabljanji, posnetke katerih smo potem naložili tudi na splet in kmete z direktno pošto povabili k ogledu le-teh.

Kljub številnim predstavitvam, smo v času vnosa zbirnih vlog kmetom morali dodatno individualno razlagati o novih intervencijah in operacijah, ter tudi o novostih na področju pogojenosti.

Svetovali smo glede ureditve GERKOV, vzpostavitve KMG-MID-a, spremembe nosilca KMG, sporočanja TRR v aplikacijo agencije, novosti povezanih z aplikacijo Sopotnik in nujnostjo odpravljanja ugotovljenih napak, ki jih javlja ta aplikacija.

Kmetom ta plačila veliko pomenijo, zato je bilo zelo veliko svetovanj povezanih z iskanjem ustreznih kombinacij operacij in intervencij, saj je bilo toliko novosti (SOPO, KOPOP, DKOP 6 in DKOP 7, itd.), predvsem v času pred izvedbo vnosa zbirnih vlog, seveda pa tudi v času kampanje.

V mesecu januarju, novembru in decembru smo izvedli tudi 21 usposabljanj kmetov za samostojno uporabo sistema za satelitsko spremljanje površin (Sopotnik).

Številnim kmetom smo v času od 1. 8. 2023- 17. 11. 2023 svetovali in pomagali v zvezi s potrebnimi dopolnitvami v aplikaciji Sopotnik, nekateri kmetje pa so nas za dopolnitve v aplikaciji Sopotnik oziroma dopolnitve zbirnih vlog tudi pooblastili.

Konec leta smo rejce, ki so vključeni v operacije DŽ govedo oziroma DŽ drobnica z osebnim svetovanjem preko telefona opozarjali glede vpisa koproloških analiz, saj bi bilo sicer preveč napak in s tem povezanih odbitkov pri izplačilu.

	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj	1	76	7600
Število osebnih svetovanj	4000	9437	236
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	10	6	60

5.3.2 Pogojenost

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur	3.479	1.177	34

Izvedene aktivnosti

Kmetom smo svetovali v zvezi z zahtevami v povezavi s pogojenostjo, o obveznostih na ravni kmetijskega gospodarstva, ki izhajajo iz novega strateškega načrta, o predpisanih zahtevah ravnanja ter standardih za vzdrževanje zemljišč v dobrem kmetijskem in okoljskem stanju ter kmetijskih praksah, ki ugodno vplivajo na podnebje, okolje ter kmetijske površine.

Še posebej veliko je bilo svetovanj v zvezi s DKOP 4 *Vzpostavitev varovalnih pasov vzdolž vodotokov*, saj je potrebno v 2023 na ornih površinah ob vodotokih vzpostaviti varovalni pas zasejan z dovoljenimi rastlinami.

Kmetom z več kot 10 ha njivskih površin smo svetovali o izpolnjevanju pogojev v zahtevi DKOP 7, o kolobarjenju na ornih zemljiščih, jih usmerjali v sestavo za njihov KMG primernih kolobarjev, s katerimi bodo zadostili pogoju, da na 60% njiv vsakoletno menjujejo kmetijske kulture in hkrati na največ 40% njiv pridelujejo koruzo z vključenim podsevkom ali dosevkom, vendar ne več kot 3 zaporedna leta. Za DKOP 8 smo svetovali o pogojih za zagotovitev zahtevanega 4% deleža njiv za neproizvodne površine in izvajanju izjem v letu 2023. Svetovali smo tudi o možnih načinih odprave kršitev iz naslova neskladnosti brez posledic za kmete, ki so bili napoteni na svetovanje.

	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	2	2	100
Število osebnih svetovanj	350	796	227
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	3	3	100

5.4 Svetovanje in pomoč pri organizaciji in delovanju rejskih organizacij, organizacij proizvajalcev in drugih oblik proizvodnega združevanja kmetijskih pridelovalcev

5.4.1 Organizacije in skupine proizvajalcev (v nadaljevanji OP-ji in SP-ji) ter druge oblike povezovanja

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur	1.719	2.047	119

5.4.1.1 Vzpostavljanje različnih oblik združevanja kmetijskih pridelovalcev

Izvedene aktivnosti

Združenju hmeljarjev Slovenije smo svetovali pri pripravi vloge za priznanje skupne proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti na osnovi Pravilnika o priznanju skupin proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti (Uradni list RS, št. 43/2022). Vloga je bila odobrena. Še vedno hmeljarjem svetujemo glede povezovanja v organizacijo proizvajalcev, a je glavni problem še vedno isti - trženje in individualne pogodbe, ki jih imajo sklenjene za prodajo hmelja in jih ne želijo dati na skupni vpogled.

Zagotavljali smo tudi strokovno podporo povezovanju turističnih kmetij v okviru Združenja turističnih kmetij Slovenije.

	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj/delavnic/ogledov dobrih praks	15	31	207
Število osebnih svetovanj	30	56	187
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	5	23	460

Realizacija je večja od plana, saj smo pripravljali redna obvestila o aktualnih novostih na področju turizma na kmetijah, ki smo jih pošiljali turističnim kmetijam in svetovalkam za dopolnilne dejavnosti v Sloveniji.

5.4.1.2 Varna hrana

Izvedene aktivnosti

Kmetije z rejo in predelavo prašičev in perutnine smo obveščali o aktualnih razmerah glede afriške prašičje kuge (APK) in Aviarne influence.

Svetovalke so nosilcem dopolnilnih dejavnosti svetovale glede nevarnosti v poplavljenih prostorih z vidika varne hrane (plesni, mikroorganizmi ...). Kmetijam so svetovale kako ukrepati za preprečevanje nalezljivih bolezni in o zagotavljanju varnosti živil ob poplavih; posredovale so jim letake v zvezi s tem od NIJZ.

Nosilcem dopolnilnih dejavnosti so svetovale v zvezi z zahtevami inšpektorjev za hrano in uradnih veterinarjev, nudile so jim svetovanje in pomoč pri dopolnitvah dobrih higienskih praks oz. HACCAP dokumentov.

Posameznim kmetijam s predelavo živil so svetovale pri ureditvi prostorov za zagotavljanje ponudbe varne hrane, nudile informacije s področja notranjega nadzora in vodenja evidenc za varno hrano, opozarjale o zagotavljanju sledljivosti živil ter jim nudile pomoč pri pripravi dokumentacije za vzpostavitev notranjega nadzora pri pridelavi in predelavi na kmetiji.

	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj/delavnic/ogledov dobrih praks	5	5	100
Število osebnih svetovanj	100	129	129
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	2	2	100

Vsebine o varni hrani smo vključevali tudi v usposabljanja s področja dopolnilnih dejavnosti, (2.2), kjer je bilo izvedeno kar 65 usposabljanj.

5.4.2 Društva, nevladne organizacije in agrarne skupnosti

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur	1:970	3.590	182

5.4.2.1 Delovanje društev, ki delujejo na področju kmetijstva, sodelovanje z nevladnimi organizacijami in agrarnimi skupnostmi ter izvedba državnih tekmovanj

Izvedene aktivnosti

Na področju strokovnega dela z društvi, smo društvom, ki delujejo na področju kmetijstva in podeželja pomagali pri izvajanju načrtovanih aktivnosti, seveda pretežno po telefonu oziroma e-pošti. Več društvom smo pomagali pri pripravi vlog za razpise občin ter izvedbi občnih zborov.

Za vse predsednice društev podeželskih žena smo v februarju organizirali skupni sestanek, kjer smo se dogovorili o povezovanju med društvi kmetic in o skupnih aktivnostih. Določili smo kraj za srečanje kmetic na območju zavoda Celje ter se dogovorili glede skupnih ogledov dobrih praks. Svetovalke so svetovale in pomagale pri organizaciji srečanja kmetic savinjske in koroške regije, ki je bilo v organizaciji Društva podeželskih žena Šoštanj, izvedeno septembra. V oktobru so svetovalke sodelovale pri organizaciji ogledov dobrih praks s področja direktnega trženja in kratkih verig v Porabju na Madžarskem, ki so se jih udeležile kmetice z območja našega zavoda.

DPM Spodnja Savinjska dolina smo marca svetovali pri izvedbi letne skupščine in pripravili vprašanja za društven kviz Mladi in kmetijstvo, ki je potekal v okviru izvedbe letne skupščine.

Prvega aprila smo sodelovali pri izvedbi regijskega kviza Mladi in kmetijstvo Celjske in Koroške regije v Misljinj, ki se ga je udeležilo osem ekip obeh regij. Svetovalci zavoda Celje smo iz nabora pripravili vprašanja in nato kot komisija skrbeli za pravilnost poteka tekmovanja in samih rezultatov.

V juniju smo svetovalci sodelovali pri organizaciji in tudi kot sodniki pri izvedbi regijskih kmečkih iger za celjsko regijo in regijskih kmečkih iger za koroško regijo. Prvega julija 2023 pa so bile v Slovenskih Konjicah državne regijske igre, kjer smo prav tako sodelovali kot sodniki in pomagali pri organizaciji.

Aktivno smo sodelovali tudi pri ostalih prireditvah, ki so jih organizirala ostala društva z območja našega zavoda (govedorejska društva, društva podeželskih žena, vinogradniška in sadjarska društva, združenje hmeljarjev Slovenije,...).

Svetovalka specialistka za turizem na kmetijah je koordinirala pripravo vloge za Združenje turističnih kmetij Slovenije za javni razpis MKGP za ukrep 3 ter v drugi polovici leta pripravila poročilo za ARSKTRP.

	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj	60	95	158
Število osebnih svetovanj	100	164	164
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	10	22	220

5.4.2.2 Socialno podjetništvo

	Program	Poročilo	Indeks
Število svetovanj	20	5	25

Izvedene aktivnosti

V letu 2023 s področja socialnega podjetništva ni bilo objavljenega nobenega javnega razpisa. Opažamo, da kmetje ne izkazujejo interesa za socialno podjetništvo oz. da to področje ni zanimivo za

njih, zato tudi ni bilo zaznanega skoraj nobenega povpraševanja po tovrstnem svetovanju.

5.5 Svetovanje na področju kmetijskih in s kmetijstvom povezanih predpisov

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur	1.674	1.090	65

Izvedene aktivnosti

- Pripravljali smo pripombe na osnutke predpisov in jih posredovali na sektor za kmetijsko svetovanje na KGZS, oni pa naprej na pristojna ministrstva.
- Prav tako smo na KGZS s terena sporočali težave in probleme nastale kot posledica poletnih neurij in avgustovske ujme.
- Sodelovali smo v strokovnih delovnih skupinah in v strokovnih odborih za posamezna področja v kmetijstvu (preko video konferenc).
- V maju in juniju je specialistka za hmeljarstvo sodelovala pri oblikovanju pripomb na Pravilnik o trženju razmnoževalnega materiala in sadik hmelja.
- Pregledali smo osnutek predpisa in podali predloge k horizontalni investicijski uredbi ter pripombe na merila EIP projektov, ki so veljala za prejšnje razpise.
- Z ARSKTRP smo sodelovali pri pripravi elektronskega poslovnega načrta, z MKGP pa pri pripravi elektronskega kataloga kalkulacij.
- Pripravili smo pripombe na predlog meril za investicijske operacije iz SN 2023-2027 ter pripombe na uredbo o spremembah in dopolnitvah investicijske uredbe.
- V okviru skupine za razvoj podeželja na KGZS smo pripravili predloge za 15. spremembo PRP, zaradi potrebnih sanacij na kmetijah po avgustovski ujmi. Prav tako pa smo se udeležili tudi sestankov organiziranih s strani MKGP in KGZS na temo komunikacijskih strategij v zvezi z informiranjem upravičencev o možnih pomočeh za kmetijska gospodarstva, ki so imela škodo zaradi avgustovske ujme.
- Svetovalka specialistka za turizem na kmetijah je koordinirala pripravo pripomb Združenja turističnih kmetij Slovenije na Pravilnik o kategorizaciji nastanitvenih obratov (pregled kriterijev, usklajevanje s člani UO ZTKS ter priprava in pošiljanje pripomb ter komentarjev na MGRT).

5.5.1 Svetovanje na področju kmetijskih in s kmetijstvom povezanih predpisov	Program	Poročilo	Indeks
Število osebnih svetovanj	200	256	128
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	3	2	67
Št. strokovnih podlag za zakonodajne in druge dokumente	5	12	240
5.5.2 Strokovno sodelovanje z ministrstvi in drugimi javnimi inštitucijami pri pripravi predpisov, ki se nanašajo na kmetijstvo in razvoj podeželja vključno s predpisi na področju varstva narave in okolja ter upravljanje voda	Program	Poročilo	Indeks
Število osebnih svetovanj/sodelovanj	20	36	180
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	2	3	150
Št. aktivnosti	20	36	180
5.5.3 Ozaveščanje javnosti o pomenu podeželja večnamenskosti kmetijstva – tudi z vidika varovanja okolja	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	2	2	100
Število osebnih svetovanj	30	42	140
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	1	100

5.6 Vodenje, koordinacija, usposabljanje

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur	10.424	14.010	134

Izvedene aktivnosti

Pripravljali smo mesečna poročila (vsak svetovalec zase), mesečna poročila za oddelek, letno poročilo o delu v letu 2022, v skladu z zahtevami dopolnili program dela za 2023, skrbeli za mesečno analizo opravljenih ur na javni službi, pripravljali druge vrste zahtevanih poročil, sodelovali pri razvoju kadrov, odobraval dopuste zaposlenih, izvajali nadzor zaposlenih, usmerjali in spremljali usposabljanje in delo pripravnikov na oddelku...

Svetovalci so se udeležili različnih usposabljanj, med drugim tudi ogledov primerov dobrih praks tako v Sloveniji kot tujini, ki so jih organizirali KGZS, KGZS-Zavod CE in druge izobraževalne organizacije.

Sodelovali smo z JS za hmeljarstvo: v času rasti hmelja (marec – avgust) pri izvedbi rednih strokovnih srečanj krožka hmeljarjev, pri vsakoletni oceni pridelka hmelja ter napovedi tehnološke zrelosti hmelja. Sodelovali smo tudi v Odboru za žlahtnjenje in tehnologije pridelave hmelja na IHPS (z letom 2024 je to Odbor za hmeljarstvo na IHPS) in organizacijskem odboru za pripravo 60. seminarja o hmeljarstvu.

Sodelovali smo tudi z JS zdravstvenega varstva rastlin. In sicer smo z našim regijskim centrom (IHPS Žalec) sodelovali pri načrtovanju opazovanj v vinogradništvu, sadjarstvu, poljedelstvu, hmeljarstvu in vrtnarstvu ter pri izvajanju poskusov, namenjenih razvijanju in preizkušanju alternativnih metod in tehnik za obvladovanje bolezni, škodljivcev in plevelov. Udeleževali smo se dogodkov izobraževalne narave (prikazi, delavnice, predavanja), ki jih je organizira ta javna služba in o tem obvestili svetovalce in kmetovalce.

Prav tako smo sodelovali tudi z JS za poljedelstvo (izmenjava podatkov o pridelavi sort pri pripravi Priporočene sortne liste za krompir in žita) in JS za vrtnarstvo. O prikazih in predavanjih (npr. Zelenjadarske urice, prikaz poskusov z zelenjavo v Murski Soboti in v Jabljah), ki jih organizirata ti dve javni službi, smo obvestili svetovalce in tudi kmetovalce.

Sodelovali smo tudi pri oblikovanju tehnoloških navodil, ki jih pripravljajo omenjene javne službe.

Na MKGP je naša svetovalka, ki pokriva področje namakanja, v letu 2023 postala članica na novo ustanovljene delovne skupine za razvoj namakanja v RS do leta 2027. V skupini je aktivno sodelovala in zbrala podatke o načrtovanih gradnjah ter posodobitvah namakalnih sistemom z več uporabniki po območjih posameznih kmetijsko gozdarskih zavodov.

V sodelovanju s Kmetijskim inštitutom Slovenije smo konec leta izvedli delavnico na temo izvajanja Uredbe o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih vlvov na območju vodnega telesa podzemne vode Savinjska kotlina, ki je bila s strani kmetov zelo dobro obiskana in sprejeta.

5.6.1.1 Vodenje in koordinacija (vključno s pripravo programa dela in poročanja)	Program	Poročilo	Indeks
Število sestankov, kolegijev...	18	19	106
Število navodil, obrazcev, obvestil, orodij, protokolov...	3	6	200
5.6.1.2 Organizacija strokovno pospeševalnih in promocijskih dogodkov in prireditev: letni posvet JSKS, sejem AGRA, organizacija drugih strokovnih posvetov in okroglih miz,...			
Število prireditev	2	2	100
5.6.1.3 Sodelovanje koordinatorev JSKS s koordinatori JS strokovnih nalog v proizvodnji kmetijskih rastlin in koordinatori drugih JS ter MKGP			
Število sodelovanj	SKS	SKS	SKS
Sodelovanje z drugimi ministrstvi in izvajalci drugih javnih služb, razvojno strokovnih nalog ali raziskovalnega dela ter z organizacijami, katerih delo se nanaša na delovanje JSKS doma in v tujini			
Število sodelovanj	50	54	108
5.6.1.4 Sodelovanje v strokovnih delovnih skupinah in v strokovnih odborih za posamezna področja v kmetijstvu in s kmetijstvom povezanimi področji.			
Število sodelovanj	50	94	188
5.6.1.5 Sodelovanje z MKGP in ARSKTRP pri izvedbi delavnic s kmeti po posameznih KGZ o kmetijsko-okoljsko-podnebni problematiki			
Število sodelovanj	1	0	
5.6.2 Usposabljanje svetovalcev			
Permanentno usposabljanje kmetijskih svetovalcev na seminarjih, delavnicah...- število sodelovanj			
Število	200	770	385
Usposabljanje svetovalcev po metodi CECRA - število			
Število	2	9	450

Udeležba svetovalcev na ogledih dobrih praks - število			
Število	200	203	102

Pri izvedbi delavnic v sodelovanju z MKGP o kmetijsko okoljski problematiki ni prišlo do realizacije, saj MKGP na območju zavoda ni organiziralo tovrstne delavnice.

Zelo velika realizacija na področju usposabljanja svetovalcev je posledica številnih usposabljanj in predstavitev, ki so bila organizirana s strani MKGP v zvezi z novim programskim obdobjem in novimi uredbami, še posebej v času pred začetkom vnosa zbirnih vlog. Zato je pri nalogi 6 večji tudi indeks porabljenih delovnih ur.

Prav tako je velika realizacija tudi na področju CECRA usposabljanj, saj sta bila dva svetovalca vključena v mentorski program, kar 7 mladih svetovalcev pa smo poslali na 1. modul, ki je bil izveden konec leta.

5.7 Naloge po ceniku ministra

Izvedene aktivnosti

Vnosu zbirnih vlog v letošnjem letu smo posvetili vso pozornost, saj je bilo potrebno kmetom kljub številnim usposabljanjem na terenu, vse še razložiti, še posebej glede novih pravil pogojenosti in možnosti za vključitev v različne operacije. Vnesli smo 10.240 zbirnih vlog. Poleg tega smo jeseni za 104 kmetije vnesli tudi dopolnitve v aplikacijo Sopotnik.

Pripravljali smo načrte kolobarja in pri tem upoštevali lastnosti posameznih vrst rastlin ter potrebe kmetij. Svetovali smo gnojenje na podlagi potreb rastlin po hranilih z upoštevanjem količine hranil v tleh oziroma v sami rastlini. Za ta namen smo izdelovali gnojilne načrte z gnojilnim nasvetom na podlagi kemičnih analiz tal in analiz rastlin. Večja realizacija pri izdelavi gnojilnih načrtov ter hitrih rastlinskih in talnih testov je posledica zahteve iz pogojenosti DKOP 7 pri KMG, ki imajo več kot 10 ha njiv in so obvezani pripraviti kolobar in gnojilne načrte za 5 letno obdobje.

Izdelovali smo mnenja (posebne obrazce) za utemeljenost posegov na kmetijska zemljišča za potrebe kmetij.

Gnojenje z upoštevanjem okoljskih zahtev, vključno z izdelavo gnojilnih načrtov, bilanc gnojil, jemanjem vzorcev na terenu in izvajanjem talnih in rastlinskih testov, ter izdelavo načrtov kolobarja, po ceniku ministra	Program	Poročilo	Indeks
Število	120	559	466
Elektronsko izpolnjevanje in elektronska vložitev zbirne vloge po ceniku ministra, vključno z vnosi za posamezno kmetijsko gospodarstvo preko aplikacije Sopotnik.			
Število	10.500	10.344	99
Priprava analiz in mnenj za uporabnike, na področju kmetijskih in s kmetijstvom povezanih predpisov			
Število	50	55	110

6. Oddelek za živinorejo

6.1. Delo oddelka

Na osnovi odločb Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je Oddelek za živinorejo na KGZ Celje priznan kot druga priznana organizacija v živinoreji za govedorejo, rejo drobnice in prašičerejo.

Delovno področje priznanja druge priznane organizacije v živinoreji so naslednje:

- Spremljanje reje in prireje goveda, ovc in koz, prašičev
- Nudenje pomoči pri označevanju goveda, drobnice in prašičev,
- Sodelovanje pri vodenju rodovniških knjig in registrov
- Opravljanje meritev pri preizkusu v pogojih reje
- Opravljanje laboratorijskih analiz za potrebe rejskega programa
- Opravljanje odbire plemenskih živali
- Preverjanje vodenja predpisane rejske dokumentacije
- Spremljanje staleža in strukture plemenske črede
- Načrtovanje razmnoževanja goveda, drobnice, prašičev in opravljanje drugih nalog na tem področju
- Vodenje in vzdrževanje podatkovnih zbirk
- Posredovanje podatkov drugim organizacijam
- Opravljanje osnovne obdelave podatkov
- Spremljanje proizvodnosti goveda, drobnice in prašičev in interpretacija rezultatov
- Izvajanje drugih nalog za potrebe rejskega programa, ki izhaja iz zakona

Naloge se izvajajo na območju enajstih upravnih enot: Dravograd, Slovenj Gradec, Ravne na Koroškem, Celje, Laško, Mozirje, Slovenske Konjice, Šentjur, Šmarje, Velenje, Žalec.

6.2. Trendi v zadnjih letih in v preteklem letu

Leto 2023 se je v prvi polovici začelo z padcem cene odkupa surovega mleka, medtem, ko cene krme in repromateriala temu trendu niso sledile. V celotnem letu so na območju zavoda kmetije puščale neugodne vremenske razmere, toča, orkanski veter, ki sta uničevala pridelke in poslopja ter avgustovske poplave, ki so prizdele posredno in neposredno praktično vse kmetije na območju Zgornje in Spodnje Savinjske doline, Šaleške, Koroške in Celjske regije. Kljub vsem težavam smo opravili naloge v minimalnem predvidenem okviru, razen zbiranja telet za progeni test pri LS pasmi.

Število rej vključenih v kontrolo prireje in proizvodnje mleka je zopet nekoliko manjše. Prirejo opuščajo predvsem kmetije z manjšim številom krav in manjšo intenzivnostjo proizvodnje, ki so s padcem cene mleka in visokimi cenami repromateriala in krme, ki vztrajajo že od začetka vojne v Ukrajini postale nerentabilne in težko pokrivajo stroške proizvodnje.

Zaradi slabših ekonomskih razmer in tudi pritiskov javnosti stanje v živinoreji ni najboljše in nekateri, predvsem manjši rejci so resno pričeli razmišljati o smiselnosti nadaljevanja prireje mleka na kmetijah.

Cena mleka je po zgodovinskem vrhu v letu 2022, ki je znašala preko 0,60€ na liter mleka začela spomladi padati in je v mesecu juniju dosegla skoraj za eno tretjino nižjo ceno. Tudi cene govejih piltancev so bile občasno na zelo nizki ravni.

Število krav v kontroli je bilo konec leta 2023 malenkost višje kot v letu 2022 za 7 krav, število rej pa se je zmanjšalo za 6, na 610 kmetij. Povprečno število krav na kmetijah z A-kontrolo se je povečalo za 0,2 živali na 23,5 krav na rejo. Glede na število krav v kontroli ne predvidevamo izrazitega zmanjševanja kontrol v prireji mleka, predvsem iz vidika večanja krav na večjih kmetijah.

Število zaposlenih na kontroli prireje mleka se bo na oddelku prilagajalo številu rej vključenih v kontrolo prireje mleka. Kar nekaj zaposlenih bo v roku enega ali dveh let doseglo pogoje za upokojitve, zato bomo nove zaposlitve načrtovali in prilagajali potrebam na terenu.

V letu 2020 so bili dopolnjeni oziroma na novo pripravljene rejski programi za mesne pasme goveda. Za CHA in LIM pasmo dopolnjena in korigirana, za pasmi AAG in HLA pa pripravljena na novo. Vsi ti rejski programi prinašajo večjo uporabo plemenskih bikov na kmetijah. Interes reje plemenskih bikov za prirodni pripust v lastnih čredah se je že v lanskem letu povečal. Biko redijo predvsem v rejah krav dojilj, ob čemur je treba opozoriti, da je večji interes tudi pri rejcih krav molznic in pojavlja se večje število krav križank, kar z vidika strokovnega dela v živinoreji, in kvaliteti rejnih lastnosti pri živalih ni ugodno. Zaradi večanja zanimanja predvsem mesnih rej z vstopom v rejski program smo na oddelku v koordinaciji z strokovnim vodjem, višjim predavateljem Markom Čeponom začeli z ocenjevanjem plemenitih mesnih pasem. Prav tako v letu 2024 načrtujemo začetek izvajanja A kontrole v mesnih rejah z tehtanjem živali.

Število drobnice tako po živalih kot tudi kmetijah ostaja na podobni ravni, zato se tudi obseg dela na oddelku pri odbiri in selekciji drobnice bistveno ne spreminja. V preteklem letu smo veliko energije in časa vložili z vzpostavitvijo podatkovne baze Volos, kjer smo veliko rejcem pomagali pri svetovanju, označitvi in vnosom živali v novo podatkovno bazo. Ker je veliko rejcev drobnice starejše generacije in niso večji uporabe računalnika in aplikacij je pomoč rejcem pri vnosu in svetovanju potekalo preko celega leta.

Pri prašičerji število prašičev v rejskih središčih stagnira in temu sledi tudi obseg del na oddelku.

Pri nalogi zajemanje in vodenje podatkov reprodukcije je bilo tudi v letu 2023 zaznati probleme, saj vse več rejcev samih označuje govedo in z večjim številom ljudi se povečuje tudi število narejenih napak. Pri reprodukcijski dokumentaciji prihaja do večjega števila obrazcev na katerih se pojavljajo napake, tako na osemenjevalnih listih kot na listih za prirodni pripust in haremski pripust, ki jih je težko pravilno vnesti v register podatkov. Na področju reprodukcije nastaja vse več novih računalniških programov, ki pa žal niso vedno usklajeni dovolj dobro s CPZ-govedo ter se tako nekaj podatkov tudi izgubi. Tako v prihodnosti pričakujemo resne aktivnosti v smeri izboljšanja in poenotenja raznih baz podatkov v živinoreji.

6.3. Število živali po vrstah in pasmah

6.3.1. Govedo

Preglednica 1: Število kmetij in živali po kategorijah na območju KGZ Celje v obdobju 2009 - 2023.
Vir: KIS

Leto	Št. kmetij	Živali na kmetijo	Krave	Telice		Biki		Plemenski biki	Teleta		Skupaj
				12-24M	> 24 M	12-24M	> 24 M		< 12 M	< 12 M	
2009	9.732	11,3	41.334	10.717	5.918	15.982	1.879	66	17.115	14.562	110.270
2014	9.099	11,8	38.913	14.231	6.831	14.548	1.905	84	16.294	14.860	107.666
2018	8.603	12,9	38.657	15.665	7.106	15.253	1.983	92	15.736	16.406	110.898
2019	8.443	13,3	38.514	14.879	9.158	15.846	2.353	107	15.940	15.485	112.282
2022	7.955	13,7	37.827	17.165	6.323	14.331	1.859	157	15.856	15.323	108.841
2023	7.777	14,1	37.031	16.523	5.747	13.903	1.405	150	15.164	15.869	109.890

Na območju Zavoda Celje je trend zmanjševanja kmetij podoben kot na drugih območjih. Na zmanjšanje v preteklem letu so predvsem vplivali vremenski pogoji (suša) v letu 2022 in pa dvig cene repromateriala in surovin. Število živali na kmetijo se iz leta v leto rahlo povečuje in je v letu 2023 znašalo 14,1 živali na kmetijo, kar kaže na trend, da se opuščajo manjše kmetije. Število med kategorijami se ni bistveno spremenilo in rahlo niha glede na sezono zajema podatkov.

Preglednica 2: Število krav in delež krav v kontroli prireje mleka na KGZ Celje med leti 2008 in 2023. Vir: KIS

Leto	Vse krave skupaj	Krav na kmetijo	Molznice skupaj	Molznic v A kontroli	% krav v A kontroli	Kmetij z A kontrolo	Molznic na kmetijo z A kontrolo
2008	41.764	4,24	22.720	16.103	71%	885	18,2
2014	38.913	4,28	20.953	15.518	74%	771	20,1
2018	38.657	4,49	20.649	15.182	74%	714	21,3
2020	38.969	4,64	20.910	15.379	74%	664	23,2
2022	37.827	4,76	20.032	14.339	72%	616	23,3
2023	37.031	4,76	19.898	14.346	72%	610	23,5

V preglednici 2 lahko prav tako opazimo trend zmanjševanja števila krav, krav molznic in kmetij z molznicami med leti. V letu 2023 smo imeli v kontroli prireje mleka vključenih 610 kmetij. Povprečna velikost kmetije je 23,5 molznice.

Preglednica 3: Pasemska razporeditev pri kravah na območju KGZ Celje v letih 2008 - 2023. Vir: KIS

Leto	RJ	LS	ČB	CIKA	MESNE	OSTALO	Skupaj
2008	6.534	24.243	5.576	119	48	5.244	41.764
2014	4.620	19.044	5.914	282	50	9.003	38.913
2018	3.694	16.657	6.060	494	190	11.562	38.657
2019	3.424	16.018	6.188	529	215	12.140	38.514
2022	2.705	13.520	5.996	631	559	14.416	37.827
2023	2.635	13.117	5.986	611	575	14.107	37.031

Pasemska sestava krav kaže, da se med leti bistveno ne spreminja, V zadnjih letih opažamo porast čistopasemskih živali mesnih pasem, in živali cikaste pasme, medtem ko pada stalež krav RJ in LS pasme. Stalež žvali ČB pasme z rahlimi vzponi in padci ostaja na nekje 6000 živali.

6.3.2. Drobnica

Na KGZS - Zavodu CE pokrivamo velik del območja z omejenimi dejavniki, zato je tudi stalež drobnice v primerjavi z drugimi območji Slovenije večji. Po podatkih iz Centralnega registra drobnice je bilo na dan 31.10.2023 na območju Zavoda Celje registriranih 14889 ovc in 4025 koz (Preglednica 4). Stalež se verjetno ne bo veliko povečeval, saj je starostna struktura rejcev neugodna. V letu 2023 so se na nekaterih območjih nadaljevali napadi velikih zveri, kar rejce odvrča od povečevanja reje, hkrati pa imajo sploh pri avtohtonih jezersko solčavski ovci težavo nadomestiti živali, saj jih rejci ne dobijo in morajo čakati na lasten prirast. Na območju KGZS - Zavoda CE je veliko rejcev, ki redijo avtohtono jezersko solčavsko pasmo ovce, zato večji pomen dajemo tudi ohranjanju vitalnosti pasme.

Zaradi vse večjega povpraševanja po kozjem mleku in izdelkih iz njega, lahko pričakujemo rahel pozitiven trend pri povečanju števila rej mlečnih koz in s tem nekoliko tudi staleža.

Preglednica 4: Pregled staleža ovc in koz na dan 31.10.2023 po upravnih enotah, ki zajemajo KGZ Celje. Vir: Volos (SIR)

UPRAVNA ENOTA	OVCE	KOZE	SKUPAJ
DRAVOGRAD	636	145	781
SLOVENJ GRADEC	1063	186	1249
RAVNE NA KOROŠKEM	941	323	1264
CELJE	1297	341	1638
LAŠKO	1234	536	1770
MOZIRJE	2543	313	2856
SLOVENSKE KONJICE	1124	117	1241
ŠENTJUR	1302	594	1896
ŠMARJE	2081	482	2563
VELENJE	1257	173	1430
ŽALEC	1411	815	2226
Skupaj KGZ Celje	14889	4025	18914

Preglednica 5: V letu 2022 je bilo v kontroli porekla in proizvodnje:

MLEČNA KONTROLA	KMETIJE	ŽIVALI	MESNA KONTROLA	KMETIJE	ŽIVALI
KOZE	2	170		10	140
OVCE	2	90		59	3180

6.3.3. Prašičereja

Trenutni stalež plemenskih svinj na območju KGZ Celje ocenjujemo na približno 1.000 živali.

Kontrolo in selekcijo vodimo v eni reji s skupaj 70 plemenskih svinj. Aktivnosti v prašičereji so se v zadnjih dveh letih izvajale predvsem na seznanjanju rejcev na področju dobrobiti živali in k pravilnem izvajanju biovarnostnih ukrepov zaradi možnosti pojava Afriške prašičje kuge.

6.4. Opravljene naloge v letu 2023

Na osnovi odločb Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je Oddelek za živinorejo na KGZ Celje priznan kot druga priznana organizacija v živinoreji za govedorejo, rejo drobnice in prašičerejo. Delovno področje priznanja druge priznane organizacije v živinoreji so naslednje:

Na samem oddelku se naloge delijo glede na vrsto živali:

- kontrola in selekcija v govedoreji,
- kontrola in selekcija pri reji drobnice,
- kontrola pri reji prašičev,
- številčenje - evidentiranje živali,
- sodelovanje pri projektih
- ostalo.

6.4.1. Govedoreja

Delo v govedoreji je predvsem:

- predodbira bikovskih mater za vse pasme goveda,
- ocenjevanje prvesnic vseh pasem,
- ocenitev telet, registracija porekla kot podatek za oceno očetov,
- opravljanje testa na molznost pri prvesnicah, kot podatek za oceno očeta,
- sodelovanje z rejci BM in Govedorejskimi društvi pri selekcijskem in rejskem delu,
- organizacija službe na nivoju regije,
- izvajanje kontrole mlečnosti AT4 in A4 in izvajanje mesne kontrole,

- odbira živali za razstave in sodelovanje na razstavah živali,
- sodelovanje z rejci pri preprečevanju parjenja v sorodstvu,
- strokovno izobraževanje rejcev in zaposlenih.

V Preglednici 6 je prikazana prireja mleka na kravo v standardni laktaciji, vsebnost beljakovin in maščobe v posameznih letih od 2000-2023 na območju KGZS – Zavoda CE, v primerjavi s podatki na območju cele Slovenije:

Leto	Prireja mleka / kg		Vsebnost toščice / %		Vsebnost beljakovin / %	
	Območje CE	Območje SLO	Območje CE	Območje SLO	Območje CE	Območje SLO
2000	5320	5240	4,15	4,15	3,33	3,38
2004	5786	5725	4,15	4,17	3,36	3,33
2008	5936	6043	3,93	4,05	3,29	3,26
2012	6048	6224	3,94	4,00	3,32	3,32
2018	6892	7052	3,99	4,00	3,33	3,32
2020	7041	7160	4,04	4,01	3,40	3,37
2021	7212	7292	4,07	4,02	3,40	3,38
2022	7284	7381	4,06	4,03	3,38	3,36
2023	7387	7451	4,05	4,04	3,38	3,37

Trend v zadnjih letih nakazuje na dobro delo rejcev in strokovnih služb pri selekciji in reji krav. Mlečnost se je v zadnjem letu na območju Zavoda Celje povečala za 103 kg mleka, s tem, da se vsebnosti praktično niso spremenile. V obdobju zadnjih 10 let se je mlečnost na območju zavoda povečala za 1300 kg, s tem da se je povišala vsebnost maščobe za 0,10 % in vsebnost beljakovin za 0,05 %.

Naloge, ki jih opravljamo so v glavnem merljive in tudi normirane, oziroma načrtovanje v skupnem rejskem temeljnem programu za leto vnaprej. Opravljene naloge so razvidne iz tabele Kontrola, selekcija, rodovništvo in reprodukcija. Poudariti je potrebno, da je zelo natančno načrtovanje posameznih nalog težko.

V preteklem letu smo aktivno sodelovali pri pripravi in odbiri živali za 7. državno razstavo govedi rjave pasme, ki je bila meseca aprila na Kmetijski šoli Grm v Novem Mestu. Prav tako smo odbrali in pripravili živali lisaste pasme za tradicionalno razstavo živali na kmetijskem sejmu AGRA, v Gornji Radgoni.

Govedoreja

Izvajalec KGZS, KGZ Celje	Planirane naloge		Realizirane naloge		Priliv proračunskih sredstev		Indeks B.		Indeks S.	
	Število	vrednost	Število	vrednost	Število	vrednost	realizacija / plan	realizacija / plan	priliv/plan	priliv/plan
Kontrola mlečnosti	136.715,00	926.927,70	147.884,00	973.056,96	136.715,00	926.927,70	103,33	103,33	100,00	
Kontrola mlečnosti v nekontrolah	1.089,00	14.766,81	1.069,00	14.164,86	1.089,00	14.766,81	137,92	137,92	100,00	
Preverjanje porekla in biološki test	13.000,00	26.000,00	16.499,00	32.998,00	13.000,00	26.000,00	123,50	129,50	100,00	
Preizkušnja potomcev	19,00	3.157,99	13,00	2.160,73	19,00	2.160,73	72,22	72,22	72,22	
Lastna preizkušnja na testni postaji	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Ocenjevanje lastnosti zunanjsosti	2.100,00	41.538,00	2.475,00	48.955,50	2.100,00	41.538,00	107,23	107,23	100,00	
Ocenjevanje lastnosti zunanjsosti in ocena ter odšira plemenic mesne pasme	100,00	1.978,00	100,00	1.978,00	100,00	1.978,00	100,00	100,00	100,00	
Kontrola prireje mesa	0,00	0,00	0,00	1.978,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Strokovno vedenje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
SKUPAJ	153.023,00	1.014.368,53	168.060,00	1.075.292,05	153.017,00	1.013.371,27				

Komentar:

Načrtovane naloge v programu dela so bile vse razen »Preizkušnja potomcev« opravljene v predvidenem obsegu. V letu 2023 smo na oddelku začeli tudi z ocenjevanjem lastnosti zunanjsosti plemenic mesnih pasem, ki so bile v koordinaciji z strokovnim tajnikom za mesne pasme tudi izvedene v jesensko-zimskem času, ko so živali nastanjene v hlevih. V zadnjih letih največ težav predstavlja

izvedba naloge " Preizkušnja potomcev". Evidentiranje in zbiranje telet za testno postajo je zaradi večjih dejavnikov težko izvedljivo. Opažamo, da je v test zavzetih veliko število bikov, hkrati pa je z temi biki osemenjeno majhno število plemenic in s tem tudi slabša ponudba primernih telet na trgu. Hkrati je omejujoč dejavnik tudi cena odkupa telet glede na porast stroškov vzreje. Glede na razvoj pogojev na terenu v letošnjem letu pričakujemo podoben trend opravljenih nalog.

6.4.2. Reja drobnice

Na KGZS - Zavodu CE pokrivamo velik del območja z omejenimi dejavniki, zato je tudi stalež drobnice v primerjavi z drugimi območji Slovenije večji. Po podatkih iz Centralnega registra drobnice je bilo na dan 31.10.2023 na območju Zavoda Celje registriranih 14889 ovc in 4025 koz (Preglednica 4).

Kontrola proizvodnosti mleka, mesa, rodovništvo in reprodukcija pri drobnici v letu 2023

Izvajalec KGZS, KGZ Celje	Planirane naloge		Realizacija nalog		Priliv proračunskih		Indeks št.		Indeks vrednosti
	Število	vrednost	Število	vrednost	Število	vrednost	realizacija / plan	realizacija / plan	
Kontrola reprodukcije	3.360,00	14.078,40	3.362,00	14.086,78	3.360,00	14.078,40	107,81	107,81	109,00
Odbira in sprejem plemenskih živali v rodovniško knjigo	703,00	3.595,30	705,00	3.595,50	703,00	3.595,30	105,14	105,14	109,00
Selekcija	259,00	12.167,82	259,00	12.167,82	259,00	12.167,82	0,00	0,00	0,00
Preverjanje porekla	3.800,00	11.780,00	4.091,00	12.531,62	3.800,00	11.780,00	126,54	126,54	95,49
Kontrola mlečnosti	1.550,00	20.925,00	1.550,00	20.599,40	1.550,00	20.925,00	100,07	99,22	100,00
Investicije							0,00	0,00	0,00
SKUPAJ	9.672,00	62.536,52	9.967,00	62.901,12	9.672,00	62.536,52			

Komentar:

Vse naloge v reji drobnice so bile izvedene nad planom. Število kmetij ostaja na podobnem obsegu kot pred leti. V preteklem letu je bilo veliko časa namenjenega pomoči rejcem ter svetovanja pri vzpostavitvi registrov na kmetijah v novo podatkovno zbirko Volos in tudi same pomoči pri vnosu.

Aktivno smo sodelovali tudi pri pripravi razstave in odbiri živali za sejem AGRA v Gornji Radgoni, prav tako smo sodelovali pri recenziji člankov, objavljenih v okviru posveta za rejce drobnice v Dobrni. Sodelovali smo tudi pri organizaciji in izvedbi 21. državnega tekmovanja v striženju ovc, ki se je odvijal 9. septembra v Sorci.

6.4.3. Prašiči

Prašičereja v naši regiji stagnira. Za intenzivno rejo večjega obsega zaradi ekonomskih razmer ni pravega interesa, čeprav so pogoji za rejo prašičev na nekaterih območjih primerni. Na našem območju imamo eno rejsko središče s 70 plemenskimi svinjami. Naloge so bile v prašičereji polno opravljene.

Opravljena dela na programu strokovna dela v prašičereji

Izvajalec KGZS, KGZ Celje	Planirane naloge		Realizacija nalog		Priliv proračunskih sredstev		Indeks št. nalog	Indeks vrednosti	Indeks priliva proračunskih sredstev
	Število	vrednost	Število	vrednost	Število	vrednost			
Spremljanje reprodukcijskih lastnosti	15	360,00	15,00	360,00	15,00	360,00	100,00	100,00	100,00
Preprečevanje parjenja v sorodstvu	27	778,95	27,00	778,95	27,00	778,95	111,54	111,54	100,00
Ocenjevanje lastnosti zunanosti	117	760,50	123,00	774,80	117,00	760,50	100,00	100,00	100,00
Spremljanje premikov živali	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vodenje rodovniških knjig in registrov	1	200,00	1,00	200,00	1,00	200,00	100,00	100,00	100,00
Ocena in odbira plemenjakov	0	0,00	1,00	35,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ocena in odbira plemenic	40	740,00	42,00	777,00	40,00	740,00	113,16	113,16	100,00
Skupaj	200,00	2.839,45	209,00	2.926,25	200,00	2.839,45			

Komentar:

Obseg izvedenih nalog je tako kot v preteklih letih bil izveden v okviru načrtovanega. Na terenu se srečujemo z zmanjševanjem staleža prašičev kot tudi kmetij kjer redijo prašiče. Kljub temu se aktivnosti izvajajo tudi v informiranju rejcev o APK in ukrepih, ki so predpisani za preprečevanje širjenja bolezni, Zaenkrat število kmetij s katerimi sodelujemo in izvajamo naloge ostaja na istem številu in zato v prihodnjem letu pri izvedbi nalog ne pričakujemo večjih težav.

6.4.4. Rekapitulacija nalog kontrol, selekcijskega in rodovniškega dela v živinoreji

Obsegi del opravljenih na programih kontrol in selekcijskih in rodovniških opravil so predstavljeni v naslednjih tabelah. Te so razdeljene vrsto živali.

Realizacija strokovnih nalog v živinoreji iz P.P. sredstev po vrstah živali v letu 2023

	Govedo	Drobnica	Prašiči	Skupaj
	KGZ SKUPAJ	KGZ SKUPAJ	KGZ SKUPAJ	KGZ SKUPAJ
Vrednost dejansko opravljenih nalog	1.075.292,05	62.981,12	2.926,25	1.141.199,42
Vrednost planiranih nalog	1.014.368,53	62.536,52	2.839,45	1.079.744,50
Indeks realizacija/plan (%)	106%	101%	103%	106%
Vrednost izplačanih sredstev	1.013.371,27	62.536,52	2.839,45	1.078.747,24
Indeks realizacija/plan (%)	99,90%	100%	100%	100%

Naloge financirane iz proračunskih postavk so bile opravljene razen PGT opravljene v celoti.

6.4.5. Označevanje živali:

Označevanje in registracija goveda, drobnice in prašičev

KGZSKGZ CE	Planirano				Opravljeno				Cenik brez DDV	
	p.p. 130029		rejec		p.p. 130029		rejec			
Govedo	St. nalog	Vrednost	St. nalog	Vrednost	St. nalog	Vrednost	St. nalog	Vrednost	Rejec	MKGP
Označitev govedi		0,00	42.735	155.983,63		0,00	13.209	48.212,85	3,65	
Registracija govedi	15.663	4.229,01		0,00	13.089	3.534,03	13.089	11.910,99	0,91	0,27
Aplikacija dvojnika ušesne znamke		0,00		0,00		0,00	2.419	8.829,35	3,65	
Drobnica	1.704	460,13		0,00	951	256,77		0,00		0,27
Označitev drobnice z ušesno znamko		0,00		0,00		0,00	526	357,68	0,68	
Prašiči		0,00		0,00		0,00		0,00		
Označitev z ušesno znamko		0,00		0,00		0,00		0,00	0,68	
Označitev s tetoviranjem		0,00		0,00		0,00		0,00	1,37	
Spoločna stalaža v ERZ		0,00		0,00	53	72,61		0,00		1,37
Prodaja rednih in nadomestnih ušesnih znamk govedo		0,00		0,00		0,00	15.628	16.721,95	1,07	
Prodaja rednih in nadomestnih ušesnih znamk drobnica		0,00		0,00		0,00	1.075	860,00	0,80	
Prodaja rednih in nadomestnih ušesnih znamk prašiči		0,00		0,00		0,00		0,00	0,30	
Registracija staleža drobnice in prašičev		0,00		0,00		0,00		0,00		0,68
Pregled gospodarstva na zahtevo MKGP		0,00		0,00		0,00		0,00		3,81
Opravljanje drugih storitev določenih v sklopu MKGP		0,00		0,00		0,00		0,00		
Poljevanje zahtevkov za uveljavljanje premij		0,00		0,00		0,00		0,00	5,00	
Skupaj	17.367	4.689,14	42.735	155.983,63	14.093,00	3.863,41	45.946,00	86.892,83		

6.5. Ostale naloge

Smo eden od oddelkov, ki nima v svoji sestavi več enot z različnimi dejavnostmi, ampak delo temelji izključno na kontroli in selekciji na terenu.

- Sodelovanje z društvi:
- Oddelek redno sodeluje z govedorejskimi društvi v okviru strokovnih nalog in jih seznanja z rezultati selekcije in kontrole.

- Enako oddelek strokovno sodeluje z društvom rejcev drobnice »Cekin« in društvom rejcev prašičev Celjske regije.
- Nekateri zaposleni so sodelovali v EIP projektih v govedoreji, reji drobnice in prašičereje
- Zaposleni na oddelku so člani strokovnih skupin za rejo drobnice, in rejo prašičev na Kmetijsko gozdarskem zavodu Celje in KGZS.

6.6. Zaposleni na oddelku za živinorejo

Število zaposlenih na oddelku v obliki PDM po virih financiranja, ki so določeni v normativih letnega programa dela, potrjenega s strani Ministrstva za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano v okviru skupnega temeljnega rejskega programa (STRP).

	Govedo Proračunska sredstva	Drobnica Proračunska sredstva	Prašičereja Proračunska sredstva	Označevanje živali	Ostali projekti	Ostalo	Skupaj
Vir financiranja	p.p. 5406	p.p. 5406	p.p. 5406	p.p.13029		rejci	vsi
Skupaj zaposleni na oddelku	25,825	1,6525	0,0555	0,1653	0,200	0,852	28,75

7. Oddelek projektov v kmetijstvu

V okviru oddelka projektov v kmetijstvu so se v letu 2023 na zavodu izvajale naslednje aktivnosti: projektiranje kmetijskih objektov, vodenje FADN knjigovodstva za kmete in OE kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije.

7. 1. Projektiranje kmetijskih objektov

V letu 2023, smo v okviru projektiranja kmetijskih objektov izdelali:

- 12 tehnoloških načrtov za gradnjo hlevov – vse novogradnje, v katerih je prostora za 54.939 živali (607 govedi, 53.400 piščancev in 932 prašičev). Pet tehnoloških načrtov je bilo izdelanih za krave molznice, dva za krave dojilje, eden za plemenske telce, eden za bike pitance in dva za piščance. Eden tehnološki načrt je bil izdelan za prašiče – 6 hlevov: čakališče, prasilišče, vzrejališče, predpitanje, pitanje in pitanje na končno težo,
- 1 načrt PZI za krave molznice.

V letu 2023 smo v sodelovanju s Kmetijskim inštitutom nadaljevali s posodabljanjem tehnologij v katalogu stroškov za kmetijske objekte, za primarno kmetijsko proizvodnjo. Pričeli pa smo tudi s pripravo študije za analizo podatkov o potencialu bioplina iz kmetijstva, ki jo bomo pripravili za Gospodarsko interesno združenje za distribucijo zemeljskega plina.

7. 2. Vodenje FADN knjigovodstva

V letu 2008 je MKGP začelo od kmetov prejemnikov javnih sredstev po programih SAPARD in EPD terjati poročila o učinkih podprtih investicij po metodologiji FADN knjigovodstva. Ker se je pokazala velika potreba po vodenju tega knjigovodstva in predvsem po pripravi ustreznih poročil za kmete, smo začeli zanje opravljati tudi to dejavnost. V letu 2023 smo obdelali in oddali 192 poročil o spremljanju poslovanja kmetij po metodologiji FADN knjigovodstva.

V okviru dejavnosti ponujamo kmetom tudi storitve vodenja knjigovodstva za potrebe DDV. To dejavnost smo v letu 2023 opravljali za 167 kmetij.

Za 23 kmetij smo vodili poslovne knjige za opravljanje kmetijske dejavnosti. Kmetijam, ki so obdavčene po normiranih stroških smo opravili 38 bilanc.

Prav tako smo lani za društva in ostale manjše kmetije obdavčene po dejanskih prihodkih opravili še 44 bilanc.

7.3. OE Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije

Na območju KGZS-Zavoda CE delujeta dve območni enoti Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije in sicer območna enota Celje in območna enota Slovenj Gradec. Na KGZS - Zavodu CE spremljamo stroške delovanja obeh območnih enot. Za porabljeno delo ter stroške materiala in storitev izstavimo račune na KGZS. V letu 2023 smo s KGZS sklenili pogodbo št. 01/04/23 o zagotavljanju sredstev za delovanje Območnih enot KGZS za leto 2023.

7.4. Projekti

V letu 2023 smo v okviru javne službe izvajali naslednje projekte:

EIP projekti: Reja različnih pasem drobnice za meso in izdelke vrhunske kakovosti, Optimizacija porabe energije pri reji govedi rjave pasme, Zmanjševanje izpustov toplogrednih plinov z načrtno odbiro plemenskih svinj in merjascev, Inovativne prakse in proizvodi sonaravnega pridelovanja na malih kmetijah v času podnebnih sprememb, Strokovna izhodišča za ekološko pridelavo hmelja (EKOHMELJ), Optimizacija rabe živilskih gnojil, Sledljivost porekla pri pasmi krškopoljski prašič, Razvoj sposobnih analitičnih sistemov v podporo svetovanju na kmetijah z razvojem empirično podprtih panožnih krožkov in razvojem računalniškega sistema za poslovno odločanje na kmetijah, Inovativne rešitve v kmetovanju in varovanje naravnih virov, Vzpostavitev vzdrževalne selekcije čebulnic za pridelavo zdravega semena slovenskih sort česna in šalotke, Pridelava gob na kmetiji in njena vloga v krožnem gospodarstvu pri pripravi kvalitetnega ekološkega gnojila, Vloga industrijske konoplje pri prilagajanju podnebnim spremembam ter varovanju virov v kmetijstvu, Testiranje in selekcija govedi ženskega spola na genotip A2 beta kazeina za pripravo funkcionalnih mlečnih proizvodov višje dodane vrednosti, Oblikovanje trajnostnih kmetijskih praks na priobalnih pasovih površinskih voda, Pospešeno okopavanje zelenjave, Precizno kmetijstvo in digitalizacija za bolj trajnostno pridelavo poljščin in zelenjave in LIFE projekt: LIFE22-NAT-SI-LIFE OrnamentalIAS-101107725 (v okviru javne službe).

8. Ocena uspehov pri doseganju zastavljenih ciljev po posameznih področjih dejavnosti

V poslovnem letu 2023 smo na KGZS – Zavodu CE dosegli večino zastavljenih ciljev. V poročilih posameznih oddelkov je podrobneje prikazano doseganje zastavljenih ciljev.

Posledice podnebnih sprememb na kmetijstvo so se v lanskem letu izrazito pokazale v škodah v kmetijstvu. Posledično so močno vplivale tudi na delu služb na zavodu. Tako smo se srečevali z ocenjevanjem škod in svetovanjem za omilitev oziroma odpravo posledic po pomladanski pozebah, hudih neurjih z vetrom in točo in seveda s pomočjo po poplavih v mesecu avgustu. Zadnje so bile najhujše ravno na območju KGZS - Zavoda CE.

Ocenjujemo, da smo na izzive ustrezno reagirali saj smo že takoj po nesreči zbrali podatke o posledicah in z njimi redno sproti seznanjali MKGP in druge pristojne službe. Organizirali smo več terenskih ogledov za predstavitev škode ter podali številne pobude za potrebne ukrepe sanacije za najbolj prizadete kmetije.

Ključna je bila vloga služb pri organizaciji zbiranja in razdelitve krme prizadetim kmetijam, ki je glede na potrebe potekala do konca leta in se nadaljuje še letos.

9. Nastanek morebitnih nedopustnih ali nepričakovanih posledic pri izvajanju programa

Težave s financiranjem dela javnih služb so bile prisotne tudi v lanskem letu. Čeprav smo na zavodu in KGZS programe dela sprejeli že v decembru 2022, je bil program dela zavoda sprejet s sklepom ministrice za kmetijstvo 15. marca 2023. V vmesnem obdobju je bilo zagotovljenočasno financiranje služb. Je pa tudi v letu 2023 prihajalo do zamikov izplačil zaradi med letom spremenjenih

kriterijev za pripravo zahtevkov in priznavanjem upravičenosti za javna sredstva. V tem času je seveda normalno potekalo strokovno organizacijsko in finančno zelo zahtevno delo.

Težave pri delu v letu 2023, ki so posledično vplivale na poslovanje zavoda so bile naslednje:

- Povečal se je obseg dela zaradi naravnih nesreč (neurja, poplave), kjer smo spremljali pojav in obseg nesreč, svetovali kmetom ukrepe za njihovo blaženje, poročali MKGP.
- V letu 2023 se je nadaljevala izrazita rast cen energije, materiala, storitev pa tudi stroškov dela, zato je bilo potrebno nameniti dodatno pozornost obvladovanju rasti vseh teh stroškov.
- Tudi v letu 2023 je bilo načrtovano pokrivanje nezadostne višine proračunskih prihodkov z viri iz javnih naročil, vendar tako pridobljeni prihodki ne pokrivajo stroškov zaposlenih v JSKS. S pospešenim izvajanjem pripravništva smo usposabljali kader za nadomestitev izpada zaradi večjega obsega upokojevanja v tekočem in še naslednjih letih.
- Zamude s sprejemanjem strateškega načrta so onemogočale pravočasno in dovolj kvalitetno pripravo za njegovo predstavitev kmetom in izvedbo subvencijske kampanije. Kljub težavam pa smo kampanijo uspešno izvedli v predvidenem roku
- Glede na število kmetij vključenih v kontrolo proizvodnje in zahteve za opravljanje nalog je bilo zavodu dodeljeno premalo število PDM.
- Glede na obseg nalog in virov financiranja se je na oddelku za živinorejo bistveno zmanjšalo število zaposlenih (od leta 2003 do 2023 iz 45 na 28,85). Če želimo opraviti naloge, ki so sprejete v rejskih programih in letnih programih dela, nadaljnje zmanjševanje števila zaposlenih ni mogoče, zato je potrebno zagotoviti potrebna sredstva za njihovo delo.
- Na zavodu se je pričelo hitrejše upokojevanje, zato je bilo potrebno pospešiti zaposlovanje pripravnikov in njihovo izobraževanje. Potrebne so spremembe zaposlovanja na izpostavah, kar zahteva dodatno načrtovanje in spremljanje dela, da so opravljene vse zastavljene naloge.
- Spremembe predpisov imajo za posledico povečanje zagotavljanja potrebne pomoči kmetom pri dopolnitvah vlog in pripravi pritožb.
- Povečuje se število goveda z neznanimi očeti, kar se v podatkih kaže v povečanem številu krav neznanih pasem. Razlogi za tovrstno povečanje so v večjem številu pripustov s samci direktno iz rej. S tovrstnim delom pa se slabšajo proizvodne lastnosti potomcev in otežuje strokovno delo v selekciji.
- Na Oddelku za živinorejo predstavljajo veliko težavo zahteve pri načrtovanju dela, saj zaradi velikega števila zunanjih dejavnikov (nejasnega števila telitev, izvedbe kontrol,...) vseh nalog ni mogoče opraviti v zastavljenih ciljih. Težava pa nastopi pri financiranju izvedenih nalog, saj naloge, ki so bile izvedene nad planom, niso plačane, za naloge izvedene pod planom pa je plačana dejanska realizacija.
- Glede na dodeljena sredstva in obseg kontrole vodi opravljanje nalog po zahtevah stroke v bistveno prekoračitev plačanih nalog in posledično v negativne finančne rezultate v tej dejavnosti, ki jih je potem potrebno pokrivati iz drugih virov.
- Pozno pošiljanje podatkov v računovodske pisarne za vodenja FADN in davčnega knjigovodstva.

10. Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev v primerjavi z doseženimi cilji iz poročila preteklega leta ali več preteklih let

Ocenjujemo, da je zavod v letu 2023 zastavljene cilje v pretežni meri uresničil in so v primerjavi s preteklimi leti realizirani v večjem obsegu, kar se kaže tudi v indeksih realizacije po posameznih nalogah. Doseganje zastavljenih ciljev je podrobneje prikazano v poročilih za posamezne oddelke.

Aktivnosti služb so bile v letu 2023 posebej usmerjene k pomoči in odpravi posledic naravnih nesreč. Ocenjujemo, da smo nalogo uspešno opravili tako s pomočjo in svetovanjem na terenu kot prenosom informacij in pobud odločevalcem za pripravo ukrepov pomoči.

Doseganje zastavljenih ciljev je bilo znotraj posameznih nalog delno odvisno tudi od interesa kmetov, razpoložljivih javnih sredstev in pogojev objavljenih razpisov.

Na Oddelku za živinorejo je nekatere naloge kot so predvidene označitve in registracija živali težko planirati, saj se med letom pojavijo razlike (telitve, itd.). Tudi z opravljanjem strokovnega dela v selekciji, se dosegajo cilji iz sprejetih rejskih programov med katerimi je eden izmen glavnih povečanje priljege po posamezni živali.

11. Ocena gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja

Kumulativni pregled poslovanja za obdobje januar – december 2023 kaže presežek prihodkov nad odhodki za zavod kot celoto.

Analiza presežka prihodkov nad odhodki/odhodkov nad prihodki po oddelkih:

- oddelek za živinorejo, skupaj s projekti in ušesnimi znamkami	13.612,56 EUR
- oddelek za kmetijsko svetovanje, skupaj s projekti	- 13.251,53 EUR
- projektiranje kmetijskih objektov	793,51 EUR
- FADN knjigovodstvo	11.385,94 EUR

Skupaj: 12.540,48 EUR

Zavod je tako v javni službi kot na tržnem delu ustvaril presežek prihodkov nad odhodki. Večji del presežka prihodkov nad odhodki je zavod ustvaril v okviru lastne dejavnosti.

11. Kazalniki gospodarnosti

a) gospodarnost poslovanja

	Vrednost (v EUR)		Vrednost kazalnika		INDEKS
	TEKOČE LETO	PRETEKLO LETO	TEKOČE LETO	PRETEKLO LETO	TEKOČE/PRETEKLO LETO
	2023	2022	2023	2022	LETO
prihodki iz poslovanja	3.894.209	3.658.376	1,00	1,01	99
odhodki iz poslovanja	3.899.516	3.635.870			

b) stopnja delovne stroškovnosti poslovnih prihodkov

	Vrednost (v EUR)		Vrednost kazalnika		INDEKS
	TEKOČE LETO	PRETEKLO LETO	TEKOČE LETO	PRETEKLO LETO	TEKOČE/PRETEKLO LETO
	2023	2022	2023	2022	LETO
stroški dela	3.137.632	2.936.750	0,81	0,79	102
prihodki iz poslovanja	3.894.209	3.712.866			

c) stopnja materialne stroškovnosti poslovnih prihodkov

	Vrednost (v EUR)		Vrednost kazalnika		INDEKS
	TEKOČE LETO	PRETEKLO LETO	TEKOČE LETO	PRETEKLO LETO	TEKOČE/PRETEKLO LETO
	2023	2022	2023	2022	LETO
stroški materiala	167.593	152.078	0,04	0,04	105
prihodki iz poslovanja	3.894.209	3.712.866			

d) stopnja dobičkovnosti poslovnih prihodkov

	Vrednost (v EUR)		Vrednost kazalnika		INDEKS
	TEKOČE	PRETEKLO	TEKOČE	PRETEKLO	TEKOČE/
	LETO	LETO	LETO	LETO	PRETEKLO
	2023	2022	2023	2022	LETO
presežek prihodkov nad odhodki iz poslovanja	-5.307	22.506	0,00	0,01	-22
prihodki iz poslovanja	3.894.209	3.658.376			

e) stopnja čiste dobičkovnosti prihodkov

	Vrednost (v EUR)		Vrednost kazalnika		INDEKS
	TEKOČE	PRETEKLO	TEKOČE	PRETEKLO	TEKOČE/
	LETO	LETO	LETO	LETO	PRETEKLO
	2023	2022	2023	2022	LETO
presežek prihodkov nad odhodki	12.540	30.515	0,00	0,01	39
celotni prihodek	3.914.747	3.669.413			

13. Pojasnila na področjih, kjer zastavljeni cilji niso bili doseženi

V Programu dela za leto 2023 so bili zastavljeni cilji v pretežni meri doseženi. Odstopanja, ki so nastala, so posledica novega načina določanja izhodišč, zaradi spreminjanja ukrepov SKP, večjega obsega naravnih nesreč in dodatnih nalog s strani MKGP med letom, ki so vodila do določenih sprememb programa ter posebnih okoliščin (naravne nesreče – neurja, poplave), ki so vplivale na delo služb. Podrobneje je to opisano v postavkah: 5, 6 in 7.

Tudi pri Oddelku za živinorejo so bili zastavljeni cilji pretežno doseženi, ponekod pa preseženi, saj se na tem področju med letom zgodijo določene spremembe, ki jih ni možno predvideti (števila telitev, pogoji odkupa telet, itd.). V oddelku za živinorejo so bile vse naloge razen naloge »preizkušnja potomcev« opravljene v načrtovanem obsegu. Razloge za nezadostno opravljeno nalogo vidimo v velikem številu bikov v testiranju, v nezadostni osemenitvi telic s semenom bikov v testu in prenizki odkupni ceni telet.

14. Ocena učinkov poslovanja posrednega uporabnika na druga področja

Delovanje strokovnih služb na zavodu se odraža v širšem prostoru regije. Kmetijstvo je namreč dejavnost, ki se nanaša na celotno območje in zajema vse dejavnike gospodarskega in družbenega življenja (občine, upravne enote, kmetijske zadruga, gozdarstvo, veterina, itd.). Vsekakor se uspešno delovanje zavoda posredno odraža tudi na področjih kot so povečanje odkupa tržnih viškov kmetijskih proizvodov, ohranjanje in razvoj podeželja, varstvo okolja, povečanje delovnih mest na podeželju, kulturna in društvena dejavnost, vračanje mladih na podeželje, izobraževanje, itd.

15. Zaposlenost

Število zaposlenih po oddelkih (za določen in nedoločen čas), na dan 31.12.2023 ja naslednje:

Oddelek	število	izobrazba
Oddelek za živinorejo		
- selekcija in kontrola v živinoreji	28	2 VII/2, 3 VII/1, 23 V
Oddelek za kmetijsko svetovanje		
- svetovanje	57	33 VII/2, 12 VII/1, 12 VI
Oddelek projektov v kmetijstvu		
- projektiranje kmetijskih objektov	1	1 V
- FADN knjigovodstvo	4	2 VII/2, 1 VI, 1 V
Oddelek skupnih služb ter financ in računovodstva	5	3 VII/2, 1 VI, 1 V
Skupaj	95	

Od skupno 95 zaposlenih jih je bilo zaposlenih za nedoločen čas 89, za določen čas pa 6 in sicer: štiri zaposlitve pripravnikov v oddelku za kmetijsko svetovanje, ena zaposlitev zaradi nadomeščanja začasno odsotnega delavca, prav tako v oddelku za kmetijsko svetovanje in ena zaposlitev v oddelku projekti v kmetijstvu, zaradi povečanega obsega dela.

Pod 16 – Investicijska vlaganja

Oddelek	plan 2023 (EUR)	realizacija 2023 (EUR)
Oddelek za kmetijsko svetovanje	15.523,78	15.523,78
Oddelek za živinorejo		1.927,87
Lastna dejavnost zavoda	90.000,00	118.992,76
Skupaj:	105.523,78	136.444,41

Zavod je v letu 2023 izvedel investicijo v nabavo rabljenega osebnega avtomobila – Škoda Fabia Ambition, v vrednosti 8.393,60 EUR in sicer iz lastnih sredstev (sredstva za investicije oddelka za živinorejo 1.927,87 EUR in lastnih sredstev, v vrednosti 6.465,73 EUR). Iz proračunske postavke 131710 je zavod investiral v adaptacijo poslovnih prostorov, v znesku 15.523,78 EUR, 112.527,03 EUR pa je financiral iz lastnih sredstev. Iz proračunske postavke 540610 zavod v letu 2023 ni realiziral investicij.

17.1. Odstopanje realizacije glede na plan

Stanje sredstev za investicije Oddelka za kmetijsko svetovanje na dan 01.01.2023 znaša 170,00 EUR (sredstva od prodaje rabljenega osebnega avtomobila), prejeta proračunska sredstva za nakup Osnovnih sredstev v letu 2023 znašajo 15.523,78 EUR, kar smo v celoti realizirali. Ostanek sredstev za investicije oddelka za kmetijsko svetovanje na dan 31.12.2023 znaša 170,00 EUR.

Stanje sredstev za investicije Oddelka za živinorejo na dan 01.01.2023 znaša 1.927,87 EUR (sredstva, pridobljena s prodajo osebnih avtomobilov v preteklih letih). V letu 2023 nismo prejeli proračunskih sredstev za izvedbo investicij, smo pa sredstva porabili delno za nakup rabljenega osebnega avtomobila, tako da je stanje na dan 31.12.2023 0 EUR.

Stanje sredstev za investicije lastne dejavnost KGZS - Zavoda CE na dan 01.01.2023 znaša 118.444,44 EUR (še neporabljen presežek prihodkov nad odhodki iz leta 2018, namenjen za investicije po sklepu sveta zavoda, presežek prihodka nad odhodki iz leta 2019, v vrednosti 30.000,00 EUR, namenjen za investicije, prav tako po sklepu sveta zavoda in presežek prihodka nad odhodki iz leta 2020, v vrednosti 30.000,00 EUR, namenjen za investicije, po sklepu sveta zavoda, presežek prihodka nad odhodki iz leta 2021, v vrednosti 30.000,00 EUR, namenjen za investicije, po sklepu sveta zavoda ter prerezporejena sredstva nerazporejenega presežka prihodkov nad odhodki v letu 2022, v znesku

130.000,00 EUR, prat tako po sklepu sveta zavoda). V letu 2023 smo porabili 118.992,76 EUR za nakup osebnega avtomobilov in adaptacijo poslovnih prostorov, tako da je stanje 31.12.2023 -548,32 EUR.

17.2. Kazalniki stanja investiranja

a) stopnja osnovnosti investiranja

	Vrednost (v EUR)		Vrednost kazalnika		INDEKS
	TEKOČE LETO	PRETEKLO LETO	TEKOČE LETO	PRETEKLO LETO	TEKOČE/ PRETEKLO
	2023	2022	2023	2022	LETO
osnovna sredstva (po neodpisani vrednosti)	641.103	546.069	0,40	0,34	116
sredstva	1.604.394	1.584.305			

b) stopnja dolgoročnosti investiranja

	Vrednost (v EUR)		Vrednost kazalnika		INDEKS
	TEKOČE LETO	PRETEKLO LETO	TEKOČE LETO	PRETEKLO LETO	TEKOČE/ PRETEKLO
	2023	2022	2023	2022	LETO
osn. sred.+dolg.finan.nal.+dolg.poslovne terj.	643.390	548.356	0,40	0,35	116
sredstva	1.604.394	1.584.305			

RAČUNOVODSKO POROČILO

VSEBUJE:

1. BILANCO STANJA s prilogama o:
 - stanju in gibanju neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev
 - in stanju in gibanju kapitalskih naložb in posojil,
2. IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV
3. Pojasnila k IZKAZU RAČUNA FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB DOLOČENIH UPORABNIKOV
4. Pojasnila k IZKAZU RAČUNA FINANCIRANJA DOLOČENIH UPORABNIKOV
5. Pojasnila k IZKAZU PRIHODKI IN ODHODKI DOLOČENIH UPORABNIKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI
6. POROČILO O PORABI SREDSTEV POSLOVNEGA IZIDA V SKLADU S SKLEPOM SVETA ZAVODA.

1. Pojasnila k BILANCI STANJA

Tabela 1.:

Bilanca stanja na dan 31.12.2023	v EUR	
	31.12.2023	31.12.2022
SREDSTVA	1.604.394	1.584.305
Dolgoročna sredstva	643.390	548.356
Neopredmetena dolgoročna sredstva	0	0
Opredmetena osnovna sredstva	641.103	546.069
Dolgoročne kapitalske naložbe	2.287	2.287
Dolgoročno dana posojila in depoziti	0	0
Dolgoročne terjatve iz poslovanja	0	0
Kratkoročna sredstva	961.004	1.035.949
Denarna sredstva	621.911	624.155
Kratkoročne terjatve do kupcev	30.354	23.965
Dani predujmi in varščine	0	0
Kratkoročne terjatve do uporabnikov EKN	79.490	197.593
Kratkoročne finančne naložbe	0	0
Kratkoročne terjatve iz financiranja	0	0
Druge kratkoročne terjatve	7.931	10.339
Aktivne časovne razmejilve	221.318	179.897
Zaloge	0	0
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	1.604.394	1.584.305
Kratkoročne obveznosti	326.332	292.897
Kratkoročne obv. za prejete predujme	0	0
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	230.306	217.094
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	39.450	33.246
Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	41.921	35.082
Kratkoročne obv. do uporabnikov EKN	14.655	7.475
Kratkoročno prejeti krediti	0	0
Kratkoročne obveznosti iz financiranja	0	0
Pasivne časovne razmejilve	0	0
Dolgoročne obveznosti	1.278.062	1.291.408
Dolgoročne rezervacije	0	0
Druge dolgoročne obveznosti	0	0
Sklad namenskega premoženja	0	0
Obveznosti za neopr.in opr. osnovna sredstva	1.008.415	1.034.301
Presežek prihodkov nad odhodki	269.647	257.107
Presežek odhodkov na prihodki		

Sredstva

Nabavna vrednost nepremičnin se je v letu 2023 povečala za 128.050,81 EUR (adaptacija poslovnih prostorov na lokaciji Trnoveljska cesta 2) in znaša na dan 31.12.2023 995.289,20 EUR. V poslovnih knjigah so knjižene naslednje nepremičnine:

- del zgradbe za opravljanje osnovne dejavnosti na naslovu Trnoveljska cesta 1 (solastništvo),
- del zgradbe za opravljanje osnovne dejavnosti na naslovu Trnoveljska cesta 2 (solastništvo).
- pripadajoči delež funkcionalnega zemljišča k zgradbam za opravljanje osnovne dejavnosti na lokaciji Trnoveljska cesta 1 in Trnoveljska cesta 2.

Odpisana vrednost nepremičnin znaša 421.239,55 EUR, sedanja vrednost pa 574.049,65 EUR.

Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva

Nabavna vrednost opreme (neto efekt) se je v letu 2023 povečala za 4.422,25 EUR in 31.12.2023 znaša 496.716,62 EUR.

Odpisana vrednost opreme znaša 429.662,75 EUR, sedanja vrednost pa 67.053,87 EUR. Oprema je odpisana 86,50 %.

Vso opremo, ki je že 100 % amortizirana, še vedno uporabljamo za izvajanje delovnega procesa. Večinoma gre za že odpisane računalnike in računalniško opremo, pohištvo in specialno orodje, vendar jo bomo morali (razen pohištva) v naslednjih letih, zaradi dotrajanosti, nadomestiti z novo.

Ne glede na stopnjo odpisa ocenjujemo, da bomo v letu 2024 morali zamenjati računalnike in programsko opremo, ostalo opremo ter avtomobile v skupni ocenjeni vrednosti 78.423,78 EUR.

Nabavna vrednost neopredmetenih dolgoročnih sredstev - licenc za računalniške programe na dan 31.12.2023 znaša 4.695,00 EUR, odpisana vrednost na dan 31.12.2023 4.695,00 EUR, sedanja vrednost je 0 EUR.

Tabela 2.:

STANJE IN GIBANJE NEOPREDMETENIH DOLGOROČNIH SREDSTEV IN OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV											
Naziv	Nabavna vrednost 1.1.	Popravek vrednosti 1.1.	Povečanje nabavne vrednosti	Povečanje popravka vrednosti	Zmanjšanje nabavne vrednosti	Zmanjšanje popravka vrednosti	Amortizacija	Neodpisana vrednost 31.12.	Prevrednotenje zaradi okrepitve	Prevrednotenje zaradi oslabitve	v EUR
Dolgoročno odloženi stroški											
Dolgoročne premoženjske pravice	4.695	4.695	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Druqa neopredmetena dolgoročna sredstva											
Zemljišča	6.111							6.111			
Zaradbe	861.127	397.886	128.051	0	0	0	23.353	567.939			
Oprema	492.294	415.577	8.394	0	3.971	3.971	18.057	67.054			
Druqa opredmetena osnovna sredstva											
Neopr.dolg.sr.in opred.osn.sred.v lasti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dolgoročno odloženi stroški											
Dolgoročne premoženjske pravice											
Druqa neopredmetena dolgoročna sredstva											
Zemljišča											
Zaradbe											
Oprema											
Druqa opredmetena osnovna sredstva											
Neopr.dolg.sr.in opred.osn.sred.v fin.najemu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dolgoročno odloženi stroški											
Dolgoročne premoženjske pravice											
Druqa neopredmetena dolgoročna sredstva											
Zemljišča											
Zaradbe											
Oprema											
Druqa opredmetena osnovna sredstva											

KGZS – Zavod CE v okviru drugih dolgoročnih kapitalskih naložb vodi ustanovitveni delež v Zavodu za certifikacijo in kontrolo Maribor, v vrednosti 2.086,46 EUR, vplačan v letu 2005, ustanovitveni vložek v LAS MDD z.b.o. Radlje od Dravi, v vrednosti 100,00 EUR ter ustanovitveni vložek v LAS Mežiške doline z.b.o. Črna na Koroškem, prav tako v vrednosti 100,00 EUR. Zadnja dva ustanovitvena vložka smo vplačali v letu 2007.

Kratkoročna sredstva in kratkoročne časovne razmejitve

Znesek denarnih sredstev v blagajni oddelka za živinorejo na dan 31.12.2023 znaša 193,86 EUR, znesek v blagajni oddelka za kmetijsko svetovanje pa 13,25 EUR in je v skladu z blagajniškim maksimumom, ki ga je sprejel svet zavoda. Znesek denarnih sredstev v davčnih blagajnah znaša 5.475,10 EUR in predstavlja zaračunane storitve na terenu, za katere še nismo prejeli nakazil na naš podračun.

Znesek denarnih sredstev na računu znaša 616.228,51 EUR in je v mejah nujne likvidnosti.

Na dan 31.12.2023 zavod nima naložb prostih denarnih sredstev.

Kratkoročne terjatve do kupcev znašajo 30.353,79 EUR in so v mejah, ki ne ogrožajo poslovanja zavoda. Večji del terjatev do konca leta 2023 še ni zapadlo v plačilo. Pričakujemo, da bodo vse terjatve za leto 2023 tudi poravnane. Izpisek odprtih postavk konta kratkoročnih terjatev do kupcev je na voljo v računovodstvu zavoda.

Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta znašajo 79.489,63 EUR in so sestavljene iz:

- terjatev po izstavljenem zahtevku za delovanje selekcijske in kontrolne službe – december 2023, v znesku 61.180,27 EUR (KGZS),
- terjatev po izstavljenem zahtevku za identifikacijo in registracijo živali – december 2023, v znesku 229,23 EUR (KGZS),
- ostale kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta – 18.080,13 EUR (terjatve do občin, šol, javnih zavodov...), po izstavljenih računih v letu 2023.

Predvidevamo, da bodo vse terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta v letu 2024 poravnane, saj imamo z večino uporabnikov sklenjene pogodbe o izvajanju programov za leto 2023.

Druge kratkoročne terjatve znašajo 7.931,06 EUR in predstavljajo:

- terjatev do ZZZS – terjatev za boleznine v breme ZZZS, za mesec december 2023, v znesku 5.066,99 EUR,
- terjatev za vstopni DDV, v znesku 2.864,07 EUR.

Aktivne časovne razmejitve znašajo 221.318,39 EUR – prehodno nezaračunani prihodki za:

- prehodno nezaračunani prihodki za izvedbo projektov v letu 2023, v znesku 26.121,63 EUR, razdelitev prehodno nezaračunanih prihodkov po posameznih projektih se nahaja v računovodstvu zavoda,
- prehodno nezaračunani prihodki za izvedbo javnih naročil za leto 2023, v znesku 43.214,46 EUR, razdelitev prehodno nezaračunanih prihodkov po posameznih javnih naročilih se nahaja v računovodstvu zavoda,
- prehodno nezaračunani prihodki za delovanje svetovalne službe za mesec december 2023 (zahtevek ni na MKGP), v znesku 151.982,30 EUR.

Obveznosti do virov sredstev

Kratkoročne obveznosti do zaposlenih na dan 31.12.2023 znašajo 230.305,36 EUR. Sestavljene so iz:

- obveznosti za čiste plače, v znesku 128.360,05 EUR,
- obveznosti za prispevke iz plač, v znesku 44.140,49 EUR,
- obveznosti za davke iz plač, v znesku 21.516,48 EUR,
- druge kratkoročne obveznosti do zaposlenih (nadomestilo za prehrano in prevoz na delo in iz njega, povračila za stroške na službenih potovanjih, odpravnin do uredbe vlade), v skupnem znesku 34.021,77 EUR,
- obveznosti v zvezi z odtegljaji od plač, v znesku 2.266,57 EUR.

Vse kratkoročne obveznosti do zaposlenih se nanašajo na obračunane in še ne izplačane plače za mesec december 2023.

Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev znašajo 39.450,34 EUR, vse predstavljajo kratkoročne obveznosti do dobaviteljev za obratna sredstva, od tega so obveznosti do dobaviteljev v državi 39.341,43 EUR, obveznosti do dobaviteljev v tujini pa 108,91 EUR. Izpisek stanja odprtih postavk dobaviteljev na dan 31.12.2023 se nahaja v računovodstvu zavoda. Obveznosti do dobaviteljev v letu 2023 nismo poravnali, saj še niso zapadle v plačilo.

Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja znašajo 41.921,19 EUR. Sestavljajo jih:

- obveznost za prispevke na izplačane plače in pokojninske premije, v znesku 35.125,15 EUR (obračunane plače za mesec december 2023),
- obveznost za plačilo davka od dohodka pravnih oseb za leto 2023, v znesku 605,33 EUR,
- obveznost za plačilo davka na dodano vrednost, v znesku 6.422,45 EUR,
- ostale kratkoročne obveznosti iz poslovanja, v znesku -231,74 EUR.

Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta znašajo 14.654,78 EUR (obveznosti do občin, šol, javnih zavodov,...). Obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta nismo poravnali, ker v letu 2023 še niso zapadle v plačilo.

Lastni viri in dolgoročne obveznosti

Stanje skupine kontov 980 – obveznosti za neopredmetena dolgoročna sredstva in opredmetena osnovna sredstva na dan 31.12.2023 znaša 1.008.414,60 EUR. Spremembe napram letu 2022 (stanje 31.12.2022 je 1.034.301,30 EUR):

- povečanje za znesek sredstev, prejetih s strani KGZS za investicije, v znesku 15.523,78 EUR,
- zmanjšanje za obračunano amortizacijo osnovnih sredstev v letu 2023 in nabavo drobnega inventarja v breme sredstev prejetih v upravljanje v letu 2023, v znesku 41.410,48 EUR.

Stanje na kontih skupine 980 je bilo usklajeno s stanjem terjatev za sredstva dana v upravljanje pri ustanovitelju (KGZS), v skladu s pravilnikom o načinu in rokih usklajevanja terjatev po 37. členu zakona o računovodstvu (Uradni list RS, št 117/2002).

Stanje skupine kontov 985 – ugotovljen poslovni izid – presežek prihodkov nad odhodki – na dan 31.12.2023 znaša 269.647,20 in predstavlja še nerazporejen presežek prihodkov nad odhodki iz leta 2019, v znesku 81.275,26 EUR, nerazporejenega presežka prihodkov nad odhodki iz leta 2020, v znesku 79.095,35 EUR, nerazporejenega presežka prihodkov nad odhodki iz leta 2021, v znesku 66.220,80 EUR, nerazporejenega presežka prihodkov nad odhodki iz leta 2022, v znesku 30.515,31 EUR in presežka prihodkov nad odhodki iz leta 2023, v znesku 12.540,48 EUR.

2. Pojasnila k postavkam IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV določenih uporabnikov

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov je narejen v skladu z računovodskimi standardi in zajema celotno poslovanje določenega uporabnika.

Členitev podatkov v obrazcu je po podskupinah kontov, kjer pretežno navaja vsebino kot del podskupine konta, kar zahteva, da imamo v svojem kontnem načrtu vsebino izkazano tako, da lahko tudi izkaze tako izpolnimo.

IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV

Tabela 4:

IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV	Plan 2023	Realizacija 2023	Realizacija 2022	Indeks Realizacija 2023/ Plan 2023	Indeks 2023/2022	Struktura 2023
v EUR	1	2	2	2/1	2/3	
Prihodki iz poslov.:	3.985.898	3.894.209	3.658.376	98	106	99,48
- iz proračuna	2.926.305	2.954.695	2.705.471	101	109	75,48
- lastni prihodki	1.059.593	939.514	952.905	89	99	24,00
Finančni prihodki	0	6.979	966	0	0	0,17
Izredni prihodki	0	13.559	10.071	0	135	0,35
Skupaj	3.985.898	3.914.747	3.669.413	98	107	100,00
ODHODKI						
Stroški materiala	157.800	167.593	156.206	106	107	4,30
Stroški storitev	523.992	586.486	550.171	112	107	15,03
Stroški dela	3.304.106	3.137.632	2.922.453	95	107	80,43
Amortizacija	0	0	0	0	0	0,00
Davek od dohodka	0	0	0	0	0	0,00
Drugi stroški	0	7.804	7.040	0	111	0,20
Finančni odhodki	0	1.068	0	0	0	0,03
Prevrednotovalni odhodki	0	0	0	0	0	0,00
Izredni odhodki	0	479	1.445	0	33	0,01
Skupaj	3.985.898	3.901.062	3.637.315	98	107	100,00
Presežek prihodkov	0	13.685	32.098	0	43	
Presežek odhodkov						
Presežek prihodkov prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja						
Davek od dohodka		1.145	1.583			
Čisti presežek prihodkov	0	12.540	30.515	0	41	
Povp.število zaposlenih na podlagi ur	102	94	94	92	100	
Število mesecev posl.	12	12	12	100	100	

Čisti presežek prihodkov nad odhodki v letu 2023 znaša 12.540,48 EUR (presežek prihodkov nad odhodki iz naslova javne službe 361,03 EUR in presežek prihodkov nad odhodki iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu 12.179,45 EUR).

ANALIZA PRIHODKOV

Celotni prihodki, doseženi v letu 2023 so znašali 3.914.747,17 EUR in so bili za 7 % višji od doseženih v letu 2022 in za 2 % nižji od načrtovanih.

Neplačani prihodki znašajo 331.111,81 EUR. V celotnem prihodku predstavljajo 8,46 %, kar pomeni, da se plačila realizirajo približno v eno mesečnem roku. Iz tega lahko ugotovimo, da se terjatve redno poravnajo. V primeru daljšega neplačila (običajno, če je zamuda večja kot mesec dni), pošljemo dolžnikom opomine, še prej pa jih telefonsko opomnimo.

Prihodki iz poslovanja predstavljajo 99,48 %, finančni prihodki 0,17 %, izredni prihodki pa 0,35 % celotnih prihodkov zavoda.

Prihodki od poslovanja so bili doseženi z izvajanjem javne službe in tržne dejavnosti. Struktura prihodkov iz poslovanja je bila naslednja:

- javna služba 95,15 %,
- tržna dejavnost 4,85 %.

V celotnih prihodkih je delež tržne dejavnosti zavoda 4,84 %.

Prihodki za izvajanje javne službe, pridobljeni iz proračuna, so bili naslednji:

PP	VRSTA PRIHODKA	ZNESEK
131710	JAVNA KMETIJSKA SVETOVALNA SLUŽBA	1.841.871,10
540610	STROKOVNE NALOGE V ŽIVINOREJSKI PROIZVODNJI	1.078.747,23
130029	IDENTIFIKACIJA IN REGISTRACIJA GOVEDI	3.863,95
	PRORAČUNI OBČIN - SOFINANCIRANJE PROGRAMOV	30.213,16
	SKUPAJ	2.954.695,44

Finančni prihodki

V letu 2023 so znašali finančni prihodki zavoda 6.979,17 EUR in v celoti predstavljajo prejete obresti iz stanja na podračunu. V celotnih prihodkih zavoda znašajo 0,17 %.

Izredni prihodki so znašali 13.558,52 EUR in predstavljajo 0,35 % delež v celotnih prihodkih ter predstavljajo prihodke iz naslova Izravnava, prihodke iz naslova odškodnin in prihodkov zaradi ugodnosti – zaposleni starejši od 60 let.

ANALIZA ODHODKOV

ANALITIKA STROŠKOV KGZS-Zavoda CE

Tabela 5:

NAZIV KONTA	PLAN 2023	REALIZACIJA 2023	REALIZACIJA 2022	INDEKS real./plan	INDEKS 23/22	STRUKTURA 2023
v EUR	1	2	2	2/1	2/3	%
STROŠKI TEČAJEV (HRANA, PIJAČA...)	700	234	1.389	33	17	0,14
DRUG MATERIAL	27.208	29.637	31.939	109	93	17,68
DELOVNA OBLEKA IN OBUTEV	34.529	43.249	23.622	125	183	25,81
GORIVO	26.170	19.092	20.749	73	92	11,39
ELEKTRIČNA ENERGIJA	11.053	15.980	16.491	145	97	9,53
KURIVO IN STROŠKI OGREVANJA	10.379	18.445	14.252	178	129	11,01
PORABA DRUGE ENERGIJE	0	0	0	0	0	0,00
ČASOPISI, REVIIJE, KNJIGE	6.088	11.167	11.354	183	98	6,66
PISARNIŠKI MATERIAL	22.440	17.048	15.920	76	107	10,17
UŠESNE ZNAMKE	19.232	12.741	20.490	66	62	7,60
SKUPAJ STROŠKI MATERIALA	157.800	167.593	156.206	106	107	100,00
NOTARSKÉ, ODVETNIŠKE, SODNE STORITVE	3.612	2.679	1.259	74	0	0,46
STROŠKI VAROVANJA	1.732	2.260	2.105	130	107	0,39
TISKARSKÉ STORITVE	523	466	403	89	0	0,08
OGLAŠEVALSKÉ STORITVE	0	0	519	0	0	0,00
STR.VZDRŽ.RAČ.PROGRAMOV	25.349	50.820	35.238	200	144	8,67
STROŠKI TELEFONA	25.222	12.134	15.640	48	78	2,07
STROŠKI ELEKTRONSKE POŠTE	8.401	10.027	10.399	119	96	1,71
POŠTNINA	22.692	27.959	29.045	123	96	4,77
KURIRSKÉ STORITVE, HIŠNIK	3.625	2.559	2.534	71	101	0,44
CESTNINE, NAJEMNINE VOZIL, VINJETE	27.810	29.237	25.705	105	114	4,99
ANALIZE, SOMATSKÉ, VSEBNOST, ŠTEVILKE	3.391	2.927	3.502	86	84	0,50
KMETIJSKI PRIDELKI	2.234	2.467	2.109	110	117	0,42
DRUGI POSEBNI MATERIALI IN STORITVE	3.858	4.555	4.150	118	110	0,78
FOTOKOPIRANJE, RAZVIJANJE FILMOV	0	0	0	0	0	0,00
STORITVE VZDRŽ.OPREME,ZAV.STAVB	20.293	56.587	36.569	279	155	9,65
STORITVE VZDRŽEVANJA VOZIL	16.615	16.964	15.147	102	112	2,89
STORITVE VZDRŽEVANJA ZGRADB	566	3.546	3.226	626	110	0,60
NAJEMNINE ZA POSLOVNE PROSTORE	79.481	76.027	66.424	96	114	12,96
NAJEMNINE ZA OPREMO	13.230	20.623	30.863	156	67	3,52
STROŠKI ČIŠČENJA	20.854	25.000	22.377	120	112	4,26
ZAVAROVALNE PREMIJE	9.591	16.917	15.078	176	112	2,88
STROŠKI PLAČILNEGA PROMETA	1.860	2.002	1.815	108	110	0,34
STROŠKI INTELEKTUALNIH STORITEV	6.789	12.156	8.146	179	149	2,07
KONFERENCE, SEMINARJI, SIMPOZIJ	19.680	18.653	23.615	95	79	3,18
STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE ZAPOSLENIH	29.171	31.793	37.350	109	85	5,42
VODA IN KOMUNALNE STORITVE	3.557	3.436	3.483	0	99	0,59
ODVOZ SMETI	2.479	3.823	2.349	154	163	0,65
DNEVNICE V DRŽAVI	568	3.883	3.352	684	116	0,66
DNEVNICE V TUJINI	4.310	3.045	5.775	71	53	0,52
NOČNINE V DRŽAVI	77	2.712	1.943	3.503	0	0,46
STROŠKI PREVOZA V DRŽAVI	147.964	117.809	120.317	80	98	20,09
NOČNINE V TUJINI	663	524	165	79	0	0,09
STROŠKI PREVOZA V TUJINI	0	0	0	0	0	0,00
STR. STOR.FIZ.OSEB DAJATVAMI	5.378	2.171	1.747	40	124	0,37
POGODBENO DELO, SEJNINE	2.679	2.576	1.833	96	141	0,44
DELO PREKO ŠTUDENTSKÉGA SERVISIA, OBVEZNA PRAKSA	4.810	7.741	971	161	797	1,32
REPREZENTANCA	4.927	10.408	15.018	211	69	1,77
STROŠKI DRUGIH STORITEV	0	0	0	0	0	0,00
SKUPAJ STROŠKI STORITEV	523.992	586.486	550.171	112	107	100,00
AMORTIZACIJA OS IN DI	0	0	0	0	0	100,00

AMORTIZACIJA OS IN DI	0	0	0	0	0	100,00
PLAČE	2.450.446	2.327.665	2.203.835	95	106	74,19
PRISPEVKI IN DAVKI DELODAJALCA	445.956	383.303	363.525	86	105	12,22
DRUGI STROŠKI DELA	407.704	426.664	355.093	105	120	13,60
SKUPAJ STROŠKI DELA	3.304.106	3.137.632	2.922.453	95	107	100,00
DRUGI STROŠKI	0	7.804	7.040	0	111	
ODHODKI ZA OBRESTI	0	1.068	0	0	0	
PREVREDNOTOVALNI POSL.ODHODKI	0	0	0	0	0	
IZREDNI ODHODKI	0	479	1.445	0	33	
CELOTNI ODHODKI	3.985.898	3.901.062	3.637.315	98	107	

Celotni odhodki znašajo 3.901.061,54 EUR, od tega so odhodki iz poslovanja 3.899.515,88 EUR, finančni odhodki 1.067,77 EUR ter izredni odhodki 477,89 EUR ter predstavljajo odhodke iz naslova izravn. Celotni odhodki so se, v primerjavi z doseženimi v preteklem letu, zvečali za 7 %, v primerjavi z načrtovanimi pa znižali za 2,00 %.

Odhodki iz poslovanja so znašali 3.899.515,88 EUR, nastali so pri izvajanju javne službe in tržne dejavnosti in so po glavnih postavkah naslednji:

I. STROŠKI MATERIALA IN STORITEV

V primerjavi s planiranimi so se stroški materiala povišali za 6 %, stroški storitev pa za 12 %, delež stroškov materiala in storitev v celotnih odhodkih znaša 19,32 %.

Med stroški materiala predstavljajo največji delež: delovna obleka in obutev z 25,81 % deležem, drug material z 17,68 % deležem, stroški goriva z 11,39 % deležem, kurivo in stroški ogrevanja z 11,01 % deležem in pisarniški material z 10,17 % deležem. Vsi našteti stroški materiala so nujni za poslovanje zavoda in zavod ne more vplivati na njihovo znižanje, razen pri stroških pisarniškega materiala, kjer z javnim naročanjem izberemo najugodnejšega ponudnika.

V strukturi stroškov storitev pa predstavljajo največji delež: stroški prevoza v državi – kilometrina, njen delež je 20,09 %, najemnine za poslovne prostore z 12,96 % deležem, stroški vzdrževanja opreme in vzdrževanja stavb z 9,65 % deležem, stroški vzdrževanja računalniških programov z 8,67 % deležem, stroški strokovnega izobraževanja zaposlenih z 5,42 % deležem, stroški poštnine z 4,77 % deležem ter stroški cestnin, najemnin vozil, vlnjet z 4,99 % deležem. Naštetni stroški storitev so nujni za zagotavljanje nemotenega poslovanja zavoda.

Stroški strokovnega izobraževanja zaposlenih in stroški dnevnic v državi so se v letu 2023 povečali predvsem zaradi večjega števila napotitev zaposlenih na različna izobraževanja, saj je bilo strokovno izobraževanje zaposlenih v preteklih letih zaradi epidemioloških razmer okrnjeno.

Stroški vzdrževanja opreme in stroški vzdrževanja zgradb so v letu 2023 višji zaradi adaptacije poslovnih prostorov na Trnoveljski cesti 2.

Stroški najemnin za opremo so višji zaradi najema opreme v oddelku za živinorejo.

Stroški vzdrževanja računalniških programov so višji zaradi dodatnih potreb po nadgradnji serverja.

Stroški reprezentance so se povišali tudi zaradi pogostitev na strokovnih srečanjih, sejah, tečajih, ki smo jih v letu 2023 izvajali izven svojih poslovnih prostorov, saj je v naših prostorih potekala adaptacija.

Stroški dela preko študentskega servisa in stroški izvajanja obvezne prakse študentov so višji zaradi večjega števila študentov, ki so v letu 2023 opravljali obvezno prakso pri nas.

Stroški delovne obleke in obutve so višji, saj so zaposleni v letu 2023 zaradi dotrajanosti poleg delovne obleke prejeli tudi delovno obutev, v preteklem letu pa ne.

Stroški intelektualnih storitev so višji zaradi dodatnih potreb po urejanju spletne strani in dodatnih zakonskih zahtev na področju varstva podatkov.

II. STROŠKI DELA

Stroški dela so v letu 2023 znašali 3.137.632,33 EUR in predstavljajo v strukturi vseh odhodkov 80,43 %.

Povprečna mesečna bruto plača na zaposlenega je znašala 1.870,25 EUR in se je znižala v primerjavi s preteklim letom za 4,82 % (posledica upokojitev in zaposlovanja mlajšega kadra).

Nadomestila osebnih dohodkov za boleznine v breme zavoda so bila izplačana za 3.539,14 delavnih ur in v breme ZZZS 2.645,26 delavnih ur. Boleznine skupaj predstavljajo 3,13 % obračunanih delovnih ur.

III. AMORTIZACIJA

Amortizacija je obračunana je v skladu s predpisanimi stopnjami in predpisi, ki urejajo amortiziranje v breme sredstev v upravljanju, če v cenah storitev ta ni v celoti upoštevana.

Amortizacija dolgoročnih premoženjskih pravic, gradbenih objektov in ostale opreme je obračunana po predpisanih stopnjah v znesku 41.410,48 EUR in je v celoti knjižena v breme obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje.

IV. DRUGI STROŠKI

Drugi stroški znašajo 7.804,17 EUR in predstavljajo takse, pristojbine za registracijo vozil in nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča.

V. FINANČNI ODHODKI

Finančni odhodki znašajo 1.067,77 EUR in predstavljajo obresti za likvidnostno kratkoročno posojilo na odpoklic, najeto pri Ministrstvu za finance v okviru enotnega zakladniškega podračuna.

POSLOVNI IZID

Razlika med prihodki in odhodki izkazuje pozitiven poslovni izid – presežek prihodkov nad odhodki, v znesku 12.540,48 EUR (presežek prihodkov nad odhodki iz naslova javne službe 361,03 EUR in presežek prihodkov nad odhodki iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu 12.179,45 EUR).

Razdelitev poslovnega izida po oddelkih je razvidna iz priloge.

3. Pojasnila k IZKAZU RAČUNA FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB določenih uporabnikov
Tabela 6.:

IZKAZ RAČUNA FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB		v EUR	
NAZIV KONTA	2023	2022	
PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL			
Prejeta vračila danih posojil od posameznikov in zasebnikov			
Prejeta vračila danih posojil od javnih skladov			
Prejeta vračila danih posojil od javnih podjetij in družb, ki so v lasti države ali občin			
Prejeta vračila danih posojil od finančnih institucij			
Prejeta vračila danih posojil od privatnih podjetij			
Prejeta vračila danih posojil od občin			
Prejeta vračila danih posojil-iz tujine			
Prejeta vračila danih posojil-državnemu proračunu			
Prejeta vračila danih posojil od javnih agencij			
Prejeta vračila plačanih poroštev			
Prodaja kapitalskih deležev			
DANA POSOJILA	0	0	
Dana posojila posameznikom in zasebnikom			
Dana posojila javnim skladom			
Dana posojila javnim podjetjem in družbam, ki so v lasti države ali občin			
Dana posojila finančnim institucijam			
Dana posojila privatnim podjetjem			
Dana posojila občinam			
Dana posojila v tujino			
Dana posojila državnemu proračunu			
Dana posojila javnim agencijam			
Plačila zapadlih poroštev			
Povečanje kapitalskih deležev in naložb	0	0	
PREJETA MINUS DANA POSOJILA			
DANA MINUS PREJETA POSOJILA	0	0	

V obrazcu izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov KGZS – Zavod CE ne izkazuje stanja.

4. Pojasnila K IZKAZU RAČUNA FINANCIRANJA določenih uporabnikov

Tabela 7:

IZKAZ RAČUNA FINANCIRANJA DOLOČENIH UPORABNIKOV		
Od 01.01.2023 do 31.12.2023	v EUR	
Naziv konta	Leto 2022	Leto 2022
ZADOLŽEVANJE	500.000	
Domače zadolževanje	500.000	
Najeti krediti pri poslovnih bankah		
Najeti krediti pri drugih finančnih institucijah		
Najeti krediti pri državnem proračunu	500.000	
Najeti krediti pri proračunih lokalnih skupnosti		
Najeti krediti pri skladih socialnega zavarovanja		
Najeti krediti pri drugih javnih skladih		
Najeti krediti pri drugih domačih kreditodajalcih		
Zadolževanje v tujini		
ODPLAČILA DOLGA	500.000	
Odplačila domačega dolga	500.000	
Odplačila dolga poslovnim bankam		
Odplačila dolga drugim finančnim institucijam		
Odplačila dolga državnemu proračunu	500.000	
Odplačila dolga proračunom lokalnih skupnosti		
Odplačila dolga skladom socialnega zavarovanja		
Odplačila dolga drugim javnim skladom		
Odplačila dolga drugim domačim kreditodajalcem		
Odplačila dolga v tujino		
NETO ZADOLŽEVANJE		
NETO ODPLAČILO DOLGA		
POVEČANJE SREDSTEV NA RAČUNIH		
ZMANJŠANJE SREDTEV NA RAČUNIH	68.261	74.650

Zavod se je v letu 2023 zadolževal pri državnem proračunu, zaradi nepravočasnih plačil zahtevkov za delovanje javne kmetijske svetovalne službe in javne selekcijske in kontrolne službe s strani MKGP.

5. Pojasnila k IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

Tabela 8.:

IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI		v EUR
Leto 2023	Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	Prihodki in odhodki od prodaje na trgu
PRIHODKI OD POSLOVANJA	3.705.453	188.756
PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	3.705.453	188.756
PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	0	0
FINANČNI PRIHODKI	6.644	335
IZREDNI PRIHODKI	13.263	296
PREVREDNOTEVALNI POSLOVNI PRIHODKI	0	0
PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	0	0
DRUGI PREVREDNOTEVALNI POSLOVNI PRIHODKI	0	0
CELOTNI PRIHODKI	3.725.360	189.387
STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	720.693	33.386
STROŠKI MATERIALA	159.903	7.690
STROŠKI STORITEV	560.790	25.696
STROŠKI DELA	2.995.008	142.624
PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	2.221.618	106.047
PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	366.225	17.078
DRUGI STROŠKI DELA	407.165	19.499
AMORTIZACIJA	0	0
REZERVACIJE	0	0
DRUGI STROŠKI	7.803	2
FINANČNI ODHODKI	1.017	51
IZREDNI ODHODKI	478	0
PREVREDNOTEVALNI POSLOVNI ODHODKI	0	0
ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	0	0
OSTALI PREVREDNOTEVALNI POSLOVNI ODHODKI	0	0
CELOTNI ODHODKI	3.724.999	176.063
PRESEŽEK PRIHODKOV	361	13.324
PRESEŽEK ODHODKOV	0	0
Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	0	0
DAVEK OD DOHODKA PRAVNIH OSEB	0	1.145
Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka	361	12.179

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov je narejen v skladu z računovodskimi standardi in zajema celotno poslovanje zavoda. Javna služba zajema tiste dejavnosti, za katere nas je določila država ali druge proračunske institucije. V okviru tržne dejavnosti izkazujemo projektiranje kmetijskih objektov, vodenje FADN knjigovodstva za kmete in OE kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije.

V izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti prikazujemo prihodke in odhodke le po kriteriju javne službe in tržne dejavnosti, v računovodstvu pa zagotavljamo podatke tudi ločeno, po posameznih dejavnostih javne službe in ločeno po posameznih dejavnostih tržne dejavnosti.

Razdelitev stroškov na posamezne dejavnosti smo opravili glede na dejansko mesto nastanka stroška, kjer pa to ni mogoče pa po notranje sprejetih merilih (ključih) za delitev stroškov.

6. Pojasnila k IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA

V skladu z 16. členom Pravilnika o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava, ki določa, da zaradi spremljanja gibanja javnofinančnih prihodkov in odhodkov ter določenih prejemkov in izdatkov, ki se nanašajo na finančne naložbe in zadolževanje, vodimo tako imenovano evidenčno knjigovodstvo, kjer se odhodki priznavajo po računovodskem načelu denarnega toka. To pomeni, da se odhodek/prihodek prizna, ko sta izpolnjena dva pogoja:

1. poslovni dogodek, ki ima za posledico izkazovanje odhodka/prihodka, je dejansko nastal,
2. prišlo je do izplačila/vplačila denarja oziroma njegovega ekvivalenta.

Tabela 9.:

IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA

Od 01.01.2023 do 31.12.2023

Naziv konta v EUR	leto 2023	leto 2022	Indeks 22/21
SKUPAJ PRIHODKI	4.000.655	3.632.498	110
PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	3.815.254	3.453.359	110
Prihodki iz sredstev javnih financ	2.951.715	2.719.598	109
Prejeta sredstva iz državnega proračuna	2.921.321	2.690.308	109
Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	2.905.797	2.674.784	109
Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije	15.524	15.524	100
Prejeta sredstva iz občinskih proračunov	29.290	29.290	100
Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za tekočo porabo	30.394	29.290	104
Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za investicije			0
Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja			0
Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za tekočo porabo			0
Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za investicije			0
Prejeta sredstva iz javnih skladov in agencij			0
Prejeta sredstva iz javnih skladov za tekočo porabo			0
Prejeta sredstva iz javnih skladov za investicije			0
Prejeta sredstva iz javnih agencij za tekočo rabo			0
Prejeta sredstva iz javnih agencij za investicije			0
Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij			0
Prejeta sr. iz drž.proračuna iz sredstev proračuna EU			0
DRUGI PRIHODKI ZA IZVAJANJE DEJAVNOSTI JAVNE SLUŽBE	863.539	734.268	118
Prih.od prodaje blaga in storitev iz naslova JS			
Prejete obresti	6.356	507	0
Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend javnih podjetij...			0

Drugi tekoči prihodki iz naslova izvajanja javne službe	857.183	733.761	117
Kapitalski prihodki			0
Prejete donacije iz domačih virov			0
Prejete donacije iz tujine			0
Donacije za odpravo posledic naravnih nesreč			0
Ostala prejeta sredstva iz proračuna EU			0
Prejeta sredstva iz drugih evropskih institucij			0
PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	185.401	179.139	103
Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	185.104	179.139	103
Prejete obresti	297		0
Prihodki od najemnin, zakupnin in drugi prih.od premoženja			0
Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend javnih podjetij...			0
Drugi tekoči prihodki, ki ne izhajajo iz javne službe			0
SKUPAJ ODHODKI	3.932.394	3.707.148	106
ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	3.753.641	3.562.072	105
Plače in drugi izdatki zaposlenim	2.568.430	2.404.596	107
Plače in dodatki	2.190.750	2.090.353	105
Regres za letni dopust	110.318	99.308	111
Povračila in nadomestila	200.706	170.616	118
Sredstva za delovno uspešnost	12.203	8.954	136
Sredstva za nadurno delo	13.458	10.768	125
Plače za delo nerezidentov po pogodbi	1.609	888	0
Drugi izdatki zaposlenim	39.386	23.709	166
Prispevki delodajalcev za socialno varnost	409.812	392.974	104
Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	203.390	194.690	104
Prispevek za zdravstveno zavarovanje	147.617	140.954	105
Prispevek za zaposlovanje	11.920	11.382	105
Prispevek za starševsko varstvo	2.249	1.563	144
Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja	44.636	44.385	101
Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe	719.067	681.059	106
Pisarniški in splošni material in storitve	131.415	141.989	93
Posebni material in storitve	56.091	52.836	106
Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	92.893	92.327	101
Prevozni stroški in storitve	18.068	20.750	87
Izdatki za službena potovanja	159.262	152.879	104
Tekoče vzdrževanje	96.410	62.852	153
Poslovne najemnine in zakupnine	87.435	92.053	95
Kazni in odškodnine			0
Davek na izplačane plače			0
Drugi operativni odhodki	77.493	65.373	119
Plačila domačih obresti	1.016	0	0
Plačila tujih obresti			0
Subvencije			0
Transferi posameznikom in gospodinjstvom			0
Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam			0
Drugi tekoči domači transferi			0
Investicijski odhodki	55.316	83.443	66
Nakup zgradb in prostorov	0	66.792	0
Nakup prevoznih sredstev	8.394	16.651	50
Nakup opreme	0	0	0
Nakup drugih osnovnih sredstev	0	0	0
Novogradnja, rekonstrukcija in adaptacije	46.922		0
Investicijsko vzdrževanje in obnove			0

Nakup zemljišč in naravnih bogastev			0
Nakup nematerialnega premoženja			0
Študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor,...			0
Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog			0
ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	178.753	145.076	123
Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prodaje blaga in..	125.716	107.300	117
Prispevki delodajalcev za socialno varnost iz naslova prodaje blaga in...	19.962	17.082	117
Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	33.075	20.694	160
PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	68.261	0	0
PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI		74.650	0

Iz izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka vidimo, da so se celotni prejeti prihodki v letu 2023, v primerjavi z letom 2022, povečali za 10 %. Celotni prejeti prihodki za izvajanje javne službe so se povečali za 10 %. Prejeti prihodki iz sredstev javnih financ so se povečali za 9 %, drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe pa so se povečali za 18 %. Prejeti prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu so se povečali za 3 %.

Celotni plačani odhodki v letu 2023 so se v primerjavi z letom 2022, povečali za 6 %. Plačani odhodki za izvajanje javne službe so se povečali za 5 %, odhodki iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu pa za 23 %.

7. POROČILO O PORABI SREDSTEV POSLOVNEGA IZIDA V SKLADU S SKLEPOM SVETA ZAVODA

V letu 2022 smo poslovali s presežkom prihodkov nad odhodki, v znesku 30.515,31 EUR (presežek prihodkov nad odhodki iz naslova javne službe 217,39 EUR in presežek prihodkov nad odhodki iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu 30.297,92 EUR).

Presežek prihodka nad odhodki iz leta 2022 je v celotnem znesku 30.515,31 EUR ostal nerazporejen in se bo, glede na potrebe v prihodnjih letih namenil za investicije in/ali za pokritje materialnih stroškov.

Na kontu 985010 nerazporejen presežek prihodkov nad odhodki pa ostaja še tudi del nerazporejenega presežka prihodkov nad odhodki iz leta 2019, v znesku 81.275,26 EUR, del nerazporejenega presežka prihodkov nad odhodki iz leta 2020, v znesku 79.095,35 EUR in del nerazporejenega presežka prihodkov nad odhodki iz leta 2021, v znesku 66.220,82 EUR. Tudi ta se bo, glede na potrebe v prihodnjih letih namenil za investicije in/ali za pokritje materialnih stroškov.

Celje, 19.02.2024

FINANČNI OBRACUN ZA OBDOBJE OD 01.01. DO 31.12.2023 PO
ODDELKIH

J A V N A S L U Ž B A						
	ŽIVINOREJA (400)	ŽIV.-ZARAČ. (409)	ŽIV.-DEL (433)	SS	UŠESNE (408)	ŠT.
PRIHODKI-IZ PRORAČUNA	1.082.611,18	-	-	-	-	
PRIHODKI - OSTALI		79.091,30				22.394,97
OBRESTI	2.231,94	194,03				
PRIHODKI OD PRODAJE OS	-	-				
IZREDNI PRIHODKI	2.820,13	441,18	467,30			
PRIHODKI SKUPAJ	1.087.663,25	79.726,51	467,30			22.394,97
STROŠKI MATERIALA	43.068,87	4.828,49				12.740,89
STROŠKI STORITEV	185.691,09	21.100,93	900,75			
AMORTIZACIJA						
DROBNI INVENTAR	-					
STROŠKI DELA	747.961,41	89.477,44	69.207,34			
DRUGI STROŠKI	623,96	121,40				
OBRESTI	341,47	29,68				
PREVREDNOTOVALNI ODHODKI						
IZREDNI ODHODKI	-	13,89				
ODHODKI SKUPAJ	977.686,80	115.571,83	70.108,09			12.740,89
PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	109.976,45	- 35.845,32	- 69.640,79			9.654,08
DAVEK OD DOHODKA						
ČISTI PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI						

JAVNA SLUŽBA					
	OPTIM. GOVEDO (752)	TOPLOGREDNI PLINI (0749)	EIP DROBNICA (721)	ŽIV. SKUPAJ	
PRIHODKI-IZ PRORAČUNA			-	1.082.611,18	
PRIHODKI - OSTALI	1.121,27	539,07	707,00	103.853,61	
OBRESTI			-	2.425,97	
PRIHODKI OD PRODAJE OS			-	-	
IZREDNI PRIHODKI			-	3.728,61	
PRIHODKI SKUPAJ	1.121,27	539,07	707,00	1.192.619,37	
STROŠKI MATERIALA	-		-	60.638,25	
STROŠKI STORITEV				207.692,77	
AMORTIZACIJA			-	-	
DROBNI INVENTAR			-	-	
STROŠKI DELA	1.993,20	906,00	-	909.545,39	
DRUGI STROŠKI			-	745,36	
OBRESTI			-	371,15	
PREVPREDNOTOVALNI ODHODKI			-	-	
IZREDNI ODHODKI			-	13,89	
ODHODKI SKUPAJ	1.993,20	906,00	-	1.179.006,81	
PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	-	366,93	707,00	13.612,56	
DAVEK OD DOHODKA					
ČISTI PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI					

JAVNA SLUŽBA						
	SVEOVANJE (100)	SV.-ZARAČ.(130)	SV.DEL SS (413)	SV.OBČ.SR.(111-123)	SV.BREZ PROJ.SKUPAJ	
PRIHODKI-IZ PRORAČUNA	1.841.871,10			30.213,16	1.872.084,26	
PRIHODKI - OSTALI		611.305,29	-		611.305,29	
OBRESTI	3.159,46	1.058,74	-	-	4.218,20	
PRIHODKI OD PRODAJE OS		-	-	-	-	
IZREDNI PRIHODKI	5.545,82	3.177,46	810,37	-	9.533,65	
PRIHODKI SKUPAJ	1.850.576,38	615.541,49	810,37	30.213,16	2.497.141,40	
STROŠKI MATERIALA	62.521,72	33.675,45	-	3.067,90	99.265,07	
STROŠKI STORITEV	209.436,27	116.186,98	1.490,03	25.132,13	352.245,41	
AMORTIZACIJA	-	-	-	-	-	
DROBNI INVENTAR	-	-	-	-	-	
STROŠKI DELA	1.334.973,51	595.503,98	120.010,06	2.222,95	2.052.710,50	
DRUGI STROŠKI	5.278,69	1.778,87	-	-	7.057,56	
OBRESTI	483,39	161,98	-	-	645,37	
PREVREDNOTOVALNI ODHODKI	-	-	-	-	-	
IZREDNI ODHODKI	-	464,00	-	-	464,00	
ODHODKI SKUPAJ	1.612.693,58	747.771,26	121.500,09	30.422,98	2.512.387,91	
PRESÉŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	237.882,80	- 132.229,77	- 120.689,72	- 209,82	15.246,51	
DAVEK OD DOHODKA						
ČISTI PRESÉŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI						

JAVNA SLUŽBA					
	EKO MALE KMETIJE (729)	EKOHEMLJ (748)	VODE (745)	MOTIKA (0744)	
PRIHODKI-IZ PRORAČUNA			-		
PRIHODKI - OSTALI	537,00	1.304,64	16.793,71	826,58	
OBRESTI					
PRIHODKI OD PRODAJE OS					
IZREDNI PRIHODKI					
PRIHODKI SKUPAJ	537,00	1.304,64	16.793,71	826,58	
STROŠKI MATERIALA	-	-	-		
STROŠKI STORITEV	-	-	-		
AMORTIZACIJA			-		
DROBNI INVENTAR			-		
STROŠKI DELA		1.304,64	16.326,12	869,76	
DRUGI STROŠKI			-		
OBRESTI			-		
PREVREDNOTOVALNI ODHODKI			-		
IZREDNI ODHODKI			-		
ODHODKI SKUPAJ	-	1.304,64	16.326,12	869,76	
PRESEŽEK PRIHODKOV NA D ODHODKI	537,00	-	467,59	43,18	
DAVEK OD DOHODKA					
ČISTI PRESEŽEK PRIHODKOV NA D ODHODKI					

JAVNA SLUŽBA					
	PRECIZNO MS (0750)	LIFE ORNAMENTALIAS (0753)	KRŠKO POLJSKI PRAŠIČ (725)	A2 MLEKO (0734)	
PRIHODKI-IZ PRORAČUNA					
PRIHODKI - OSTALI	1.015,63	1.636,57	1.575,97	611,16	
OBRESTI					
PRIHODKI OD PRODAJE OS					
IZREDNI PRIHODKI					
PRIHODKI SKUPAJ	1.015,63	1.636,57	1.575,97	611,16	
STROŠKI MATERIALA	-		-	-	
STROŠKI STORITEV	-		-	-	
AMORTIZACIJA					
DROBNI INVENTAR					
STROŠKI DELA	1.721,40	1.911,88	-	644,00	
DRUGI STROŠKI					
OBRESTI					
PREVREDNOTOVALNI ODHODKI					
IZREDNI ODHODKI					
ODHODKI SKUPAJ	1.721,40	1.911,88	-	644,00	
PRESHEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	-	275,31	1.575,97	-	32,84
DAVEK OD DOHODKA					
ČISTI PRESHEK PRIHODKOV NAD ODHODKI					

JAVNA SLUŽBA

	IND.KONOPLJA (0731)	OPTIMIZACIJA MS (0755)	GOBE (0735)	ČESEN IN ŠALOTKA (0740)
PRIHODKI-IZ PRORAČUNA				
PRIHODKI - OSTALI	2.871,83	413,49	3.588,90	233,23
OBRESTI				
PRIHODKI OD PRODAJE OS				
IZREDNI PRIHODKI				
PRIHODKI SKUPAJ	2.871,83	413,49	3.588,90	233,23
STROŠKI MATERIALA				
STROŠKI STORITEV	-			
AMORTIZACIJA				
DROBNI INVENTAR				
STROŠKI DELA	2.128,00	462,00	3.423,00	-
DRUGI STROŠKI				
OBRESTI				
PREVREDNOTOVALNI ODHODKI				
IZREDNI ODHODKI				
ODHODKI SKUPAJ	2.128,00	462,00	3.423,00	-
PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	743,83	-	165,90	233,23
DAVEK OD DOHODKA				
ČISTI PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI				

JAVNA SLUŽBA						
	INOVAT. REŠITVE DR. (0742)	FARM MANAGER (726)	PROJEKTI SKUPAJ	SVETOVANJE S PROJEKTI	JAVNA SLUŽBA SKUPAJ	
PRIHODKI - IZ PRORAČUNA				1.872.084,26	2.954.695,44	
PRIHODKI - OSTALI	2.529,59	1.660,30	35.598,60	646.903,89	750.757,50	
OBRESTI			-	4.218,20	6.644,17	
PRIHODKI OD PRODAJE OS			-	-	-	
IZREDNI PRIHODKI			-	9.533,65	13.262,26	
PRIHODKI SKUPAJ	2.529,59	1.660,30	35.598,60	2.532.740,00	3.725.359,37	
STROŠKI MATERIALA	-		-	99.265,07	159.903,32	
STROŠKI STORITEV	851,37		851,37	353.096,78	560.789,55	
AMORTIZACIJA			-	-	-	
DROBNI INVENTAR			-	-	-	
STROŠKI DELA	2.673,45	1.288,00	32.752,25	2.085.462,75	2.995.008,14	
DRUGI STROŠKI			-	7.057,56	7.802,92	
OBRESTI			-	645,37	1.016,52	
PREVREDNOTOVALNI ODHODKI			-	-	-	
IZREDNI ODHODKI			-	464,00	477,89	
ODHODKI SKUPAJ	3.524,82	1.288,00	33.603,62	2.545.991,53	3.724.998,34	
PRESEŽEK PRIHODKOV NA D ODHODKI	-	372,30	1.994,98	13.251,53	361,03	
DAVEK OD DOHODKA						
ČISTI PRESEŽEK PRIHODKOV NA D ODHODKI					361,03	

FINANČNI OBRACUN ZA OBDOBJE OD 01.01. DO 31.12.2023 PO ODDELKIH

	PRODAJA BLAGA IN STORITEV				ZAVOD SKUPAJ
	SV. GRAD.ODD.(411)	OE KGZS (417)	FADN (426)	PROFIT SKUPAJ	
PRIHODKI-IZ PRORAČUNA	-	-	-	-	2.954.695,44
PRIHODKI - OSTALI	35.351,80	201,27	153.203,47	188.756,54	939.514,04
OBRESTI	83,75	-	251,25	335,00	6.979,17
PRIHODKI OD PRODAJE OS	-	-	-	-	-
IZREDNI PRIHODKI	247,68	-	48,58	296,26	13.558,52
PRIHODKI SKUPAJ	35.683,23	201,27	153.503,30	189.387,80	3.914.747,17
STROŠKI MATERIALA	1.500,61	-	6.189,23	7.689,84	167.593,16
STROŠKI STORITEV	3.081,27	98,69	22.516,71	25.696,67	586.486,22
AMORTIZACIJA	-	-	-	-	-
DROBNI INVENTAR	-	-	-	-	-
STROŠKI DELA	30.220,11	102,58	112.301,50	142.624,19	3.137.632,33
DRUGI STROŠKI	0,31	-	0,94	1,25	7.804,17
OBRESTI	12,81	-	38,44	51,25	1.067,77
PREVREDNOTOVALNI ODHODKI	-	-	-	-	-
IZREDNI ODHODKI	-	-	-	-	477,89
ODHODKI SKUPAJ	34.815,11	201,27	141.046,82	176.063,20	3.901.061,54
PRESZEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	868,12	-	12.456,48	13.324,60	13.685,63
DAVEK OD DOHODKA	74,61	-	1.070,54	1.145,15	1.145,15
ČISTI PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	793,51	-	11.385,94	12.179,45	12.540,48